

جامع ۴

آزمون ۱۶ مرداد - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، امیر زراندوز، علی شهربابی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائد‌امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی رهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، ابوالفضل مرادی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی احسان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- در یک کارخانه، حقوق مهندس خط تولید سه برابر کارگر فنی و $\frac{3}{5}$ حقوق مدیر خط تولید است. بخش تولید این کارخانه، ۴ مدیر خط

تولید، ۶ مهندس خط تولید و ۱۸ کارگر فنی دارد. مدیر عامل این کارخانه برای بخش تولید حقوق ۵۶۰ میلیون تومانی در ماه پرداخت

می‌کند، اختلاف حقوق مدیر بخش تولید و مهندس خط تولید چند میلیون تومان است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۰ (۴) ۱۲

۲- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 - 5x + 2 = 0$ باشند، حاصل عبارت $\alpha^2 + 5\beta - 2$ کدام است؟

- (۱) ۲۹ (۲) ۲۱ (۳) ۱۸ (۴) ۳۲

۳- اگر تفاضل معکوس عددی طبیعی از معکوس یک واحد کم‌تر از آن برابر $\frac{1}{6}$ باشد، مجذور آن عدد کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۴ (۳) ۱۶ (۴) ۲۵

۴- به‌ازای چند مقدار طبیعی زوج یک رقمی برای k ، به شرط اینکه $k \geq 4$ باشد، رابطه

$$f = \{(2k, k-1), (8, 5), (\frac{k}{4}, 3), (2, 6), (k+1, 4)\}$$

تابع است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۵- اگر $f(x) = \frac{(2x-1)^2 + c}{ax+b}$ یک تابع همانی و $g(x)$ یک تابع ثابت باشد و داشته باشیم $f(a) + f(c) = g^2(x)$ ، آنگاه $ag(b)$ کدام می‌تواند

باشد؟

- (۱) ۱۲ (۲) -۱۲ (۳) $-4\sqrt{3}$ (۴) ۴

۶- نمودار سهمی به معادله $f(x) = x^2 + 5x - 1$ ، نمودار خط $g(x) = \frac{10x-1}{3}$ را در چند نقطه قطع می‌کند؟

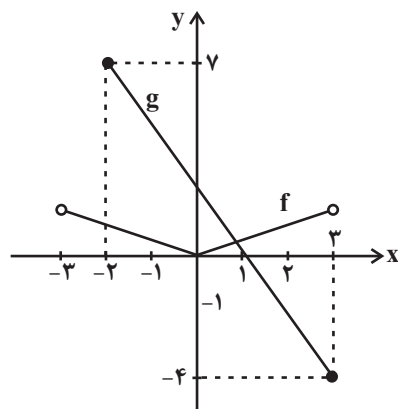
- (۱) صفر (۲) ۱

- (۳) ۳ (۴) ۲

۷- اگر $[x] = 1$ باشد، برد تابع $y = |x-1| + |x-2|$ کدام است؟ ($[]$ ، نماد جزء صحیح است).

- (۱) $\{1\}$ (۲) $1 < y < 2$ (۳) $1 \leq y < 2$ (۴) $-1 \leq y < 1$

۸- نمودار توابع f و g به صورت شکل زیر است، دامنه تابع $f - g$ کدام است؟

(۱) $-2 < x \leq 3$

(۲) $-3 < x < 3$

(۳) $-2 < x < 3$

(۴) $-2 \leq x < 3$

۹- داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ را ابتدا نصف کرده و سپس ۵ واحد به آن‌ها افزوده‌ایم، اگر انحراف معیار داده‌های جدید ۱۰ باشد، واریانس

داده‌های $\frac{1}{4}(x_1 + 1), \frac{1}{4}(x_2 + 1), \dots, \frac{1}{4}(x_n + 1)$ کدام است؟

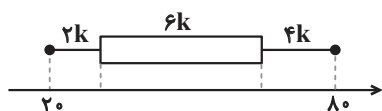
(۴) $\frac{13}{8}$

(۳) $\frac{169}{64}$

(۲) ۲۵

(۱) ۵

۱۰- در نمودار جعبه‌ای زیر، مقدار دامنه میان چارکی چند است؟

(۲) ۳۰

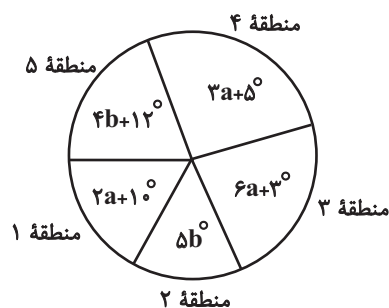
(۱) ۲۰

(۴) ۷۰

(۳) ۴۰

۱۱- نمودار زیر نشانگر میزان مصرف گاز در مناطق مختلف یک شهرستان در این هفته می‌باشد. میزان مصرف در مناطق ۲ و ۵ برابر است. اگر

مصرف منطقه ۲ برابر ۴۰ واحد باشد، مصرف گاز در این هفته در شهرستان چند واحد است؟

(۱) ۲۰۰

(۲) ۲۷۰

(۳) ۳۶۰

(۴) ۲۴۰

۱۲- اگر عکس نقیض گزاره شرطی $(p \wedge q) \Rightarrow q \sim$ نادرست باشد، ارزش کدام گزینه همواره درست است؟

$$(1) p \vee q \quad (2) q \Rightarrow p$$

$$(3) p \Rightarrow q \quad (4) p \Leftrightarrow q$$

۱۳- اگر تورم قیمت نان و گوشت در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال پایه برابر با ۲۷ درصد باشد، شاخص بهای نان و گوشت در سال ۱۴۰۰ کدام است؟

$$(1) ۱۲۷ \quad (2) ۱۷۳ \quad (3) ۷۳ \quad (4) ۲۷$$

۱۴- رمز سه رقمی یک کیف، به گونه‌ای است که ارقام تکراری ندارد و عدد زوج و فرد کنار هم قرار نمی‌گیرند. چند حالت برای رمز این کیف وجود دارد؟

$$(1) ۳۶ \quad (2) ۶۰ \quad (3) ۷۲ \quad (4) ۱۲۰$$

۱۵- از بین ۵ نفر، چقدر احتمال دارد که فقط ۲ نفرشان فصل تولدشان یکسان باشد؟

$$(1) \frac{11}{64} \quad (2) \frac{15}{64} \quad (3) \frac{3}{32} \quad (4) \frac{1}{32}$$

۱۶- در یک دنباله حسابی روابط $a_1 + a_5 = 51$ و $a_7 + a_9 = 153$ برقرار است. جمله اول این دنباله کدام است؟

$$(1) \frac{-151}{2} \quad (2) \frac{-153}{2} \quad (3) -51 \quad (4) -101$$

۱۷- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_{n+1} = \frac{1}{4}a_n$ و $a_1 = 2000$ ، جمله پنجم کدام است؟

$$(1) \frac{25}{4} \quad (2) \frac{25}{8} \quad (3) \frac{125}{8} \quad (4) \frac{125}{16}$$

۱۸- چه تعداد از جملات دنباله هندسی با جمله دهم ۲۰ و جمله چهاردهم ۸۰، کوچکتر از ۵۰۰۰ هستند؟ (جملات دنباله مثبت‌اند).

$$(1) ۲۳ \quad (2) ۲۴ \quad (3) ۲۵ \quad (4) ۲۶$$

۱۹- حاصل عبارت $\frac{(0/2)^{-1} \times \sqrt[3]{15^2}}{(\frac{3}{5})^{-1} \times \sqrt[3]{8 \times \frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{5}}$ کدام است؟

$$(1) ۱۵ \quad (2) ۱ \quad (3) \frac{9}{5} \quad (4) \frac{5}{3}$$

۲۰- نمودار تابع $f(x) = a^x + b$ خط $y = 2x + 1$ را در نقطه A به طول صفر و نقطه B به عرض ۵ قطع می‌کند. $2a + b$ کدام است؟

$$(1) 2\sqrt{5} \quad (2) -2\sqrt{5} \quad (3) 2\sqrt{5} + 1 \quad (4) -2\sqrt{5} + 1$$

۲۱- هر یک از موارد زیر معرف کدام اثر ادبی است؟

- کتاب تألیف شده در حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، با موضوع تاریخ گذشته ایران
- کتاب تاریخ مفصل به قلم جریر طبری به عربی
- رساله‌ای به زبان پهلوی در زمره آثار غیردینی
- از جمله قطعات شعری زبان پهلوی جای گرفته در میان اندرزنامه‌های منثور با اصلی پارسی

(۱) تفسیر طبری، تاریخ طبری، درخت آسوریک، یادگار زریران

(۲) شاهنامه ابومنصوری، تاریخ الرسل و الملوك، یادگار زریران، درخت آسوریک

(۳) تاریخ الرسل و الملوك، تاریخ طبری، یادگار زریران، درخت آسوریک

(۴) شاهنامه ابومنصوری، تفسیر طبری، هزار و یک شب، یادگار زریران

۲۲- در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

«نظم و نثر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم که مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران بود، شکوفا شد. حکومت غزنوی تا پایان

۱

سلطنت محمود به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی آراسته بود. بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی

۳

۲

وارد فارسی دری شد. شعر پارسی به دست رودکی بنیاد نهاده شد و حماسه ملی ایران با فردوسی به اوج رسید.»

۴

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۲۳- کدام گزینه از ویژگی‌های ادبی نثر سبک هندی است؟

(۱) رواج استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی در قالب آرایه تلمیح

(۲) نگارش تواریخ عمومی در جهت نهادینه کردن فرهنگ تشیع

(۳) استفاده از مضامین عرفانی و فلسفی با ارائه تصاویر خیال‌انگیز

(۴) استفاده از تصنع و ظاهرسازی و استعاره‌های دور از ذهن و سجع‌های متوالی

۲۴- پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب خالق کدام آثارند؟

«طوفان در پرانتز، داستان باستان، رساله دلگشا، لمعات»

(۱) بی‌بال پریدن، شمس و طغرا، صد پند، جمشید و خورشید

(۲) سنت و نوآوری در شعر معاصر، شمس‌الدین و قمر، اخلاق‌الاشراف، جمشید و خورشید

(۳) بی‌بال پریدن، شمس‌الدین و قمر، اخلاق‌الاشراف، عشاق‌نامه

(۴) سنت و نوآوری در شعر معاصر، شمس و طغرا، موش و گربه، عشاق‌نامه

۲۵- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی در متن زیر چند «خطا» وجود دارد؟

«قالب‌های شعری در عصر بیداری کم‌وبیش مانند گذشته ادامه یافت. شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی پایبند بودند، اما از نظر موسیقی و عروض التزام کمتری به سنت‌های ادبی داشتند. از حیث فکری هم جایگاه زنان در اجتماع مورد توجه شاعران عصر بیداری قرار گرفت که این مطلب مؤید درون‌مایه «تعلیم و تربیت جدید» است. نثر فارسی هم در دوره بیداری قیدوبندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد.»

۴ (۴) چهار

۳ (۳) سه

۲ (۲) دو

۱ (۱) یک

۲۶- در کدام گزینه نام شخصیت‌های ادبی معاصر و آثار آنها «کاملاً» درست آمده است؟

(۱) (صادق هدایت: سگ ولگرد) - (محمدعلی جمال‌زاده: شوهر آهوخانم) - (مرتضی مشفق کاظمی: تهران مخوف)

(۲) (صادق چوبک: تنگسیر) - (سیمین دانشور: سووشون) - (علی محمد افغانی: جعفرخان از فرنگ برگشته)

(۳) (امین فقیری: دهکده پرمال) - (زین‌العابدین مراغه‌ای: سیاحت‌نامه ابراهیم‌بیگ) - (احمد محمود: همسایه‌ها)

(۴) (صادق هدایت: یکی بود، یکی نبود) - (بزرگ علوی: چشم‌هایش) - (جلال آل‌احمد: مدیر مدرسه)

۲۷- با توجه به شعر و نثر انقلاب در متن زیر چند مورد نادرست دیده می‌شود؟

«یکی از مشخصه‌های دیگر شعر این دوره روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه است. همچنین در نثر این دوره از جهت فکری تفکر انسان‌گرایانه به‌گونه‌ای کمرنگ مشاهده می‌شود و اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب در وهله اول اجتماعی بود. در نهایت از خصایص برجسته شعر پس از انقلاب تنوع موضوع‌ها است.»

(۱) سه (۲) دو (۳) چهار (۴) یک

۲۸- بیت کدام گزینه متعلق به سبک خراسانی نیست؟

- (۱) بیاموز و بشنو ز هر دانشی
(۲) دلت به وصل گل ای بلبل صبا خوش باد
(۳) آن جهاندار که دارد حسبی و نسبی
(۴) برآمد زاغ‌رنگ و ماغ‌پیکر
- بیایی ز هر دانشی رامشی
که در چمن همه گلبانگ عاشقانه توست
هرچه باید ملکان را ز بزرگی و هنر
یکی میغ از ستیغ کوه قارن

۲۹- در کدام گزینه ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی یافت نمی‌شود؟

- (۱) آنچنان کز رفتن گل خار می‌ماند به جا
(۲) نقشی بر آب می‌زنم از گریه حالیا
(۳) کامجویی غیر ناکامی ندارد حاصلی
(۴) از بخت سبز چون شمع، صائب گلی نجیدیم
- از جوانی حسرت بسیار می‌ماند به جا
تا کی شود قرین حقیقت، مجاز من
در کف گلچین ز گلشن خار می‌ماند به جا
در اشک و آه شد صرف یکسر وجود ما را

۳۰- در کدام بیت، «حس‌آمیزی، اغراق، تشبیه و حسن تعلیل» دیده می‌شود؟

- (۱) محروم اگر شدم ز سر کوی او چه شد
(۲) پیش دهندت پسته ز تنگی زده لاف
(۳) می‌چکد خون چو کباب از سخن رنگینم
(۴) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟
- از گلشن زمانه که بوی وفا شنید
ز آن است که هرکس دهندش پاره کند
بحر خوناب شده لاله از این گفتارم
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۳۱- کدام بیت فاقد کنایه و دارای تشبیه و استعاره است؟

- (۱) یکی درخت گل اندر میان خانه ماست
(۲) در مهد نفس، چند نهی طفل روح را
(۳) مهی که چشم امیدم به سوی اوست هنوز
(۴) از شرم شود غرق عرق صبح جهانتاب
- که سروهای چمن پیش قامتش پست‌اند
این گاهواره رادکش و سفله‌پرور است
چراغ خلوت دل شمع روی اوست هنوز
پیش رخ زیبای تو از روی صباحت

۳۲- بیت زیر مزین به کدام آرایه‌های ادبی است؟

- «شمع طرب شکفت در آغوش اشک و آه»
(۱) لف و نشر، چهار استعاره مکنیه، تشبیه، جناس
(۲) تشخیص، دو تشبیه، حسن تعلیل، دو جناس ناقص
(۳) ایهام تناسب، لف و نشر، سه استعاره، تشبیه
(۴) استعاره مصرحه، دو جناس، اسلوب معادله، اغراق

۳۳- آرایه مقابل کدام ابیات کاملاً درست هستند؟

- (الف) برداشت پرده شمع و پروانه پر گرفت
(ب) بار غمی که شانه تهی کرد از او فلک
(ج) یک تار موی او به دو عالم نمی‌دهند
(د) چون است چشم نرگس مخمور ژاله‌بار
(ه) چون شعر خواجه تازه و تر بود شهریار
- بازار شوق پردگیان باز درگرفت (تشبیه - دو استعاره مصرحه)
این زلف و شانه خواهم از دوش برگرفت (جناس - تلمیح)
با عشقش این معامله گفتیم و سرگرفت (مجاز - ایهام)
در این چمن که لاله به کف جام زرگرفت (حسن تعلیل - دو مجاز)
شعر تو هم که درس خود از چشم تر گرفت (حس‌آمیزی - تضمین)

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ج» - «ه» (۳) «ب» - «ه» (۴) «ج» - «د»

۳۴- تعداد استعاره‌های مصرحه در کدام بیت برابر با بیت زیر است؟

- «کسوت کبود دارد و رخ زرد، سال و ماه
(۱) چاه این بادیه از نقش قدم بیشتر است
(۲) هر خسی قیمت نداند ناله شب‌خیز را
(۳) از بادیه چو شعله در صنوبر
(۴) هرگز نمی‌زند نمکی بر کباب من
- در عشق رویت ای بت سیمین‌بر آفتاب»
بی چراغ دل آگاه به این راه مرو
خسروی باید که داند قدر این شب‌دیز را
گلنار به کف صنوبران را
طالع همین شراب مرا شور می‌کند

۳۵- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

- یاقوت با لب تو دم از رنگ می‌زند
— سرو از شرم قدت در دود آه قمریان
— گر ماه من برفکند از رخ نقاب را
- این خون‌گرفته بین که چه بر سنگ می‌زند
چون الف در مد بسم الله پنهان می‌شود
برقع فروهلد به جمال آفتاب را

- (۱) تشبیه، مراعات‌نظیر، تشخیص
(۲) استعاره مکنیه، کنایه، تشبیه اضافی
(۳) اسلوب معادله، استعاره مصرحه، تشبیه گسترده
(۴) استعاره مصرحه، مجاز، پارادوکس

۳۶- آرایه‌های «لف و نشر، اغراق، حسن تعلیل، جناس، ایهام» به‌ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- (الف) دلم ز پرده برون شد کجایی ای مطرب
(ب) رگ جان‌ها به دم تیغ عدم پیوسته است
(ج) یاد باد آن که ز چشم خوش و لعل لب تو
(د) اگر در روضه حسن تو زنبور عسل افتد
(ه) نظر برداشت شب‌نم در هوای آفتاب از گل
- بنال هان که از این پرده کار ما به‌نواست
زود بر باد رود هر چه به دم پیوسته است
نقل مجلس همه بادام و شکر بود مرا
گلاب از ابر می‌بارد ز دود شمع تا محشر
به امید که من از عارض او چشم بردارم

- (۱) «الف» - «د» - «ب» - «ج» - «ه»
(۲) «ج» - «د» - «ه» - «ب» - «الف»
(۳) «د» - «ب» - «الف» - «ه» - «ج»
(۴) «ج» - «د» - «الف» - «ه» - «ب»

۳۷- در کدام گزینه کلمات بیشتری قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند؟

- (۱) (صغیر - فقیر)، (خادمی - آدمی)، (ایران - جانان)
(۲) (هندسه - فلسفه)، (آوازشان - سازشان)، (راهی - گناهی)
(۳) (بهاران - گیلان)، (دست - بست)، (معنی - دعوی)
(۴) (سازش - بارش)، (اندازه - آوازه)، (شنیده - دیده)

۳۸- قافیه در کدام گزینه معیوب است؟

- (۱) ما همه بیچاره و سرگشته‌ایم
(۲) درنگ‌برد تو را چو هیچ سخن
(۳) سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ
(۴) شاهدهی کز پی او دیده‌گریانی نیست
- دانه جرم از همه سر کشته‌ایم
وقت تنگ است هر چه خواهی کن
که تا چو بلبل بیدل کنم علاج فراق
نوبهاریست که هیچش نم بارانی نیست

۳۹- وزن کدام بیت را می‌توان به دو صورت همسان و ناهمسان برش هجایی داد؟

- (۱) گفتیم که عقل از همه کاری به درآید
(۲) یا چشم نمی‌بیند یا راه نمی‌داند
(۳) در حلقه کارزار جان دادن
(۴) جز دل که گیرد جای من جز من که گیرد جای دل
- بیچاره فروماند چو عشقش به سر افتاد
هر کاو به وجود خود دارد ز تو پروایی
بهتر که گریختن به نامردی
گر دل بمیرد وای من گر من بمیرم وای دل

۴۰- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ز زخم اره دندان موج ایمن نیست
 گهر به دامن راحت چه سان کشد پا را
- (۲) هزار آبله دادیم عرض لیک چه حاصل
 فلک فکند به پا کار دست بسته ما را
- (۳) عدم سرای دلم کنج عزلتی دارد
 که راه نیست در او وهم بال عنقا را
- (۴) همیشه تشنه لب خون ما بود بیدل
 چو شیشه هر که به دست آورد دل ما را

۴۱- به ترتیب، وزن و اختیار شاعری بارز در شعر زیر کدام است؟

«حرف‌هایم / مثل یک تکه چمن روشن بود / من به آنان گفتم / آفتابی لب درگاه شماست / که اگر در بگشایید به رفتار شما می‌تابد»

- (۱) فاعلاتن - اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن
 (۲) فعلاتن - اختیار وزنی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
 (۳) فاعلاتن - اختیار وزنی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
 (۴) فعلاتن - اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

۴۲- اختیارات شاعری در مقابل کدام بیت درست آمده است؟

- (۱) هر شمع گدازیده شد روشنی دیده
 کان را که گداز آمد او محرم راز آمد (قلب - حذف همزه)
- (۲) یکی گذشته به صد نامرادی از در او
 یکی کشیده به بر، بر مراد خویشتنش (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - ابدال)
- (۳) لاف فریدون زدن و آنگه ضحاک‌وار
 سلطنت و شیطنت هر دو به هم داشتن (ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)
- (۴) گر میان عاشق و معشوق کاری رفت، رفت
 تو نه معشوقی نه عاشق مر تو را باری چه شد (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

۴۳- دربارهٔ بیت زیر نمی‌توان گفت ...

ایزد که جهان در کنف قدرت اوست
 دو چیز به تو بداد، کان سخت نکوست

- (۱) فاقد اختیار تغییر کمیت مصوت بلند است.
 (۲) وزن همسان دارد.
 (۳) تنها در واژه «دو» مصوت کوتاه (ـُ) بلند تلفظ می‌شود.
 (۴) فاقد حذف همزه است.

۴۴- وزن کدام یک از ابیات زیر به ترتیب در بحر «مقارب / هزج / رمل» آمده است؟

- الف) شکل دل بردن که تو داری نباشد دلبری را
 خواب‌بندی‌های چشم‌کم بود جادوگری را
- ب) فروشم چو من مست باشم خراب
 جهان خرد را به جام شراب
- ج) باری اندیشه خسرو می‌کن
 که به حق جمله جهان نمک است
- د) بمیرند و برون ندهند مشتاقان دم حسرت
 کله ناگه مبادا کج شود آن سرو بالا را

- (۱) «الف» - «ب» - «ج» (۲) «ج» - «ب» - «الف»
 (۳) «ب» - «ج» - «د» (۴) «ب» - «د» - «الف»

۴۵- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

- «در کعبه اگر دل سوی غیرست تو را
 طاعت همه فسق و کعبه دیرست تو را
- گر دل به خدا و ساکن می‌کده‌ای
 می‌نوش که عاقبت به خیرست تو را»

- (۱) هر دو نوع تغییر کمیت مصوت در ابیات دیده می‌شود.
 (۲) رباعی فاقد حسن تعلیل و پارادوکس است.
 (۳) در ابیات مجموعاً دو اختیار قلب وجود دارد.
 (۴) مفهوم متناسبی با بیت «یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی» دارد.

۴۶- مقصود نویسنده از «خانه» در عبارت زیر، در کدام بیت آمده است؟

«پس عبدالمطلب گفت که ایها الملک، من خداوند اشترم نه خداوند خانه، و مرا این خانه را خداوندی هست و او خود خانه خود را نگاه دارد.»

(۱) در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را	مهر لب او بر در این خانه نهادیم
(۲) دل و کشورت جمع و معمور باد	ز ملکوت پراکنندگی دور باد
(۳) گفتند به اتفاق یکسر	کز کعبه گشاده گردد این در
(۴) پیش ما سوختگان مسجد و میخانه یکی است	حرم و دیر یکی، سبزه و پیمانه یکی است

۴۷- مفهوم مقابل عبارت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«از مرتضی سؤال کردند که خدای را به چه شناختی، گفت: بدانکه شناسا گردانید مرا به خود.»

(۱) در گلستان چشم ز چه رو همیشه باز است	به امید آنکه شاید تو به چشم من درآیی
(۲) تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان	کی خبر یابی ز جانان یک زمان
(۳) درخت تو گر بار دانش بگیرد	به زیر آوری چرخ نیلوفری را
(۴) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه‌دیدگی باشد	که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی

۴۸- مفاهیم «خوداتکایی، طلب کشش الهی، مقدر بودن رزق، پرهیز از طمع» به ترتیب در کدام ابیات مشهود است؟

الف) آنچه مقسوم شد از کارگه قسمت	دگر آن را نتوان کرد کم و افزون
ب) سعی طبیب موجب درمان درد نیست	از خود طلب دواي دل مبتلای خویش
ج) بگذر ز حسن گندمی و مگذر از بهشت	زین برق فتنه خرمن آدم تباه شد
د) نتوان به پای سعی دویدن ز دست خویش	کو دست جذبه‌ای که گریبان ما کشد

(۱) «ب» - «د» - «الف» - «ج»

(۳) «د» - «ب» - «الف» - «ج»

۴۹- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف) بر دل ما دگر آن یار کمان‌ابرو تیر	گو مینداز که ما خود سپر انداخته‌ایم
ب) اکنون سپر چه سود که بر دل گذار کرد	پیکان تیر غمزه همچون خدنگ تو
ج) یار اگر باشد به مهر از جور اغیارم چه باک	بالب نوشین او منت‌پذیرم نیش را
د) هرکاو نظری دارد با یار کمان‌ابرو	باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها
- (۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ج» - «د» (۴) «ج» - «ب»

۵۰- تصویر شعری کدام بیت مشابه با بیت زیر است؟

«خمیده‌پشت از آن گشتند پیران جهان‌دیده»

(۱) چو ماه نو، قد خم‌گشته بر سپهر وجود	اشاره‌ای است که آماده باش رفتن را
(۲) قامت خم مانع عمر سبک‌رفتار نیست	سیل از رفتن نمی‌ماند اگر پل بشکند
(۳) قامت خم، خار در دل، دیده پر از خون شده	حاصل عشق جوانی زین دو سه چیزی نبود
(۴) فتاد نقد جوانی من ز من در راه	به قد خم‌شده در زیر پای از آن نگرم

۵۱- عاقبت یک اقتصاد وابسته و مبتنی بر نفت چیست؟

- (۱) درآمد کم و پرزحمتی ایجاد می‌کند و باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیماً وابسته به نفت است.
- (۲) دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد رواج کسب و کار افزایش دهد.
- (۳) دولت، هزینه‌های آموزش و بهداشت را - که در بیشتر دنیا از محل مالیات پرداخت می‌شود - به کمک درآمدهای نفتی تأمین می‌کند.
- (۴) درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند که باعث تقویت تولید ملی می‌شود.

۵۲- کدام مورد درباره «به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری» درست است؟

- (۱) رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع امریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.
- (۲) کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود، نیازمند در هم شکستن مقاومت نظامی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آنها را تحمل نمی‌کردند.
- (۳) دولت‌های سکولار غربی، از طریق سازمان‌های فراماسونری فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.
- (۴) دولت‌های سکولار غربی همان‌گونه که در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند.

۵۳- رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، دقیقاً شاهد کدام واقعیت است؟

- (۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، «سیاست» و «عمل سیاسی» را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.
- (۲) در گذشته، قدرت مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.
- (۳) خودِ قدرت صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است.
- (۴) برخی همه سیاست را قدرت می‌دانند و برخی بخش عمده‌ای از آن را قدرت می‌پندارند.

۵۴- به ترتیب کدام مورد درباره «نظریه استعمار در سده‌های پیشین» درست و درباره «جهان دوم» نادرست است؟

- (۱) بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آنها - کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب
- (۲) طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده - کشورهای بلوک شرق
- (۳) استثمار - کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار داشتند
- (۴) طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده - کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب

۵۵- به ترتیب کدام موارد مربوط به «فرهنگ اینکاها»، «انسجام اجتماعی» و «مقاومت منفی» است؟

- (۱) فاقد تداوم تاریخی بالا و فاقد گستره جغرافیایی وسیع - رابطه هم‌وطنان و هم‌کیشان - همکاری سیاسی با پادشاه، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود
- (۲) دارای تداوم تاریخی بالا و فاقد گستره جغرافیایی وسیع - پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی - اموری که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است
- (۳) فاقد تداوم تاریخی بالا و دارای گستره جغرافیایی وسیع - پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی - ورود فعال به عرصه زندگی اجتماعی و سیاسی نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن بلکه در رقابت با آن
- (۴) دارای تداوم تاریخی بالا و دارای گستره جغرافیایی وسیع - رابطه علم و سیاست - تعامل عالمان شیعی با قاجار براساس مقاومت منفی بود

۵۶- به ترتیب هر یک از این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- تفاوت نوع لباس پوشیدن در موقعیت‌های مختلف

- سوق دادن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها

- ساده‌زیستی

(۱) پدیده اجتماعی - برجسته کردن وجوه مختلف زندگی اجتماعی - آرمان درون قلمرو واقعی

(۲) فایده نظم اجتماعی - ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب - حقیقت بیرون از قلمرو آرمانی

(۳) کنش اجتماعی - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - آرمان بیرون از قلمرو واقعی

(۴) فایده قواعد اجتماعی - جست‌وجوی معیارهایی برای رهایی از محدودیت‌های علم تجربی - آرمان بیرون از قلمرو واقعی

۵۷- چند مورد از عبارات زیر منتسب به رویکرد تفسیری است؟

- برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

- یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می‌داند.

- صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.

- سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند.

- به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد کم‌توجه است.

- جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.

- تفسیر را در تقابل با تبیین نمی‌داند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می‌آورد.

(۱) سه تا (۲) چهار تا (۳) پنج تا (۴) شش تا

۵۸- جمله زیر با کدام گزینه ارتباط ندارد؟

«از بزرگ‌ترین کشورهای تولیدکننده قهوه، برزیل، اتیوپی، گواتمالا و هند هستند. این در حالی است که اغلب شرکت‌های بزرگ آماده‌سازی و

فروش قهوه در دنیا، آمریکایی هستند»

(۱) کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست.

(۲) با وجود رشد و تحول کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود.

(۳) توسعه صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک کرده و آن را به‌صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

(۴) مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- چگونه اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد؟

- چگونه یک فرهنگ نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد؟

- «برای دانا شدن باید به مدرسه رفت» مربوط به کدام لایه نهاد تعلیم و تربیت است؟

(۱) هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد - وقتی به حقیقتی قائل نباشد - هنجار

(۲) جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون با رضایت و میل همراه باشد - وقتی ویژگی «آزادی» را نداشته باشد - ارزش

(۳) هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد - وقتی ویژگی «معنویت» را نداشته باشد - هنجار

(۴) جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون با رضایت و میل همراه باشد - وقتی به حقیقتی قائل نباشد - نماد

۶۰- به ترتیب «بحران بوپال»، «عقل ابزاری» و «بحران هویت» با کدام یک از عبارات زیر مرتبط است؟

(۱) بحران زیست‌محیطی - ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی - مورد تردید قرار گرفتن عقاید و ارزش‌ها

(۲) جنگ جهانی سوم - اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی - جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد

(۳) بحران معنویت - معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی - تأخیر در ازدواج

(۴) بحران زیست‌محیطی - عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی - زندگی مشترک بدون ازدواج

۶۱- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب به کدام نوع جامعه مدنظر فارابی اشاره دارد؟

- جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد.
- علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد.
- با آنکه مردم علوم حقیقت و عدالت را می‌شناسند، براساس آن عمل نمی‌کنند.

- (۱) مدینه فاسقه - مدینه ضاله - مدینه فاضله
(۲) مدینه ضاله - مدینه جاهله - مدینه فاسقه
(۳) مدینه جاهله - مدینه ضاله - مدینه جاهله
(۴) مدینه ضاله - مدینه جاهله - مدینه فاضله

۶۲- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب به کدام نوع حکومت در مشرب فکری ارسطو اشاره دارد؟

- حکومت اکثریت براساس فضیلت
- حکومت فرد براساس خواست و میل
- حکومت اقلیت براساس خواست و میل

- (۱) جمهوری - آریستوکراسی - دموکراسی
(۲) پولیتی - الیگارشی - آریستوکراسی
(۳) دموکراسی - استبدادی - مونارشی
(۴) پولیتی - تیرانی - الیگارشی

۶۳- به ترتیب کدام یک از اندیشمندان «برای نظام لیبرال دموکراسی، جایگزین بهتر و مناسب‌تری را قابل تصور نمی‌دانست»، «خطرات سلطه

فرهنگ غرب و هویت اسلامی را مطرح کرده است» و «با استفاده از روش عقلی به ارزیابی فرهنگ هند پرداخت»؟

- (۱) هانتینگتون - ابن‌خلدون - ابوریحان بیرونی
(۲) فوکویاما - ابوعلی مسکویه - فارابی
(۳) فوکویاما - امام موسی صدر - ابوریحان بیرونی
(۴) کارل مارکس - سید جمال‌الدین اسدآبادی - ابن‌خلدون

۶۴- به ترتیب، پاسخ صحیح هریک از سؤال‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) منظور از تبیین، کدام است؟

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، چه تبیین‌هایی به رسمیت شناخته می‌شد؟

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم کدام است؟

- (۱) بیان چرایی یک پدیده - فراتجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری
(۲) بیان چیستی یک پدیده - فراتجربی - تصرف غنائم جنگی
(۳) بیان چرایی یک پدیده - تجربی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری
(۴) بیان چیستی یک پدیده - تجربی - تصرف غنائم جنگی

۶۵- در کدام عبارات کلمه یا عبارت نوشته‌شده در پرانتز، با جمله هم‌خوانی ندارد؟

الف) اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم و برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما (سقوط ارزش‌ها)

ب) مسئله شدن حجاب در کشورهای اروپایی (فراخواندن نظریه‌پردازان غربی به تأمل و بازبینی نظریات پیشین)

ج) مجسمه داوود اثر میکل‌آنژ (توجه به ابعاد معنوی وجود انسان)

د) برگزاری جشن سالگرد استقلال الجزایر (رویکرد تبیینی برخلاف رویکرد تفسیری محافظه‌کار است)

ه) برگزاری مراسم عید پاک و ازدواج براساس آموزه‌های مسیحیت (حضور دین در فرهنگ عمومی جامعه غربی)

- (۱) «ج» - «د» (۲) «الف» - «ج» - «ه» (۳) «ب» - «د» (۴) «ب» - «ه» - «الف»

۶۶- درستی و نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

- بیت «جزای خاک مرده به تأثیر آفتاب / بستان میوه و چمن و لاله‌زار کرد» از منابع کسب آگاهی به روش تجربی اشاره دارد.
- عبارت «افزایش گفت‌وگو میان دانش‌آموزان و معلمان، اضطراب و استرس را در سال کنکور کاهش می‌دهد.» فرضیه است.
- با تغییر در فرضیات و نظریات مطرح‌شده در علم تجربی، نظریات و مبانی غیرتجربی در منابع دیگر کسب آگاهی تغییر خواهد کرد.
- در موقعیت «کمی‌کردن وسواس فرد از روی پاسخ‌هایی که به سؤالات از قبل تعیین‌شده می‌دهد» از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، روش پرسش‌نامه مناسب‌تر است.

- (۱) درست - نادرست - درست - نادرست
(۲) نادرست - نادرست - درست - درست
(۳) درست - درست - نادرست - نادرست
(۴) نادرست - درست - نادرست - درست

۶۷- کدام یک از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- (الف) روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ در آدمی رخ می‌دهد، مطالعه کند.
- (ب) روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد می‌تواند معلول دو دسته عوامل اجتماعی و محیطی باشد.
- (ج) در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است «رشد یا پختگی» می‌گویند.
- (د) در روان‌شناسی مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی، به سه مرحله تقسیم می‌شود.

- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «د» (۴) «الف» - «ج»

۶۸- کدام یک از عبارت‌های زیر در ارتباط با دوره نوجوانی نادرست می‌باشد؟

- (الف) رشد ماهیچه‌ها و استخوان‌ها معلول احساس توانمندی در دوره نوجوانی می‌باشد.
 - (ب) ذخیره‌سازی حجم زیادی از اطلاعات در حافظه، نتیجه افزایش سرعت تفکر در این دوره است.
 - (ج) گرایش نوجوان به گروه همسالان و دستیابی به هویت از تغییرات مهم رشد اجتماعی به‌شمار می‌روند.
 - (د) قضاوت نوجوان درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی مستلزم رشد سریع اخلاقی است.
- (۱) ب - ج (۲) ج - د (۳) الف - د (۴) الف - ب

۶۹- هریک از عبارت‌های زیر با کدام مفهوم روان‌شناختی ارتباط دارد؟

- افرادی که نابینا هستند، حساسیت شنیداری بهتر و بیشتری دارند.
- پاریس به دقت به سخنان معلم خود گوش داد و درسش را فراگرفت.
- در شرایط جنگی، وقتی صدای رعدوبرق را می‌شنویم، احساس می‌کنیم صدای انفجار است.
- دروازه‌بان به سمت راست شیرجه می‌زند در حالی که حریف هنوز توپ را شوت نکرده است.

- (۱) جبران حسی - تمرکز - انتظارات افراد - هشدار کاذب
(۲) محرومیت حسی - تمرکز - انتظارات افراد - هشدار کاذب
(۳) جبران حسی - تمرکز - تحریک حواس - هشدار کاذب
(۴) جبران حسی - توجه - انتظارات افراد - از دست دادن محرک هدف

۷۰- هر یک از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

- مشاور در برنامه‌ریزی برای دانش‌آموزان ضعیف، بازه‌های مطالعاتی درس‌های دشوار را کوتاه‌تر قرار می‌دهد.
- بسیاری از افراد در ادراک خودشان از بدنشان مشکل دارند و با وجود اینکه زیبا هستند، اقدام به عمل زیبایی می‌کنند.
- گاهی محرک خارجی در محیط اطراف ما وجود ندارد و بدون اینکه احساس کنیم، چیزی را ادراک می‌کنیم.
- در حیاط مدرسه، دانش‌آموزانی را که کنار هم مشغول صحبت کردن هستند، به صورت یک گروه می‌بینیم.

- (۱) پرهیز از انجام فعالیت در ساعات طولانی - خطای ادراکی - توهم - مشابهت
(۲) از بین بردن یکنواختی و ثبات - خطای شناختی - خطای ادراکی - مشابهت
(۳) پرهیز از انجام فعالیت در ساعات طولانی - خطای شناختی - توهم - مجاورت
(۴) از بین بردن یکنواختی و ثبات - خطای ادراکی - خطای ادراکی - مجاورت

مثال	مفهوم
«الف»	حافظه رویدادی
«ب»	خطای اضافه کردن
«ج»	حافظه حسی
«د»	تداخل اطلاعات

۷۱- هر کدام از مفاهیم جدول، به ترتیب با کدام یک از مثال‌ها همخوانی دارد؟

- (۱) خاطره روز تولد ۴ سالگی - تحریف خاطره‌ها - رد نور در تاریکی در کمتر از چند ثانیه - فراموشی محتوای درس قبل بعد از مطالعه درس جدید
- (۲) دانستن پایتخت کشور - فراموشی مطالب - صدای کوتاه بوق خودرو حدود نیم ثانیه - به یاد نیاموردن محتوای دروس سال‌های قبل

(۳) تعداد روزهای هفته - افسانه بافی - روشن بودن نور دوربین برای چند دقیقه - اشتباه در ترجمه لغات قدیمی پس از یادگیری لغات جدید

(۴) سفر به شمال همراه با خانواده - حافظه کاذب - رد نور در تاریکی در کمتر از یک ثانیه - فراموشی محتوای درس قبل بعد از مطالعه درس جدید

۷۲- با توجه به عبارت‌های زیر، درستی و نادرستی پاسخ مشخص شده عبارت‌ها در کدام گزینه آمده است؟

- یکی از راهکارهای مشاورهای تحصیلی برای به خاطر سپردن مطالب، خلاصه‌نویسی و رسم نمودار است. (استفاده از روش چند حرکتی / ساماندهی مطالب)

- یادگیری رمز کارت بانکی به عنوان تاریخ تولد. (استفاده از رمزگردانی معنادار / مطالعه چندحسی)

- معلم اقتصاد سعی دارد هنگام تدریس، مطالب را با مفاهیمی از زندگی روزمره و مثال‌هایی در این زمینه پیوند دهد. (بسط معنایی / تمایزبخشی)

- تکرار صرف برای یادگیری مفاهیم، کاربردی نیست؛ بلکه باید هنگام مطالعه یک مطلب تکراری هر بار از خود بپرسیم که به چه مفهوم جدیدی دست یافته‌ایم. (ساماندهی مطالب / کارآمدی مرور)

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست (۲) نادرست - نادرست - درست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست (۴) درست - درست - نادرست - نادرست

۷۳- کدام گزینه در مورد عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

«مهارت تصمیم گرفته یک زبان خارجی جدید یاد بگیرد تا بتواند برای ادامه تحصیل به خارج از کشور برود. او در دوران راهنمایی یک بار یادگیری زبان را نصفه رها کرده و همیشه با خود می‌گفت: «من برای یادگیری زبان استعداد ندارم». اما این بار تلاش کرده با نگاه متفاوت‌تری یادگیری را شروع کند. او پس از بررسی روش‌های مختلف اعم از کلاس حضوری، دوره آنلاین و اپلیکیشن‌ها، در نهایت با توجه به وضعیت خودش یک دوره آنلاین را برای یادگیری انتخاب می‌کند.

حالا مهارت طبق برنامه دوره، هرروز به صورت منظم تمرین می‌کند و قصد دارد تا شش ماه بر روی مهارت مکالمه مسلط شود؛ همچنین او در پایان هر ماه پیشرفت خود را با آزمون‌ها و هفته‌های قبل می‌سنجد و اگر لازم باشد روش مطالعه‌اش را تا حدودی تغییر می‌دهد.

(۱) مسئله‌ای که مهارت با آن روبه‌رو است، به دلیل پیچیده بودن و داشتن روش‌های مختلف از نوع مسئله خوب تعریف نشده است.

(۲) با توجه به مسئله، مهارت هنوز در مرحله دوم، یعنی به کارگیری راه حل مناسب قرار دارد، زیرا از بین روش‌های متفاوت دوره آنلاین را انتخاب کرده است.

(۳) نوع نگاه جدید مهارت به مسئله، بر پایداری و انگیزه او در حل این مسئله تأثیر می‌گذارد.

(۴) ویژگی مسئله‌ای که مهارت با آن روبه‌رو است، مشخص نبودن مبدأ است که ممکن است بر حل مسئله تأثیر مثبتی بگذارد.

۷۴- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- در کدام روش اکتشافی می‌توان فاصله میان وضعیت موجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل را کاهش داد؟

- کدام یک از روش‌های کلی حل مسئله با ضمانت بیشتری همراه است و اعتبار آن تابع زمان نیست؟

- این که شرکت‌های صنعتی برای تولید کالاها، ابتدا از قطعات ساده‌تر شروع می‌کنند، اشاره به کدام روش دارد؟

- مشکل بسیاری از افراد که احساس شکست می‌کنند چیست؟

(۱) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - روش اکتشافی - بارش مغزی - مشکل عاطفی جدی دارند

(۲) خرد کردن - روش اکتشافی - مهندسی معکوس - مشکل عاطفی جدی دارند

(۳) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب - روش تحلیلی - مهندسی معکوس - مهارت حل مسئله ندارند

(۴) خرد کردن - روش تحلیلی - بارش مغزی - مهارت حل مسئله ندارند

۷۵- درستی یا نادرستی کدام عبارت با سایرین متفاوت است؟

(۱) ممکن است تصمیمی دارای اولویت‌های زیادی باشد، اما یک تصمیم ساده باشد و برعکس.

(۲) توانمندی، نگرش‌ها و تجربه‌های شخصی گوناگون باعث می‌شود یک تصمیم‌گیری برای شخصی دشوار باشد و برای دیگری نه.

(۳) برخی تصمیم‌گیری‌ها به گونه‌ای هستند که همه افراد در آن به یک شکل عمل می‌کنند.

(۴) بعد جمعی برخی تصمیم‌گیری‌ها باعث می‌شود افراد متناسب با ویژگی‌های خودشان تصمیم بگیرند.

۷۶- هریک از عبارتهای زیر مربوط به کدام مفهوم روان‌شناختی است؟

- آرش داشت درس می‌خواند و برادر کوچکش نیز سروصدا می‌کرد؛ آرش ناگهان او را کتک زد.
- مرحله‌ای از تصمیم‌گیری که در آن «امنیت شغلی» یک رشته بررسی می‌شود.
- وقتی مراقب از دانش‌آموزی برگه تقلبش را گرفت، شروع به دادوبیداد و برهم زدن نظم جلسه کرد.
- خوردن غذای مورد علاقه باعث افزایش فشار خون پریسا می‌شود.

- (۱) سبک تصمیم‌گیری احساسی - ارزیابی پیامد هر انتخاب - کنترل نکردن هیجانات - تعارض «گرایش - اجتناب»
- (۲) سبک تصمیم‌گیری تکانشی - بیان ویژگی هر انتخاب - کنترل نکردن هیجانات - تعارض «گرایش - اجتناب»
- (۳) سبک تصمیم‌گیری تکانشی - ارزیابی پیامد هر انتخاب - کنترل نکردن هیجانات - تعارض «گرایش - اجتناب»
- (۴) سبک تصمیم‌گیری تکانشی - ارزیابی پیامد هر انتخاب - کنترل نکردن هیجانات - تعارض «اجتناب - اجتناب»

۷۷- «مهدی جوانی ۲۰ ساله است که در شهر خود به دانشگاه می‌رود و در رشته حقوق که علاقه چندانی به آن ندارد، تحصیل می‌کند. پدر مهدی در تمام دوران زندگی خود آرزوی تحصیل در رشته حقوق را داشته، اما در حال حاضر یک معلم است. مهدی از کودکی به کارهای فنی علاقه داشته، ولی در عین حال می‌خواست که آرزوی پدر خود را تحقق بخشد و به همین دلیل رشته حقوق را انتخاب کرده است.» کدام یک از عبارات موجود در گزینه‌ها، در ارتباط با متن فوق است؟

- (۱) انگیزه چیزی است که شما را به حرکت درمی‌آورد و مسیری را که باید طی کنید را معین می‌کند.
- (۲) ممکن است عاملی خارجی ما را به انجام دادن یک رفتار برانگیزد.
- (۳) عوامل شکل‌دهنده به رفتار انسان، علاوه بر عوامل انگیزشی، تابع عوامل مختلف نگرشی افراد هم می‌باشد.
- (۴) ماشین برای حرکت به موتور و نیروی محرکه نیاز دارد و انسان نیز برای حرکت و انجام رفتار به موتور حرکتی نیاز دارد.

۷۸- به دلیل ... و ... و ... یک فرد، دچار «بازماندن از تلاش» و «عدم بروز رفتار» و «یأس و دلسردی» می‌شود.

- (۱) هدف بالا - ادراک کنترل و کارایی - اسناد درونی، قابل کنترل و ناپایدار
- (۲) هدف دست‌نیافتنی - ادراک کنترل و کارایی کاذب - اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار
- (۳) هدف کوچک - ادراک کنترل و کارایی کاذب - اسناد درونی، قابل کنترل و ناپایدار
- (۴) هدف کم ارزش - ادراک کنترل و کارایی - اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار

۷۹- هر یک از مفاهیم زیر با کدام عبارت همخوانی دارد؟

- روان‌شناسی سلامت
- تغییر رژیم غذایی
- علائم رفتاری فشار روانی
- هدف اصلی در مقابله

- (۱) پیشگیری و درمان بیماری‌ها - براساس سن - حواس پرتی - حذف عامل فشارآور
- (۲) ارتباط متقابل سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی - به تناسب رشد - فرار کردن - حذف عامل فشارآور
- (۳) تمرکز صرف بر سلامت جسمانی - براساس جنسیت - فرار کردن - کاهش فشار روانی
- (۴) حفظ و ارتقای سلامتی - به تناسب رشد - حواس پرتی - کاهش فشار روانی

۸۰- درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه مطرح شده است؟

- داشتن تفریح و سرگرمی و به یادآوردن یک رویداد خوشایند، هر دو از روش‌های سازگارانه بلندمدت به حساب می‌آیند.
- فردی که بدون تلاش کردن در انتظار وقوع یک رویداد خارق‌العاده است، روش مقابله‌ای منفعل بودن را در پیش گرفته است.
- کنترل بیماری‌ها از طریق رژیم غذایی و انجام ورزش روزانه از تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت است.
- مقابله با افکار منفی و ایجاد روحیه مثبت از طریق شرکت در مراسم مذهبی بیانگر تأثیر مستقیم مذهب بر سلامتی افراد است.

- (۱) درست - درست - نادرست - درست
- (۲) درست - نادرست - درست - درست
- (۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست
- (۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست

جامع ۴

آزمون ۱۶ مرداد - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، امیر زراندوز، علی شهربابی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائد‌امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی رهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، ابوالفضل مرادی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی احسان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾:

(۱) به درستی که خداوند مردم را می بخشد، ولی بیشتر مردم ناشکری می کنند!

(۲) بی شک این خداوند است که بر مردم بخشش دارد، اما اکثر مردم ناسپاس هستند!

(۳) همانا خداوند دارای بخشش بر مردم است، ولی بیشتر مردم سپاسگزاری نمی کنند!

(۴) بی گمان الله صاحب بخشش بر مردم است، با وجود این اکثر آن ها شکرگزاری نمی کنند!

۸۲- « مَضَتْ أَيَّامُ طِفْلِي صَعْبَةً وَ عِنْدَمَا بَلَغْتُ مِنَ الْعُمُرِ ثَلَاثَةَ عَشَرَ عَامًا صِرْتُ بَائِعَ الْأَزْهَارِ فِي الشَّوَارِعِ وَ لَمْ

أُوَاصِلُ دِرَاسَتِي!»: روزهای کودکی ام ...

(۱) را سخت سپری کردم و وقتی که به سیزده سالگی رسیدم در خیابان ها به گل فروشی پرداختم و تحصیلم را ادامه

ندادم!

(۲) با دشواری گذشت و هنگامی که به سیزده سالگی رسیدم در خیابان ها گل فروش شدم و نتوانستم تحصیلات خود را

ادامه بدهم!

(۳) به سختی سپری شد و هنگامی که به سیزده سالگی رسیدم در خیابان ها گل فروش شدم و تحصیل خود را ادامه ندادم!

(۴) به سختی تمام شد و هنگامی که من سیزده ساله شدم در خیابان ها گل فروشی کردم و تحصیلم ادامه پیدا نکرد!

۸۳- « إِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يُحَاوِلُ لَتَقْلِيلِ كَلَامِهِ فِي الْمُجَادَلَةِ مَعَ الْجُهَالِ، لِأَنَّهُ يَعْلَمُ جَيِّدًا أَنَّ كَثْرَةَ الْكَلَامِ لَا تَنْفَعُ أَحَدًا وَ قَدْ

يَكُونُ الصَّمْتُ أَفْضَلَ أَيْضًا!»:

(۱) عاقل کسی است که برای کم کردن سخن در بحث با افراد بسیار نادان کوشش کند، زیرا به خوبی آگاه است که

بسیاری سخن به کسی سود نمی رساند و سکوت نیز قطعاً بهتر می باشد!

(۲) خردمند بدون شک کسی است که برای کم شدن سخنان خود در ستیز با نادانان سعی می کند، زیرا او به خوبی

می داند که فراوانی سخن به کسی سود نمی رساند و همچنین سکوت قطعاً بهتر می باشد!

(۳) فرد خردمند کسی است که برای کم کردن سخن خویش در بحث با افراد نادان تلاش کند، چراکه به خوبی می داند

که فراوانی سخن به کسی سود نمی رساند و گاه نیز سکوت بهتر می باشد!

(۴) همانا عاقل کسی است که برای کم شدن سخن خود در ستیز با نادانان می کوشد، زیرا او به خوبی آگاه است که کسی

از بسیاری سخن سودی نمی برد و گاهی نیز سکوت بهتر می باشد!

۸۴- « لَيْتَ النَّاسَ فِي كُلِّ الْعَالَمِ يُشَاهِدُونَ يَوْمًا تُنْمَحُ فِيهِ جَائِزَةُ نُبُولٍ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ لِمَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ خَاصَّةً جَائِزَةُ نُبُولٍ لِلسَّلَامِ الَّتِي قَدْ تُعْطَى لِلَّذِي لَيْسَ أَهْلًا لَهَا! »:

(۱) کاش مردم در تمام جهان روزی را مشاهده می کردند که در آن، جایزه نوبل در زمینه های گوناگون به کسی داده می شد که برای بشریت سودمند باشد مخصوصاً جایزه صلح نوبل که گاهی به کسانی اعطاء می شود که شایسته آن نیستند!

(۲) کاش مردم در تمام دنیا روزی را مشاهده کنند که در آن، جایزه نوبل در زمینه های مختلف به کسی داده می شود که به بشریت سود می رساند به ویژه جایزه صلح نوبل که گاهی به کسی اعطاء می شود که شایسته آن نیست!

(۳) کاش همه مردم در جهان روزی را مشاهده کنند که در آن، جایزه نوبل در زمینه های مختلف به کسی تعلق می گیرد که به بشریت سود می رساند به ویژه جایزه صلح نوبل که گاهی به آنکه شایسته اش نیست داده می شود!

(۴) کاش روزی مردم در تمام جهان جایزه نوبل را ببینند که در زمینه های گوناگون به کسی داده می شود که برای بشریت مفید باشد مخصوصاً جایزه صلح نوبل که گاهی به کسی اعطاء شده است که شایسته آن نیست!

۸۵- « إِذَا زَرَعْنَا بَذْرَةَ كَمَا كَانَ أَجْدَادُنَا يَزْرَعُونَ، فَسَوْفَ يَسْتَفِيدُ مِنْهَا الْآخَرُونَ أَيْضًا، لِذَلِكَ قَرَرْنَا أَنْ نُحْيِيَ هَذِهِ السَّنَةَ الْحَسَنَةَ إِحْيَاءً حَقِيقِيًّا! »:

(۱) هرگاه بذری بکاریم همانطور که اجداد ما می کاشتند، دیگران هم از آن استفاده خواهند کرد، بنابراین قرار گذاشتیم که این سنت نیکو را حتماً زنده نگاه داریم!

(۲) اگر دانه ای را آن گونه که اجدادمان می کاشتند بکاریم، دیگران نیز از آن استفاده خواهند کرد، از این رو تصمیم گرفتیم که این سنت پسندیده را به طور حقیقی احیا نماییم!

(۳) چنانچه بذری کاشته شود همانطور که اجداد ما کاشته بودند، سایرین هم از آن بهره خواهند برد، بنابراین قرار گذاشتیم که این سنت نیکو را به طور واقعی احیا کنیم!

(۴) اگر دانه ای را آن گونه که اجدادمان می کاشتند بکاریم، دیگران نیز از آن در آینده سود می برند، از این رو ما تصمیم گرفتیم که چنین سنت پسندیده ای را به طور حقیقی زنده کنیم!

۸۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) ﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾: بی شک امت شما امتی یگانه است و من پروردگارتان هستم پس مرا پرستش کنید!

(۲) ﴿إِصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ...﴾: صبر پیشه کن همانا وعده خداوند حق است، و برای گناهانت آمرزش بخواه ...!

(۳) عَلَيْنَا أَنْ نَحْتَرِمَ الْأَدْيَانَ الْإِلَهِيَّةَ وَأَنْ نَتَعَايَشَ مَعَ النَّاسِ تَعَايُشًا سَلَمِيًّا! : باید به ادیان الهی احترام بگذاریم و با مردم به شکل مسالمت آمیزی همزیستی کنیم!

(۴) قُوَّةُ هَذَا الْإِعْصَارِ تَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى مَكَانٍ يَبْعُدُ عَنَّْا مَائَتِي كِيلُومِتْر! : قدرت این طوفان ماهی ها را به مکانی می کشد که ۱۰۰ کیلومتر از ما دور است!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) هناك في قائمة التراث العالمي عددٌ من معالم إيران التاريخية: در لیست میراث جهانی تعدادی از آثار تاریخی ایران وجود دارد،
- (۲) لهذا يُسافر إليها العديد من السّائحين من كلّ العالم: برای همین تعداد زیادی از گردشگران از همه جهان به آن سفر می کنند،
- (۳) ليشاهدوا آثار بلدنا الخلّابة و ثقافات النّاس المختلفة: تا آثار کشور جذابمان و فرهنگ های گوناگون مردم را مشاهده کنند،
- (۴) و يتعرّفوا في كلّ مدينة على الصّناعات اليدويّة و تتوّعها!: و در هر شهری، با صنایع دستی و تنوع آن آشنا شوند!

۸۸- «معلم به دانش آموزانش سفارش کرد که به نیازمندان کمک کنند و از رحمت خدا ناامید نشوند!»؛ عَيْنُ الصّحیح:

- (۱) أوصى المُعلّم طُلابه أن يُساعدوا المحتاجين و أن لا ييأسوا من رحمة الله!
- (۲) المُعلّم أوصى طُلابه أن يُساعدوا المساكين و أن لا يفتنوا من رحمة الله!
- (۳) أوصى المُعلّم طُلابه أن يُساعدوا الفقراء و أن لا يقنطوا من رحمة ربهم!
- (۴) قال المُعلّم لطلّابه أن يُساعدوا المحتاجين و أن لا ييأسوا من رحمة الله أبداً!

۸۹- «إعلم بأن خير الإخوان أقدمهم!»؛ عَيْنُ الْقَرِيب من مفهوم العبارة:

- (۱) دنیا خوش است و مال، عزیز است و تن، شریف
(۲) گل های باغ با همه شادابی و نشاط
(۳) هرگز نمی رود ز دلم یاد کهنه یار
(۴) یک موی یار خویش به عالم نمی دهم
- لیکن رفیق بر همه چیزی مقدم است
خار آیدم به دیده نبینم چو روی دوست
بس کو وفا نمود و ز یاران نو ندیده ام
ما بسته ایم رشته جان را به موی دوست

■ ■ ■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يُناسب النّص:

ازداد في بعض المدن استخدام المكتبات الصّغيرة المجانيّة التي توضع في الشوارع أو أمام الحدائق. و هي صناديق خشبيّة يضع فيها النّاس بعض الكُتب، ليأخذ القارئ منها كتاباً و يترك كتاباً آخر بدلاً عنه. و تهدف هذه المبادرة إلى تشجيع القراءة بين أفراد المجتمع، خصوصاً لمن لا يستطيعون الوصول بسهولة إلى المكتبات الكبيرة؛ قد يجد المارّ كتاباً أثناء سيره، فيأخذه. لكنّ نجاح هذه الفكرة لا يعتمد على وضع الصّناديق في الشوارع فقط، بل على تعاون السكّان أيضاً؛ لأنّ استمرارها يحتاج إلى أن يُعيد القارئ كتاباً آخر مكان الذي أخذه.

مع ذلك، يشير بعض الخبراء إلى أنّ هذه المبادرة لا يمكن أن تحلّ محلّ المكتبات العامّة الكبيرة؛ لأنّ تلك المكتبات تقدّم خدمات علميّة و مصادر متنوّعة لا يمكن توفيرها في صندوق صغير في الطّريق. لذلك يرى هؤلاء أنّ دور هذه المكتبات يبقى تشجيع القراءة اليوميّة أكثر من كونها مصدراً علمياً شاملاً.

٩٠- عَيْنِ الصَّحِيحِ: (حسب النَّصِّ)

- (١) كُلُّ مَنْ يَأْخُذُ كِتَابًا مِنْ هَذِهِ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ يُعِيدُهُ بَعْدَ الْقِرَاءَةِ!
- (٢) الْمَكْتَبَاتُ الصَّغِيرَةُ بِصَنَادِيقٍ بَسِيطَةٍ تُشَجِّعُ بَعْضَ النَّاسِ عَلَى الْقِرَاءَةِ صَدَقَ!
- (٣) نَجَاحُ هَذِهِ الْمَبَادِرَةِ يَعْتَمِدُ عَلَى عِدَدِ الصَّنَادِيقِ وَ مَحَلِّهَا فِي الشُّوَارِعِ أَوْ الْحَدَائِقِ!
- (٤) هَذِهِ الْمَبَادِرَةُ ظَهَرَتْ فِي الْبَدَايَةِ دَاخِلَ الْمَدَارِسِ ثُمَّ انْتَشَرَتْ تَدْرِيجِيًّا فِي الْأَمَاكِنِ الْمَخْتَلِفَةِ!

٩١- عَيْنِ مَا يُفْهَمُ مِنَ النَّصِّ حَوْلَ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ فِي الشُّوَارِعِ:

- (١) إِنَّ هَذِهِ الْمَكْتَبَاتِ قَادِرَةٌ عَلَى أَنْ تَقُومَ بِأَكْثَرِ الْأَدْوَارِ الَّتِي تُوَدِّيها الْمَكْتَبَاتُ الْعَامَّةُ الْكَبِيرَةُ!
- (٢) إِنْ يُشَارِكُ جَمِيعُ سَكَّانِ الْمُدُنِ فِي شِرَاءِ الصَّنَادِيقِ وَ الْكُتُبِ فَإِنَّ هَذِهِ الْمَبَادِرَةَ تَسْتَمِرُّ وَ تَتَجَحَّى!
- (٣) تَوْضِعُ هَذِهِ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ فِي أَمَاكِنٍ قَرِيبَةٍ مِنَ النَّاسِ فَإِنَّهَا تُسَهِّلُ الْقِرَاءَةَ فِي أَيِّ وَقْتٍ مِنَ الْيَوْمِ!
- (٤) الْهَدَفُ الْأَسَاسِيُّ مِنْ إِنْشَاءِ هَذِهِ الْمَكْتَبَاتِ هُوَ تَوْفِيرُ مَصَادِرٍ عِلْمِيَّةٍ مُتَخَصِّصَةٍ لِلشَّبَابِ فِي مُخْتَلَفِ الْمَجَالَاتِ!

٩٢- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِي النَّصِّ:

- (١) دَوْرُ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ فِي الْمَجْتَمَعِ!
- (٢) حُدُودُ فَائِدَةِ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ!
- (٣) تَنْوُّعُ وَجْهَاتِ النَّظَرِ تَجَاهَ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ!
- (٤) قَوَانِينُ اسْتِخْدَامِ الْمَكْتَبَاتِ الصَّغِيرَةِ!

■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- « الْقَارِئُ - آخِرُ - لَا يَسْتَطِيعُونَ - تُقَدِّمُ »:

- (١) لَا يَسْتَطِيعُونَ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْجَمْعِ الْمَذْكُورِ الْغَائِبِ - مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ اسْتِفْعَالٍ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ، الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

- (٢) تُقَدِّمُ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْمَوْثُوثِ الْغَائِبِ - مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ؛ مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ، وَ لَهُ حَرْفُ زَائِدٍ وَاحِدٌ / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ، خَبَرٌ «أَنَّ»

- (٣) الْقَارِئُ: مُفْرَدٌ مَذْكُورٌ - اسْمُ فَاعِلٍ مِنْ مَصْدَرٍ: «قِرَاءَةٌ» - مَعْرَبٌ - مَعْرُوفٌ بِأَلٍ / فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ بِعَلَامَةِ الضَّمَّةِ
- (٤) آخِرُ: اسْمُ فَاعِلٍ، مِنْ مَصْدَرٍ مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ - مُفْرَدٌ - نَكْرَةٌ - مَعْرَبٌ / صِفَةٌ وَ مَنْصُوبٌ بِالتَّبْعِيَّةِ مِنَ الْمَوْصُوفِ

٩٤- « اسْتِخْدَامُ - الْمَارَ - يُعِيدُ - يَبْقَى »:

- (١) اسْتِخْدَامُ: مَصْدَرٌ لِلْمُزِيدِ الثَّلَاثِيِّ، لَهُ ثَلَاثَةُ حُرُوفٍ زَائِدَةٍ - مَعْرَبٌ / مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ بِعَلَامَةِ الْفَتْحَةِ
- (٢) الْمَارَ: مَذْكُورٌ - اسْمُ فَاعِلٍ مِنْ مَصْدَرٍ مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَعْرُوفٌ بِأَلٍ - مَعْرَبٌ / فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ
- (٣) يُعِيدُ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْمُفْرَدِ الْمَذْكُورِ الْغَائِبِ - مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ: «الْقَارِئُ»، جُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- (٤) يَبْقَى: مُضَارِعٌ - مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ، دُونَ حَرْفِ زَائِدٍ / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ، خَبَرٌ «أَنَّ» الْمَشَبَّهَةُ بِالْفِعْلِ

■ ■ عَيِّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيِّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) إِنْ هَرَبْتَ مِنْ الْوَاقِعِ فَسَوْفَ تُوَاجِهُ مَشَاكِلَ وَ صُعُوبَاتٍ كَثِيرَةً!
- (٢) يُقَدَّرُ الْعُلَمَاءُ أَنْوَاعَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ!
- (٣) لَنْ نَسْتَطِيعَ الْحُضُورَ فِي الْقَاعَةِ فِي الْوَقْتِ الْمُحَدَّدِ!
- (٤) عَلَّمَنِي خُلُقًا يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ!

٩٦- عَيِّن الصَّحِيحَ عَنِ الْعَدَدِ وَالْمَعْدُودِ:

- (١) إِنْ ثَلَاثِينَ طَالِبًا مِنْ صَفِّنا نَجَحُوا فِي الْمَرَحَلَةِ الْأُولَى مِنْ هَذَا الْاِخْتِبَارِ!
- (٢) بَعْدَ انْضِمَامِ لَاعِبِينَ اثْنَيْنِ صَارَ عِدَدُ أَعْضَاءِ فَرِيقِنَا عِشْرُونَ شَخْصًا!
- (٣) قَالَ زَمِيلِي لَنَا الْيَوْمَ: كَتَبْتُ فِي الشَّهْرِ الثَّانِي مِنْ السَّنَةِ ثَلَاثَ مَقَالَةٍ!
- (٤) جَاءَ سِتُّونَ وَ خَمْسَةَ مُسَافِرًا إِلَى الْمَطَارِ وَ ذَهَبَ أَرْبَعُونَ مِنْهُمْ هُنَاكَ!

٩٧- عَيِّن «هَوْلَاءَ» لَا يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ نَائِبًا لِلْفَاعِلِ:

- (١) يُرْسَلُ هَوْلَاءُ الْبَاخِثُونَ لِإِجْرَاءِ دَرَسَاتٍ مِيدَانِيَّةٍ حَوْلَ التَّغْيِيرَاتِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ!
- (٢) انْتَخِبَ هَوْلَاءُ الْفَائِزُونَ لِمَسَابَقَةِ الشَّعْرِ الَّتِي أُقِيمَتْ فِي الْمَسْجِدِ!
- (٣) يُؤَكِّدُ هَوْلَاءُ الْخَبْرَاءُ عَلَى أَمَمِيَّةِ التَّرْبِيَةِ فِي بِنَاءِ مَجْتَمَعٍ مُتَقَدِّمٍ!
- (٤) أُعْطِيَ هَوْلَاءُ الشُّعْرَاءُ الْجَوَائِزَ الْقِيَمَةَ تَقْدِيرًا لِإِبْدَاعِهِمُ الْأَدْبِيَّ!

٩٨- عَيِّن حَرْفَ اللَّامِ مُخْتَلَفًا عَنِ الْبَاقِي:

- (١) حَقَّقْتُ الْأَهْدَافَ لِأَثْبِتَ إِيمَانِي الْقَوِيَّ وَ أَعْمَالِي الصَّالِحَةَ!
- (٢) سَاعَدَتِ الْأُمُّ أَبْنَاءَهَا لِیُحَافِظُوا عَلَى أَدَبِهِمْ وَ أَخْلَاقِهِمْ!
- (٣) ذَهَبَ الشَّابُّ لِیُحَسِّنَ مَهَارَتَهُ فِي الْعَمَلِ!
- (٤) لِنَعْلَمِ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ أَمَمِيَّةً بِالْغَةِ!

٩٩- عَيِّن مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَفْعُولُ الْمَطْلُوقُ:

- (١) أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ إِنْفَاقًا يُفَرِّحُ قُلُوبَ الْفُقَرَاءِ!
- (٢) قَدْ عَلَّمَ الْحَكِيمُ هَوْلَاءَ الرِّجَالِ عِلْمًا نَافِعًا!
- (٣) قَدْ غَفَلْنَا عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ نِعَمَاتِهِ غَفْلَةً عَجِيبَةً!
- (٤) الْمُؤْمِنُونَ يُسَاعِدُونَ أَصْدِقَائِهِمْ مُسَاعَدَةً مُحِبِّينَ!

١٠٠- عَيِّن الخطأ في المنادى:

- (١) يَا وَطَنِي! أَضْحَيْ بِنَفْسِي لِأَجْلِكَ حَتَّى تَبْقَى قَوِيًّا!
- (٢) عَلَيَّ أَنْ أُسَاعِدَكُمْ فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ أَيَّتُهَا الْجَمَاعَةُ!
- (٣) يَا الطَّالِبَاتِ! عَلَيْكُنَّ أَنْ تَطْلُبْنَ مَجْدَ الْوَطَنِ!
- (٤) خَذُوا الْعِلْمَ أَيْنَمَا وَجَدَ يَا طَالِبِي الْعِلْمِ!

۱۰۱- کدام گزینه دربارهٔ دین و آیین هند (۱)، مصر (۲) و یونان (۳) در دوران باستان، درست است؟

الف) اعتقاد به خدایان متعدد

ب) ظهور آیین بودایی

ج) قربانی کردن برای خدایان

د) اعتقاد به زندگی بعد از مرگ

۱) «الف» و «ج» از وجوه مشترک (۱) و (۳) و «ب» از ویژگی‌های (۱) است.

۲) «الف» و «د» از وجوه مشترک (۱) و (۳) و «ب» از وجوه مشترک (۱) و (۲) است.

۳) «الف» و «ب» از وجوه مشترک (۱)، (۲) و (۳) و «د» از ویژگی‌های (۲) است.

۴) «ج» و «د» از وجوه مشترک (۲) و (۳) و «الف» از وجوه مشترک (۱) و (۲) است.

۱۰۲- با توجه به عقاید و باورهای مزدک، در صورت پیروزی جنبش وی، وقوع کدام یک از حالات زیر ممکن بود؟

الف) قدرت سیاسی و ادارهٔ امور کشور از شاه و دربار سلب و به طبقات پایین جامعه داده می‌شد.

ب) نظام غالب زمین‌داری تغییر می‌کرد و اراضی متعلق به طبقات بالا بین مردم تقسیم می‌شد.

ج) مردم طبقات پایین، مؤسسات و مراکز فرهنگی و آموزشی را در اختیار گرفته و از آن‌ها بهره‌مند می‌شدند.

د) مردم با تصاحب دارایی طبقات بالا و تقسیم آن، در زندگی از امکانات یکسان برخوردار می‌شدند.

۱) «ج» و «د» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «الف» و «ب»

۱۰۳- با توجه به نظام قضاوت و دادرسی در عصر ایران باستان و قاجار، کدام گزینه درست است؟

قانون شمارهٔ «۱»: اگر کسی اقدام به توطئه علیه شاه کند، به مجازات اعدام محکوم می‌شود.

قانون شمارهٔ «۲»: اگر کسی از دستور شاه سرپیچی کند، از مقام خود خلع خواهد شد.

قانون شمارهٔ «۳»: پسر ارشد خانواده، یک چهارم اموال پدرش را به ارث خواهد برد.

قانون شمارهٔ «۴»: اگر کسی مالیات را در موعد مقرر پرداخت نکند، باید دو برابر آن مبلغ را به عنوان جریمه پرداخت کند.

قانون شمارهٔ «۵»: اگر کسی در ملأ عام، رعب و وحشت ایجاد کند، به حبس ابد محکوم خواهد شد.

۱) اختلافات پیرامون قانون‌های «۳» و «۴» در عصر قاجار، در محاکم شرع حل و فصل می‌شدند که روحانیان به آن‌ها رسیدگی می‌کردند و هزینه‌های رسیدگی به عهدهٔ طرفین دعوا بود.

۲) موضوع قانون «۵» در هر دو عصر، توسط قضات شاهی بررسی می‌شد و مجازات آن مانند مجازات قانون‌های «۱» و «۲» در مورد شاهزادگان بدون ملاحظه اجرا می‌شد.

۳) اختلاف بین دو شخص بر سر قانون‌های «۳» و «۲» در هر دو عصر توسط روحانیون بررسی می‌شد و در عصر قاجار محاکم شرع، آن‌ها را حل و فصل می‌کردند.

۴) در عصر باستان اگر ولیعهد یکی از جرائم مذکور در قانون‌های «۵»، «۱» و «۲» را انجام می‌داد، توسط قضات شاهی به مجازات مقرر شده محکوم می‌شد.

۱۰۴- در کدام موارد اوضاع خانواده، زن و وضعیت اجتماعی ایران در عصر ساسانیان درست توصیف شده است؟

- الف) خانواده، هسته اصلی جامعه به‌شمار می‌رفت و بسیار گسترده بود؛ پدر خانواده نیز قاضی و مجری آداب و رسوم دینی به‌حساب می‌آمد.
- ب) در پی جنبشی که به رهبری مزدک علیه تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی پدید آمد، قباد یکم، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی اقداماتی انجام داد.

ج) در این عصر با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی، گروه جدیدی به نام دبیران به طبقه حاکم افزوده شد.

د) تنها در بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در این عصر توسط موبدان تدوین شده است، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.

۱) «الف» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «د» و «ج» ۴) «الف» و «ب»

۱۰۵- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

«جرج سارتن پدر تاریخ علم، وی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.»

۱) دائرةالمعارف پزشکی او با عنوان قانون، نه فقط در ایران و جهان اسلام، بلکه در اروپا نیز تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

۲) آثار ماندگاری در زمینه پزشکی، شیمی و فلسفه نوشته و به‌عنوان کاشف الکحل و جوهرگوگرد (اسید سولفوریک) مشهور شده است.

۳) در دانشنامه علایی، یک دوره فلسفه را به زبان فارسی تألیف کرد و این اثر، سهم بسزایی در مطرح کردن زبان فارسی به عنوان زبان علم داشت.

۴) کتاب شفا یکی از بزرگ‌ترین دائرةالمعارف‌های علمی است که به دست این دانشمند عظیم‌القدر نوشته شده است.

۱۰۶- عبارت‌های زیر اطلاعاتی را در خصوص فعالیت‌های اقتصادی در طول تاریخ ایران، از زبان خود صاحبان حرف بیان می‌کنند. با توجه به این

عبارت‌ها، کدام گزینه صحیح است؟

- فرد «الف»: با بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری، فعالیت‌های ما رونق زیادی گرفت.

- فرد «ب»: پسرعمویم صنعت‌گری روستایی است که زندگی‌اش به مراتب بهتر از من است.

- فرد «ج»: برخی محصولات کشاورزی پرتعداد را با افراد و اصناف زیادی معامله می‌کنم.

- فرد «د»: ما در اینجا کالاهای مورد نیاز شاه، دربار، سپاه و تشکیلات اداری را تأمین می‌کنیم.

۱) «الف» در دوران هخامنشیان بوده که قنات ابداع شده و پس از مدتی ارتقا و بازسازی شده است.

۲) «د» مربوط به کارگاه‌های متعدد و متعلق به حکومت در دوره ساسانی است.

۳) «ب» اطلاعات کاملاً درستی ارائه می‌دهد؛ زیرا صنعت‌گران در هر منطقه‌ای زندگی مرفهانه‌ای داشتند.

۴) «ج» مربوط به کشاورزانی است که محصولات پربراری داشتند و در دوران سلجوقیان می‌توانستند با دیگران آن‌ها را تجارت کنند.

۱۰۷- در صورت پابندی کامل فرانسه به تعهدات خود در عهدنامه فین کنشتاین، وقوع کدامیک از موارد زیر محتمل بود؟

الف) تسلط کامل فرانسه بر بازارهای نیمه شمالی ایران

ب) افزایش توان ایران برای مقابله با پیشروی نظامی روسیه

ج) واگذاری امتیازهای اقتصادی مانند بانک شاهنشاهی به دولت فرانسه

د) نوسازی سپاه ایران از طریق آموزش نیروها و ورود تجهیزات نظامی فرانسوی

۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «د» ۳) «ج» و «الف» ۴) «ب» و «ج»

۱۰۸- مورخی به مطالعه هنر نگارگری در تاریخ ایران پرداخته است. کدامیک از موارد زیر، درباره ویژگی شاخص دوره‌های مختلف نادرست بیان شده است؟

الف) مهارت فراوان در ترسیم نقوش گل و گیاه، جانوران و انسان: (دوران ساسانی)

ب) تصویرسازی زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت پیشه‌وران: (دوران تیموری)

ج) استفاده از رنگ و طلا برای پدید آوردن کتاب‌های مصور: (دوران هخامنشی)

د) تلفیق زیبای سنت‌های هنری ایرانی و چینی: (دوران ایلخانی)

۱) «الف» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «ب» و «ج» ۴) «الف» و «د»

۱۰۹- کدام گزینه به ترتیب پیامد، علت، معلول، علت و زمینه‌ساز عبارت‌های زیر درباره «تاریخ اروپا» است؟

الف) احیای شهرها و رشد تجارت در سده‌های ۱۲ و ۱۳ میلادی

ب) افزایش شمار کلیساها

ج) نهضت پروتستان

د) برهم خوردن موازنه تجارت جهانی

ه) انقلاب علمی قرن ۱۷ و ۱۸ میلادی

۱) روی کار آمدن شاهان قدرتمند در اروپا - گسترش مسیحیت - تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک - آغاز استعمارگری اروپاییان - دیدگاه‌های نوین دکارت و بیکن

۲) کاهش قدرت اشراف فئودال - اعمال نفوذ و نظارت کلیسا بر تمام زندگی مسیحیان - رشد اندیشه ملی‌گرایی - کشف راه‌های دریایی جدید - دیدگاه‌های نوین دکارت و بیکن

۳) روی کار آمدن شاهان قدرتمند در اروپا - افزایش شمار مسیحیان در قلمرو امپراتوری روم - تقویت پادشاهان ملی - اکتشافات جغرافیایی - اهتمام به روش تجربی

۴) وحدت اداری و یکسان‌سازی نظم - انحصاری شدن حق تفسیر کتاب مقدس و هدایت جریان فکر و فرهنگ - از میان بردن وحدت کلیسای کاتولیک - اکتشافات جغرافیایی - اهتمام به روش شناخت تجربی

۱۱۰- در ارتباط با تقدم و تأخر وقوع رویدادهای زیر، کدام گزینه صحیح است؟

الف) اشغال تبریز توسط حکومت عثمانی به دنبال شکست سپاه صفویه در چالدران

ب) پایان حکومت مسلمانان در اندلس

ج) نابودی آخرین نظامیه در بغداد

د) قتل عام مردم ری به دلیل اسماعیلی بودن

هـ) آزاد کردن بیت المقدس از اشغال صلیبیان توسط صلاح الدین ایوبی

(۱) «الف» همانند «هـ» بر «د» و «ب» بر «ج» مقدم است.

(۲) «د» همانند «هـ» بر «ج» و «ب» بر «الف» مقدم است.

(۳) «ج» برخلاف «د» بر «ب» و «الف» بر «هـ» مقدم است.

(۴) «ج» بر کلیه رویدادها مقدم و «هـ» بر کلیه رویدادها مؤخر است.

۱۱۱- پژوهشگری به پژوهش پیرامون «جهان در آستانه دوران معاصر» پرداخته است. کدام مورد از نتایج پژوهش او درست است؟

(۱) انقلاب باشکوه انگلستان در سال ۱۶۴۶ میلادی با پیروزی مجلس بر نظام سلطنت رخ داد.

(۲) پرتغال و اسپانیا از نخستین کشورهایی بودند که وارد هند شدند و در پی آن کمپانی هند شرقی را ایجاد کردند.

(۳) مردم پاریس با حمله به زندان باستیل، انقلاب خود را شروع و در مرحله اول لویی شانزدهم و همسرش را اعدام کردند.

(۴) اقدامات نظامی جانشینان پتر کبیر در نواحی شرقی اروپا و حوزه دریاهای بالتیک، سیاه و کاسپی برای قدرتمند شدن روسیه انجام گرفت.

۱۱۲- در یک موقعیت فرضی، مورخی در قرن بیستم میلادی می زیسته است؛ کدام مورد درباره وی درست است؟

(۱) وی شاهد تأسیس رایش دوم در آلمان و قیام سیمون بولیوار در آمریکای لاتین بوده است.

(۲) او ناظر تحمیل دو قرارداد استعماری توسط روسیه و انگلیس و یک قرارداد استعماری توسط انگلیس به ایران بود.

(۳) زندگی او مقارن با مرگ حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون انسان طی دو جنگ جهانی بود.

(۴) او شاهد مقاومت دلیرانه اما بی فایده ارتش در جنگ جهانی دوم بود که در نهایت به اشغال ایران توسط متفقین انجامید.

۱۱۳- کدام موارد پیرامون دفاع مقدس درست است؟

الف) اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت المقدس و با آزادی خرمشهر از اسارت دشمن رقم خورد.

ب) حدود بیست هزار معلم و نزدیک به سی و شش هزار دانش آموز در طول دفاع مقدس به شهادت رسیدند.

ج) شهید حسین همدانی فرمانده ناوچه پیکان بود که در عملیات مروارید به شهادت رسید.

د) یکی از مهم ترین اقدامات زنان ایرانی در دفاع مقدس حضور آنها در خط مقدم جبهه در سال های اول جنگ است.

(۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ج» و «ب» (۴) «ب» و «د»

۱۱۴- متن زیر، به کدام یک از «سؤالات کلیدی دانش جغرافیا» به ترتیب پاسخ می‌دهد؟

«گرمایش بی‌رویه زمین و در پی آن ذوب شدن یخ‌های قطبی، سبب افزایش سطح آب‌های جهانی و گسترش خسارات اقتصادی در برخی

نواحی ساحلی جهان در سال ۲۰۲۵ شده است.»

(۱) چرا - چه چیز - کجا - چه موقع

(۲) چرا - چه چیز - چه موقع - کجا

(۳) چه چیز - چرا - کجا - چه موقع

(۴) چه چیز - چرا - چه موقع - کجا

۱۱۵- کدام گزینه، شباهت یا تفاوت مهمی را بین عوامل شکل‌گیری گنبدهای نمکی در زاگرس و گل‌فشان‌ها در منطقه مکران به‌درستی بیان

می‌کند؟

(۱) هر دو پدیده ناشی از خروج مواد از اعماق زمین هستند؛ اما گنبد نمکی نتیجه برخورد صفحات و گل‌فشان‌ها نتیجه فعالیت‌های آتشفشانی

هستند.

(۲) هر دو پدیده به دلیل فشار مواد از اعماق زمین و بالا آمدن آن‌ها به سطح زمین تشکیل می‌شوند، اما منشأ مواد و نحوه خروج آن‌ها متفاوت

است.

(۳) گنبد نمکی یک پدیده زمین‌شناسی فعال است، در حالی که گل‌فشان‌ها بیشتر مربوط به فرسایش رسوبات در اثر رودها هستند.

(۴) هر دو پدیده عمدتاً به شکل گنبدی یا مخروطی مشاهده می‌شوند و به دلیل تراکم بالای جمعیت، در این نواحی تشدید شده‌اند.

۱۱۶- با توجه به نرخ رشد طبیعی جمعیت در سه کشور فرضی زیر، در کدام گزینه تحلیل صحیح‌تری مشاهده می‌شود؟

کشور	A	B	C
میزان رشد	۰/۴	۱/۴	۴/۲

(۱) دو برابر شدن جمعیت در کشور «A» نسبت به کشور

«B»، ۳/۵ برابر بیشتر طول می‌کشد.

(۲) هدف از محاسبه نرخ رشد طبیعی جمعیت در کشور «A»، دست‌یابی به میزان افزایش یا کاهش گسترده مهاجرت است.

(۳) سیاست کنترل جمعیت در کشور «C» به‌گونه‌ای است که در آینده، هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت می‌کند.

(۴) بر هم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور از پیامدهای سیاست افزایش جمعیت در کشور «B»

بوده است.

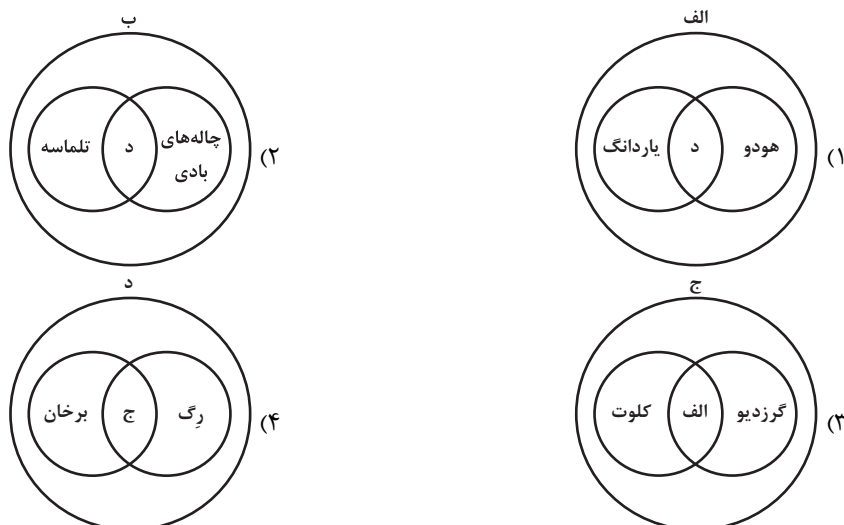
۱۱۷- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه شکل صحیحی را نشان می‌دهد؟

(الف) بخش نرم را باد با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم باقی می‌مانند.

(ب) حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان است.

(ج) حاصل کنده شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است.

(د) در اثر برخورد با یک مانع، متوقف شده و از حرکت باز می‌ایستند.

۱۱۸- مطابق با نمودار زیر، کدام گزینه به موضوع درستی اشاره دارد؟

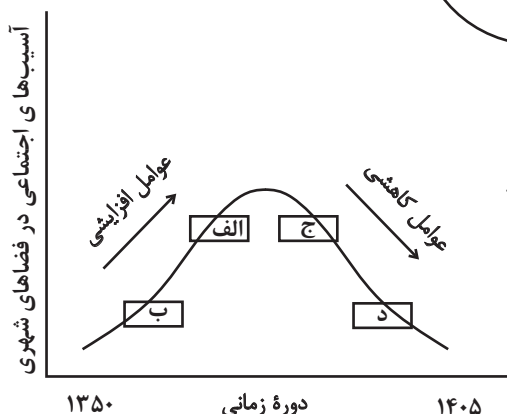
(۱) برگزاری کارگاه‌های آموزش عمومی برای شهروندان می‌تواند مربوط به «ب» باشد.

(۲) سازمان‌دهی فعالیت «کودکان کار» در فضاهای تعیین‌شده مصداق مورد «ج» است.

(۳) اجرای طرح‌های مستمر برای کاهش فقر شهری و حاشیه‌نشینی می‌تواند مربوط به «د» باشد.

(۴) آلودگی‌ها در فضای شهری ناشی از پسماند، فاضلاب و آلودگی هوا مصداق

مهم مورد «الف» است.

۱۱۹- کدام یک از موارد طرح شده، متناسب با مشخصات کشور «کره جنوبی» تنظیم شده است؟

(الف) در دو دهه اخیر در زمینه صنعت به رشد قابل ملاحظه‌ای دست یافته و به یک قدرت صنعتی جهانی و تولیدکننده و صادرکننده مهم کالاهای صنعتی در جهان تبدیل شده است.

(ب) امروزه همانند کشورهای فرانسه، آلمان، ژاپن، چین و تایوان، از تولیدکنندگان عمده قطارهای با بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت به‌شمار می‌رود.

(ج) در سال ۱۹۴۵ میلادی و پس از پایان جنگ جهانی دوم و سال‌ها سیطره ژاپن بر شبه‌جزیره کره، تحت سیطره بلوک غرب، یعنی ایالات متحده آمریکا و اروپای غربی قرار گرفت.

(د) همانند چین، سنگاپور و ژاپن در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته و ساختار اقتصادی و اجتماعی آن دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.

(۱) گزاره «الف» همانند «ب» و برخلاف «ج» و «د» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.

(۲) گزاره‌های «د» و «ب» همانند «الف» و برخلاف «ج» با جغرافیای این کشور مغایرت دارند.

(۳) گزاره «ب» همانند «ج» و برخلاف «د» و «الف» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.

(۴) گزاره‌های «ج» و «الف» برخلاف «ب» و «د» با جغرافیای این کشور مطابقت دارند.

۱۲۰- هریک از موارد زیر، با نظریات کدام اندیشمند در حوزه ژئوپلیتیک مطابقت دارد؟

الف) حمله نظامی آمریکا به افغانستان و عراق و اشغال این کشورها

ب) سیاست‌های جنگ‌طلبانه آلمان و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم

ج) پیروزی انگلستان بر رقیبان خود به دلیل برخورداری از قدرت دریایی

د) آسیب‌پذیری لهستان به دلیل مجاورت با روسیه و آلمان در دوره‌هایی از تاریخ

۱) فردریش راتزل - فردریش راتزل - ژاک تورگو - سر هلفورد مکیندر

۲) سر هلفورد مکیندر - فردریش راتزل - آلفرد ماهان - سر هلفورد مکیندر

۳) فردریش راتزل - سر هلفورد مکیندر - آلفرد ماهان - فردریش راتزل

۴) سر هلفورد مکیندر - سر هلفورد مکیندر - ژاک تورگو - فردریش راتزل

۱۲۱- با توجه به متن زیر، کدام گزینه نتیجه درستی را بیان می‌کند؟

«ورقه‌های تشکیل‌دهنده زمین، از هم دور می‌شوند (واگرا)، یا به هم نزدیک می‌شوند (همگرا) و یا در امتداد هم می‌لغزند (لغزشی).»

۱) از میان حرکات صفحه‌های زمین، وقوع زمین‌لرزه‌ها ناشی از حرکات همگرا و نزدیک‌شدن گسل‌ها به همدیگر است.

۲) این حرکات موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند که هر حرکت محسوس، منجر به وقوع یک زمین‌لرزه می‌شود.

۳) عامل ایجاد حرکات فوق، افزایش تدریجی دما در ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین است که در نزدیکی صفحات به مقدار بیشینه خود

می‌رسد.

۴) هر سه نوع از حرکات صفحه‌ها روی بخش خمیری گوشته زمین، موجب ایجاد ناهمواری‌ها، چین‌خوردگی‌ها و کوه‌های آتشفشانی می‌شود.

۱۲۲- در شهری با مساحت ۴۵۰ هزار متر مربع، ۳۸ درصد از وسعت شهر به کاربری مسکونی اختصاص داده شده است. اگر جمعیت این شهر

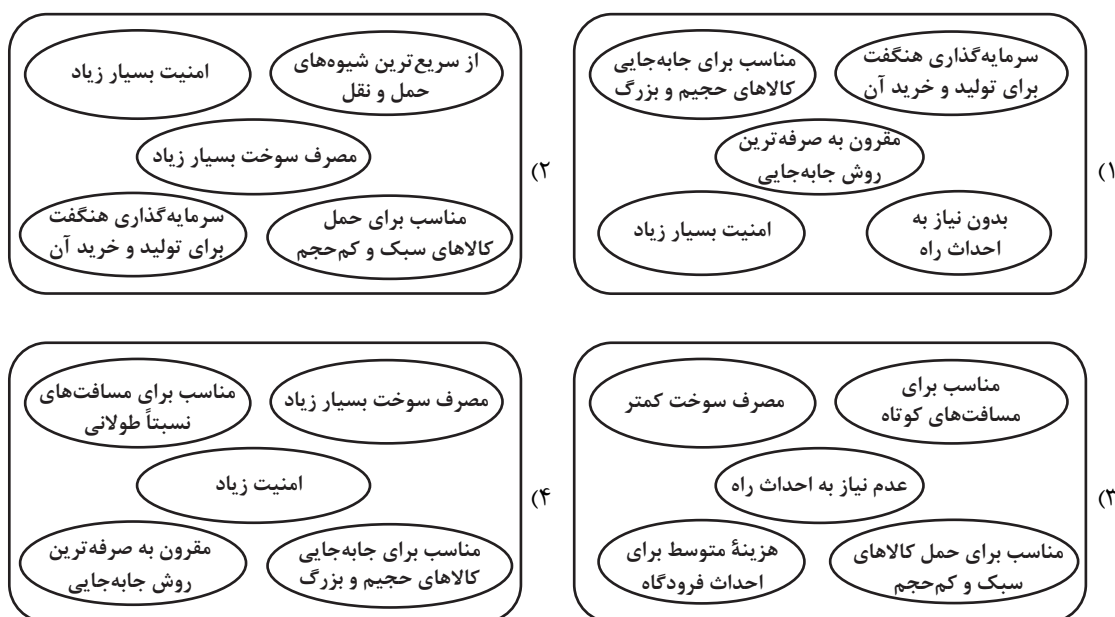
۱۵ هزار نفر باشد، حداقل چه مساحت جدیدی باید برای فضای مسکونی ساخته و آماده استفاده شود؟ (سرانه استاندارد و قابل قبول برای

کاربری مسکونی ۱۵ متر مربع برای هر فرد تعیین شده است.)

۱) ۵۲ هزار متر مربع ۲) ۵۰ هزار متر مربع

۳) ۵۵ هزار متر مربع ۴) ۵۴ هزار متر مربع

۱۲۳- موارد ذکر شده در کدام یک از اشکال زیر، پیرامون حمل و نقل هوایی درست است؟

۱۲۴- در کدام گزینه اطلاعات داده شده با مفهوم در پرائنز ناهمخوانی ندارد؟

(۱) آن ها تقريباً هر ۲۴ ساعت يك بار به دور کره زمین می چرخند و با استفاده از نور روز از تمام زمین تصویربرداری می کنند. (GIS)

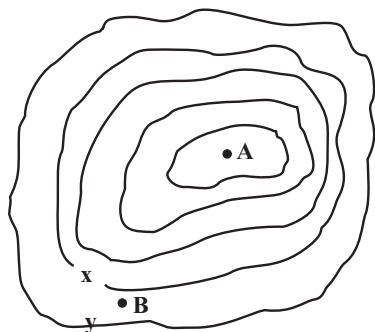
(۲) قابلیت دسته بندی و برقراری ارتباط منطقی و ریاضی بین انواع اطلاعات را دارد. (GPS)

(۳) قادرند طیف های نامرئی مانند مادون قرمز، ماوراء بنفش، رادار و امواج ماکروویو را دریافت و ثبت کنند. (لندست)

(۴) ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد، اما از سال ۱۹۸۰ میلادی، بخشی از این سامانه به طور رایگان در اختیار عموم مردم جهان قرار گرفت. (GPS)

۱۲۵- در نقشه زیر که از یک ناهمواری یکنواخت تهیه شده، نقطه B در ارتفاع ۵۲۰ متری از سطح دریا واقع است. کدام گزینه در این مورد به

درستی تدوین و تنظیم شده است؟

(۱) اگر نقطه A قعر یک دره را نشان دهد، منحنی های میزان X و Y به ترتیب می توانند مربوط

به ارتفاع ۵۰۰ و ۵۴۰ متر باشند.

(۲) اگر نقطه A قله یک کوه را نشان دهد، منحنی های میزان X و Y به ترتیب می توانند مربوط

به ارتفاع ۵۰۰ و ۵۴۰ متر باشند.

(۳) اگر نقطه A قله یک کوه را نشان دهد، منحنی های میزان X و Y می توانند هر دو مربوط به ارتفاع ۵۴۰ متر باشند.

(۴) اگر نقطه A قعر یک دره را نشان دهد، منحنی های میزان X و Y به ترتیب می توانند مربوط به ارتفاع ۵۴۰ و ۵۰۰ متر باشند.

۱۲۶- با در نظر گرفتن تعریف منطق به عنوان «دانش ابزاری» و تأکید بر نقش آن در «شناخت اندیشه» و «پرهیز از خطا»، کدام گزینه منطبق‌ترین تعریف را از منطق ارائه می‌دهد؟

- (۱) منطق علم ابزارگونه‌ای است که به ما می‌آموزد چگونه مفاهیم را تعریف کنیم و از به کار بردن الفاظ مبهم بپرهیزیم تا بتوانیم استدلال‌های پیچیده‌ای ارائه کنیم.
- (۲) منطق دانشی فراگیر است که با تحلیل و دسته‌بندی قواعد اندیشیدن و معرفی بیماری‌های فکری امکان دستیابی به استدلال‌ها و تعاریف صحیح را برای همگان فراهم می‌کند.
- (۳) منطق مجموعه‌ای از قواعد اکتشافی است که فیلسوفان برای دستیابی به حقایق عمیق‌تر و کشف رازهای هستی به کار می‌گیرند.
- (۴) منطق دانشی صرفاً نظری است که به طبقه‌بندی صورت‌های استدلال می‌پردازد و کاربرد عملی آن در تمایز بین استدلال‌های قیاسی و استقرایی خلاصه می‌شود.

۱۲۷- در کدام عبارت، دو مفهوم به کار رفته‌اند که با هم رابطهٔ عموم و خصوص مطلق دارند؟

- (۱) او بر بام تنهایی، حرکت ستارگان را تماشا می‌کند.
- (۲) سقراط در کوچه‌های آتن، مشغول گفت‌وگو با مردم شهر بود.
- (۳) هر که به دنبال حقیقت است، باید یک بار در عمرش شک کند.
- (۴) در تاریخ فلسفه، ذهن انسان همیشه به دنبال پاسخ به سؤالات هستی‌شناسی بوده است.

۱۲۸- کدام عبارت از شمول کاربرد استقرای تعمیمی خارج است؟

- (۱) در فیزیک و شیمی با انجام آزمایش‌های متعدد، قوانین کلی علمی تأیید می‌شوند.
- (۲) در ریاضی و آمار بر اساس گردآوری داده‌ها و تخمین‌زدن، با نوعی از استقرای تعمیمی آشنا می‌شویم.
- (۳) استفاده از نظرسنجی‌ها در علوم انسانی مانند علوم اجتماعی و علوم سیاسی هم نوعی استقرای تعمیمی است.
- (۴) دسته‌بندی استدلال‌ها به قیاسی و استقرایی در علم منطق هم یکی از کاربردهای استقرای تعمیمی است.

۱۲۹- به ترتیب محمول قضیهٔ «الف» و موضوع قضیهٔ «ب» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- الف) شهرام تکالیفش را تحویل داد.
- ب) در اکثر اوقات کنکوری‌ها مشکل عدم تمرکز دارند.
- (۱) تکالیفش را تحویل - در اکثر اوقات
 - (۲) تحویل‌دهندهٔ تکالیفش - در اکثر اوقات
 - (۳) تکالیفش را تحویل - کنکوری‌ها
 - (۴) تحویل‌دهندهٔ تکالیفش - کنکوری‌ها

۱۳۰- کدام عبارت دربارهٔ مربع تقابل نادرست است؟

- (۱) با استفاده از آن می‌توان در صورت معلوم بودن صدق یا کذب یک قضیهٔ محصوره، به صدق یا کذب قضیهٔ متقابل با آن پی برد.
- (۲) قواعد ثابت ماندن یا تغییر کمیت و کیفیت و جابه‌جایی موضوع و محمول قضایای متقابل را نشان می‌دهد.
- (۳) رابطهٔ دوه‌دوی میان قضایای محصوره با موضوع و محمول یکسان را از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت نشان می‌دهد.
- (۴) این مربع نشان می‌دهد که میان قضایای محصوره، حداقل چهار رابطه وجود دارد.

۱۳۱- اگر مقدمه اول قیاسی معتبر «هر ایرانی مسلمان است» و نتیجه آن «بعضی مسلمانان باغیرت هستند» باشد، به ترتیب مقدمه دوم این قیاس

کدام گزینه خواهد بود؟ و این قیاس شکل چندم است؟

(۱) بعضی ایرانی‌ها باغیرت هستند. - شکل دوم

(۲) بعضی باغیرت‌ها ایرانی نیستند. - شکل سوم

(۳) بعضی ایرانی‌ها باغیرت هستند. - شکل سوم

(۴) بعضی باغیرت‌ها ایرانی نیستند. - شکل دوم

۱۳۲- در کدام گزینه به ترتیب مغالطه «توسل به معنای ظاهری» و مغالطه «توسل به احساسات» به کار رفته است؟

(۱) شخص الف: من امروز واقعاً احساس می‌کنم که مغزم دارد آب می‌شود. شخص ب: وای! اگر مغزت دارد آب می‌شود، باید سریع به اورژانس

بروی! این یک وضعیت پزشکی جدی است و ممکن است آسیب دائمی ببینی!

یک شرکت امنیتی در تبلیغ خود می‌گوید: آیا شب‌ها از دزدها می‌ترسید؟ همین الان سیستم امنیتی ما را نصب کنید، وگرنه ممکن است همه

چیزتان را از دست بدهید!

(۲) فروشنده می‌گوید: این دوره آموزشی رو اگه همین الان ثبت‌نام کنی، درآمدت دوبرابر میشه و تمام مشکلات مالی‌ات حل میشه! تازه یه

هدیه هم می‌گیری. عجله کن!

- این دستور پخت کیک خیلی ساده است، فقط کافیه مواد رو داخل دستگاه بریزی و دکمه رو بزنی. کارمون رو راه می‌ندازه. - یعنی چی

کارمون رو راه می‌ندازه؟ منظورت چیه که دستگاه قراره تمام کارهای زندگی تو رو انجام بده؟ این فقط یه دستگاه کیک‌پزه، چطور می‌تونه

کل زندگی تو رو متحول کنه؟

(۳) دانشجو: استاد، خواهش می‌کنم بهم نمره بدید. خیلی درس خوندم، پدرم مریضه، اگه این درس رو پاس نکنم، مجبورم انصراف بدم. لطفاً یه

کم ارفاق کنید.

دوستم نیمه‌شب به من پیامک داد: می‌دانی جریان چیه؟ جواب دادم: نه، جریان چیه؟ پاسخ داد: مقدار الکتریسیته‌ای که از سیم عبور

می‌کند.

(۴) علی قبل از شروع بحث در مورد پروژه جدید، به همکارانش می‌گوید: «فقط قبلش خواستم بگم هر کسی که با ایده‌های من مخالفه، احتمالاً

دیدگاهش محدوده و نمی‌تونه پیشرفت پروژه رو ببینه.»

مربی ورزشی قبل از بازی به تیمش می‌گوید: «یادتون باشه تیم حریف خیلی بی‌اخلاقه و داور هم احتمالاً تحت تأثیر حرف‌های اون‌ها قرار

می‌گیره، پس فقط روی بازی خودتون تمرکز کنید و به داور اعتراض نکنید.»

۱۳۳- کدام حوزه برای بررسی متنی که در عبارت زیر آمده، مناسب‌تر است؟

«کارل پوپر، یکی از برجسته‌ترین فیلسوفان در قرن بیستم، بر این باور بود که مرز متمایزکننده علم از شبه‌علم «اثبات‌پذیری» نیست، بلکه

«ابطال‌پذیری» است. او استدلال می‌کرد که هیچ تعداد از مشاهدات تأییدکننده نمی‌تواند یک نظریه علمی را به‌طور قطعی و همیشگی اثبات

کند، اما تنها یک مشاهده متناقض کافی است تا آن را باطل سازد.»

(۴) فلسفه فیزیک

(۳) انسان‌شناسی

(۲) فلسفه علم

(۱) فلسفه اخلاق

۱۳۴- تحلیل عبارت «نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد» با کدام گزینه در تناقض است؟

- (۱) هیچ چیز ثابتی در جهان وجود ندارد. (۲) در هستی حرکت و شدن راه ندارد.
(۳) تغییر در جهان با عقل قابل شناسایی نیست. (۴) در جهان نمی‌توان گفت نیستی هست.

۱۳۵- کدام عبارت درباره «عقل» و «یافته‌های عقلی» از منظر معرفت‌شناسی درست است؟

- (۱) عقل تنها قوه‌ای است که با تکیه بر بدیهیات خود، می‌تواند خطای حواس را بدون نیاز به هیچ‌گونه مشاهده تجربی جدید تبیین کند، اما خود در درک مصادیق جزئی ناتوان است.
(۲) از آنجا که اعتبار سایر شناخت‌ها در گرو تأیید عقل است، عقل نه تنها ابزاری برای درک حقایق کلی است، بلکه مبنای اصلی تحقق شناخت‌های حسی و شهودی نیز محسوب می‌شود.
(۳) عقل در مقام تحلیل‌گر بر یافته‌های ابزارهای دیگر اشراف دارد، اما در مقام ابزار مستقل یافته‌هایی را ارائه می‌دهد که مبنای تبیین کل هستی و اساسی سایر دانش‌ها قرار می‌گیرند.
(۴) اگرچه قلمرو عقل کل هستی است ولی قلمرو شناخت عقلی به ماوراءالطبیعه محدود می‌شود، زیرا هرگونه ادراک نسبت به مادیات مستلزم همکاری با حس و از دایره تعقل محض خارج است.

۱۳۶- کدام گزینه با دیدگاه ملاصدرا سازگار و با دیدگاه ابن‌سینا ناسازگار است؟

- (۱) اراده آزاد انسان در تکامل او نقش دارد. (۲) روح انسان از عالم ماده و طبیعت پدید می‌آید.
(۳) روح انسان جنبه باطنی وجود او است. (۴) دارا شدن روح مستلزم رشد و تکامل بدن است.
۱۳۷- کسی که با ایجاد سؤالات شبهه‌برانگیز به دنبال گیرانداختن دیگران است، بدون اینکه در جست‌وجوی حقیقت باشد، در اخلاق ارسطو به کدام ویژگی منتسب است؟

- (۱) جریزه (۲) ترس (۳) شره (۴) خمودی

۱۳۸- با فرض اینکه مفهوم وجود جزء مفهوم ماهیت باشد، آنگاه ...

- (۱) امور انتزاعی موجود خواهند شد. (۲) ماهیات مبهم و ناشناخته خواهند بود.
(۳) هیچ چیزی واقعاً وجود نخواهد داشت. (۴) عینیت میان تمام ماهیات را در پی خواهد داشت.

۱۳۹- فیلسوفی که از نظریه فرگشت برداشت فلسفی داشته و مطابق عبارت زیر استدلال می‌کند، سخن او می‌تواند تا حدی موافق با کدام معنی از اتفاق باشد؟

«پیچیدگی ظاهری و تنوع زیستی که می‌بینیم حاصل جهش‌های تصادفی ژنتیکی و انتخاب طبیعی است، نه چیزی بیشتر که از پیش تعیین شده باشد.»

- (۱) معنای اول اتفاق (۲) معنای دوم اتفاق (۳) معنای سوم اتفاق (۴) معنای اول و سوم اتفاق

۱۴۰- کدام عبارت با دیدگاه کانت مناسبت بیشتری دارد؟

- (۱) نیکوکاری به دیگران اگر تنها معلول طبیعت انسان باشد، از نظر اخلاقی بی‌معناست.
- (۲) قانون اخلاقی حکم می‌کند که خود را لایق خوشبختی بدانیم.
- (۳) تدوین قوانین اخلاقی باید مبتنی بر اعتقاد به خدا باشد.
- (۴) اختیار و اراده در جایی معنی دارد که انسان احساس مسئولیت کند.

۱۴۱- کدام عبارت دربارهٔ برهان «وسط و طرف» ابن‌سینا درست است؟

- (۱) وجه تسمیهٔ این برهان آن است که ابن‌سینا از واژهٔ «طرف» برای علّة‌العلل استفاده کرده است.
- (۲) ابن‌سینا همچون فارابی امتناع تسلسل علل نامتناهی را در برهانش وارد کرد.
- (۳) ابن‌سینا در این برهان بیان کرد که تمام وجودهای جهان، از ناحیهٔ غیر، وجود برایشان ضرورت یافته است.
- (۴) ابن‌سینا معتقد است که موجودات پیرامون ما از حالت امکان ذاتی خارج شده‌اند.

۱۴۲- در دورهٔ دوم حاکمیت کلیسا ...

- (۱) عدهٔ اندکی از بزرگان کلیسا به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.
- (۲) دین مسیحیت به گوشه‌ای از زندگی اروپاییان رانده شد و در حاشیه قرار گرفت.
- (۳) به تدریج عقل‌گرایی گسترش یافت و منجر به عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی گردید.
- (۴) اختلاف دربارهٔ محدودهٔ کارآمدی عقل آغاز شد و باعث اختلاف میان فلاسفه شد.

۱۴۳- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر در کدام مرحلهٔ تکامل عقل ادراک می‌شود؟

الف) گزارهٔ «تقیضین همزمان نمی‌توانند کاذب باشند» درک می‌شود.

ب) دانشجوی منطق، اصول اولیهٔ قیاس منطقی را می‌آموزد و آن‌ها را درک می‌کند.

ج) فیلسوفی برجسته، قادر است پیچیده‌ترین مسائل هستی‌شناسی را تحلیل کرده و راه‌حل‌های نوآورانه ارائه دهد.

- (۱) عقل هیولایی - عقل بالملکه - عقل بالمستفاد
- (۲) عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالمستفاد
- (۳) عقل هیولایی - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- (۴) عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالفعل

۱۴۴- کدام گزینه درست است؟

- (۱) مبدأ جهان در جغرافیای عرفانی سهروردی مرتبه‌ای نزدیک به کمال از نور است که برای هیچ موجود فانی از جمله امام تأله قابل رؤیت نیست.
- (۲) انسانی که تنها غرق در تأله باشد فلسفهٔ استدلالی را به‌خوبی هضم نکرده، اما از ذوق و عرفان در جهت تشریح جهان بهره می‌برد.
- (۳) روشی که سهروردی را از حکمای مشائی متمایز می‌کند مبنا قرار دادن ذائقهٔ دل و تجربهٔ درونی به همراهی چاشنی عقل و تفکر است.
- (۴) رستگاری در دیدگاه اشراقی یعنی به کمال رسیدن در صور برهانی در کنار سیر و سلوک روحانی و قلبی و تجربهٔ درونی حقیقت.

۱۴۵- بر اساس تحلیل «نظام فکری و عملی» در تمثیل درختِ اندیشه، کدام گزاره درست است؟

- (۱) در گروهی که کمتر اهل اندیشه‌ورزی هستند، تصمیم‌گیری‌ها بر اساس پی‌های لرزان فکری اتخاذ شده و به همین سبب، فرد تابعِ جوّ حاکم بر جامعه است.
- (۲) اجزای نظام فکری گروهی که سبک زندگی سالمی دارند، محصول استنباط از ریشه‌های فکر است، هرچند فقط مخاطب خاص این موضوع را درک می‌کند.
- (۳) علت اصلی ناهماهنگی میان افکار و تصمیمات در افرادِ گروهی که در حال رشد و پیشرفت‌اند، قرار دادن ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم در زمین زندگی است.
- (۴) شهید مطهری با تکیه بر نظام فکری خود، توانست شاخ و برگ‌هایی مستقل از میراث سنتی استخراج نماید و آن را به ریشه‌های فکر اسلامی پیوند بزند.

۱۴۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کارآفرین به چه کسی گفته می‌شود؟

ب) چرا کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل داشته باشد؟

ج) فرمول محاسبه میزان سود حسابداری بنگاه کدام است؟

۱) الف) کسی که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند و یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند. ب) تا

بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند. ج) حاصل تفاضل مجموع هزینه‌های مستقیم از درآمد

۲) الف) کسی که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند و یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند ب) تا بتواند

در مواقع بحرانی و یا ضروری با اقداماتی متفاوت توانایی خروج از وضعیت بحران را داشته باشد. ج) حاصل تفاضل مجموع هزینه‌های

مستقیم از درآمد

۳) الف) کارآفرین کسی است که با راهبردها و تدابیری که اتخاذ می‌کند، بتواند گروهی از افراد را در کنار یکدیگر جمع کرده و از طریق آن‌ها

یک کسب‌وکار راه‌اندازی کند. ب) تا بتواند در مواقع بحرانی و یا ضروری با اقداماتی متفاوت توانایی خروج از وضعیت بحران را داشته باشد.

ج) حاصل تفاضل مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم از درآمد

۴) الف) کارآفرین کسی است که با راهبردها و تدابیری که اتخاذ می‌کند، بتواند گروهی از افراد را در کنار یکدیگر جمع کرده و از طریق آن‌ها

یک کسب‌وکار راه‌اندازی کند. ب) تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند. ج) حاصل تفاضل مجموع

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم از درآمد

۱۴۷- کدام گزینه به ترتیب به ویژگی‌های کسب‌وکارهای زیر اشاره دارد؟

«دندانپزشک - تعاونی کالاهای اساسی - مؤسسه خیریه کودکان بدسرپرست - شرکت داروسازی»

۱) مالکیت کامل سود - حق رأی افراد یکسان است - مأموریتی غیرسودآور - قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

۲) منافع مالیاتی - هزینه‌های راه‌اندازی بالا - محدوده عمل جهانی، ملی و محلی - سهولت در تصمیم‌گیری

۳) کوچک‌مقیاس - توزیع سود متناسب با سرمایه هر عضو - منافع مالیاتی - تقسیم سود به تناسب مالکیت

۴) امکان تخصص‌گرایی - تأخیر در تصمیم‌گیری - راه‌اندازی آسان و سریع - نهادی غیرانتفاعی

۱۴۸- با توجه به جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف) درآمد تولیدکننده، در قیمت ۱۰۰,۰۰۰ ریال، چند میلیون ریال است؟

ب) در کدام قیمت، وضعیت کمبود عرضه وجود دارد؟

ج) مصرف‌کنندگان، در قیمت ۵۰۰,۰۰۰ ریال، چند میلیون تومان پرداخت کرده‌اند؟

۱) ۴۰ - ۱۰۰,۰۰۰ - ۲۵

۲) ۴۰ - ۴۰۰,۰۰۰ - ۲۵

۳) ۲۵۰ - ۲۵۰,۰۰۰ - ۴

۴) ۲۵۰ - ۵۰,۰۰۰ - ۴۰

ردیف	تقاضا (کیلو)	قیمت (ریال)	عرضه (کیلو)
۱	۵۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۲۰۰
۲	۲۵۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۴۰۰
۳	۱۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۱۰۰۰
۴	۷۵۰	۴۰۰,۰۰۰	۱۵۰۰
۵	۵۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۲۰۰۰

۱۴۹- با توجه به اطلاعات جدول زیر، شاخص قیمت مصرف‌کننده در انتهای سال در کشور A و شاخص قیمت مصرف‌کننده در ابتدای سال در کشور B به ترتیب، چند واحد پولی است؟

نام کشور	شاخص قیمت مصرف‌کننده در ابتدای سال (واحد پولی)	شاخص قیمت مصرف‌کننده در انتهای سال (واحد پولی)	میزان تورم
A	۶۰۰	؟	$\frac{1}{2}$ کشور C
B	؟	۵۴۰	دو برابر کشور C
C	۳۲۰	۴۰۰	؟

(۱) ۶۷۵ - ۳۰۰ (۲) ۷۰۲ - ۳۶۰ (۳) ۷۰۲ - ۳۰۰ (۴) ۶۷۵ - ۳۶۰

۱۵۰- با توجه به الگوی مرز امکانات تولید، کدام یک از عبارات زیر درست است؟

(الف) زمانی که کشوری روی مرز کارایی قرار دارد، بهتر شدن وضعیت تولید یک کالا، مستلزم بدتر شدن وضع تولید کالای دیگر است.

(ب) وقتی تولید در کشوری ناکارا باشد، برای رسیدن به کارایی باید ظرفیت‌های تولید افزایش یابد.

(ج) وقتی نقطه تولید یک کشور در زیر منحنی مرز امکانات تولید قرار دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

(د) یکی از راه‌های دست یافتن به نقاط تولید فراتر از منحنی مرز امکانات تولید، استفاده بهینه از منابع تولید موجود است.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۵۱- فردی تعداد ۷۰۰ برگه سهام شرکتی را به مبلغ ۳۸۵ میلیون تومان خریداری کرد. بعد از شش ماه کل سهام را فروخت و به میزان ۳۵

میلیون تومان سود کرد. پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) مبلغ فروش کل سهام چند میلیون تومان بوده است؟

(ب) قیمت بازاری هر برگه سهام، چند تومان است؟

(ج) قیمت اسمی هر برگه سهام، چند تومان است؟

(۱) ۲۴۵ - ۵۰۰,۰۰۰ - ۴۲۰,۰۰۰ (۲) ۴۲۰ - ۵۵۰,۰۰۰ - ۶۰۰,۰۰۰

(۳) ۲۴۵ - ۴۲۰,۰۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰ (۴) ۴۲۰ - ۶۰۰,۰۰۰ - ۵۵۰,۰۰۰

۱۵۲- به ترتیب، کدام گزینه به مرحله دوم و چهارم خرید هوشمندانه اشاره دارد؟

(۱) مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید. - آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید.

(۲) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. - مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید.

(۳) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. - در سه دسته، ویژگی‌هایی که می‌خواهید حتماً در کالای هدف باشد. آنهایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آنهایی که اصلاً نمی‌خواهید باشد را مشخص کنید.

(۴) مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید. - مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد.

۱۵۳- کدام گزینه بیانگر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) تجربه نشان می‌دهد که با افزایش قیمت یک کالا:

ب) «قیمت یک کالا» و «میزان» تولید و عرضه آن از سوی «تولیدکنندگان» با هم:

ج) «در رابطه با عواملی که بر تصمیم خرید کالا توسط مصرف‌کنندگان تأثیر می‌گذارند، کدام مورد صحیح است؟»

۱) الف) میزان خرید و مصرف آن افزایش می‌یابد. ب) رابطه معکوس دارند. ج) قیمت سایر کالاها

۲) الف) میزان خرید و مصرف آن کاهش می‌یابد. ب) رابطه مستقیم دارند. ج) هزینه‌های تولید

۳) الف) میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان غالباً کاهش می‌یابد. ب) رابطه معکوس دارند. ج) سلیقه دیگران

۴) الف) میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان غالباً کاهش می‌یابد. ب) رابطه مستقیم دارند. ج) قیمت کالا

۱۵۴- جدول زیر نشان‌دهنده میزان تولید محصولات اصلی سه کشور ژاپن، استرالیا و فیلیپین است؛ اگر منابع و عوامل تولید سه کشور باهم

مساوی بوده و قیمت تمام‌شده محصولات در هر سه کشور مساوی باشد، آنگاه کدام گزینه نادرست است؟

نام کشور	صنعت خودرو	محصولات پروتئینی	صنعت پتروشیمی
ژاپن	۴۶,۰۰۰ واحد	۱۲,۰۰۰ واحد	۴۰,۰۰۰ واحد
استرالیا	۱۸,۰۰۰ واحد	۹۸,۰۰۰ واحد	۳۵,۰۰۰ واحد
فیلیپین	۲۹,۰۰۰ واحد	۵۷,۰۰۰ واحد	۶۳,۰۰۰ واحد

۱) کشور ژاپن باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید خودرو اختصاص دهد و محصولات پروتئینی مورد نیاز خود را از کشور استرالیا وارد کند.

۲) کشور فیلیپین باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پتروشیمی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن وارد کند.

۳) کشور استرالیا باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پروتئینی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن و محصولات پتروشیمی مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین وارد کند.

۴) کشور فیلیپین در تولید محصولات پتروشیمی و پروتئینی نسبت به سایر کشورها مزیت مطلق دارد و باید منابع خود را به تولید این دو محصول اختصاص بدهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن وارد کند.

۱۵۵- با توجه به اطلاعات جدول زیر، میزان مالیات پرداختی در یک جامعه برای موارد «الف» و «ب» به ترتیب چند میلیون تومان است؟

مالیات بر مصرف	۲۴۰ میلیون تومان
مالیات بر دارایی	۱۴۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد	$\frac{1}{4}$ مالیات بر مصرف
مالیات بر ارزش‌افزوده	۴۸ میلیون تومان
عوارض گمرکی و خدماتی	۶۴ میلیون تومان

الف) مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

ب) مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی

۱) ۲۰۰-۳۵۲

۲) ۳۵۲-۲۰۰

۳) ۳۸۰-۱۱۲

۴) ۱۱۲-۳۸۰

۱۵۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح سؤالات زیر می باشد؟

الف) دولت‌ها جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، چه اقدامی را انجام می‌دهند؟

ب) آنچه پشت سر امضای پیمان‌های تجاری و نیز نقض آن قرار دارد، چیست؟

ج) کدام گزینه در رابطه با قرارداد «گات» نادرست است؟

۱) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی کالاها - سیاست‌های حمایت‌گرایانه داخلی و خارجی - در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن

تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

۲) وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها - منافع ملی کشورها - یک قرارداد رسمی بود که بین کشورهای آمریکا، کانادا و مکزیک در

سال ۱۹۹۲، امضا شد.

۳) وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها - سیاست‌های حمایت‌گرایانه داخلی و خارجی - بعدها این قرارداد به سازمان دائمی تجارت

جهانی تبدیل شد.

۴) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی کالاها - منافع ملی کشورها - در سال ۱۹۴۷ و بین ۲۳ کشور امضا شد.

۱۵۷- به ترتیب، هر کدام از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام یک از دوره‌های دولت ایران در جریان توسعه است؟

- در این دوران حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند و نتوانستند با انتخاب روش درست و

بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و بازسازی را آغاز کنند.

- در این دوران دولت حضوری گسترده در عرصه اقتصاد کشور داشت و توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.

- در این دوران عواملی همچون سیاست‌های رکودی و انقباضی، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل کالاهای خارجی، صدمات جدی

بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد.

۲) دوران پایانی حکومت صفویه - قاجار - پهلوی

۱) نیمه اول حکومت صفویه - پهلوی - پهلوی

۴) دوران پایانی حکومت صفویه - پهلوی - قاجار

۳) نیمه اول حکومت صفویه - قاجار - قاجار

۱۵۸- جدول زیر نشانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی است.

وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۴/۵ درصد
سهم دهک چهارم	؟
سهم دهک پنجم	۶ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۰ درصد
سهم دهک هشتم	۱۴/۵ درصد
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	۲۴ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) با در نظر گرفتن تفاوت ۱/۵ درصدی بین سهم دهک‌های سوم و چهارم، به ترتیب سهم دهک‌های چهارم و نهم چند درصد است؟

ب) اگر درآمد ملی این کشور ۱۲۰ میلیون دلار باشد، سهم دهک نهم از درآمد ملی چند دلار است؟

ج) چند درصد درآمد ملی به ۲۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد؟

د) شاخص توزیع درآمد در این کشور برابر با چه عددی است؟

۱) الف) ۶ - ۱۹ ب) ۱۷/۴ ج) ۶ د) ۱۲

۲) الف) ۶ - ۱۹ ب) ۱۸/۵ - ۶/۵ ج) ۲۲/۸ د) ۴۳

۳) الف) ۶ - ۱۹ ب) ۲۲/۸ ج) ۶ د) ۱۲

۴) الف) ۶ - ۱۹ ب) ۱۸/۵ - ۶/۵ ج) ۱۷/۴ د) ۴۳

۱۵۹- اگر در یک کشور فرضی جمعیت افراد شاغل ۲ برابر جمعیت افراد بیکار و جمعیت افراد فعال در جامعه ۱,۳۵۰ هزار نفر باشد، کدام گزینه

در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) نرخ بیکاری در این جامعه تقریباً چند درصد است؟

ب) در چه شرایطی بیکاری این جامعه از نوع بیکاری اصطلاحی خواهد بود؟

۱) ۵۰ درصد - شرکت‌ها به دنبال کاهش تولید، استخدام خود را متوقف کرده باشند.

۲) ۳۳ درصد - کارگران ساختمانی به دلیل سرما، کار خود را تعطیل کرده باشند.

۳) ۳۳ درصد - افرادی که به تازگی مدرک تحصیلی خود را گرفته‌اند، قصد ورود به بازار کار را داشته باشند.

۴) ۵۰ درصد - مهارت و تخصص افراد برای بازار کار مناسب نباشد.

۱۶۰- در کدام گزینه، هر دو مورد ذکر شده از ویژگی‌های حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت است؟

۱) می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود. - برداشت پول مشمول جریمه ازدست رفتن بخشی از سود می‌شود.

۲) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد. - معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

۳) می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد. - پول به راحتی در دسترس است.

۴) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند. - این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

دفترچه سؤال [?]

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّی)

۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محسن بیاتی
هوش و استعداد معلّی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخرابین	سجاد حقیقی‌پور	زهره شمسایی علی ابراهیمی آرانی
هوش و استعداد معلّی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۵۱- به ترتیب، رمز رسیدن به زندگی پاک و طیب در تعلیم اسلامی و کاربرد درست تشبیه «جدا شدن

سوزن از نخ هنگام دوزندگی» در کدام گزینه آمده است؟

۱) در نتیجه پذیرش فرمان و دعوت الهی و انبیا (ع) است. - انتقال علم بدون عمل

۲) در نتیجه پذیرش فرمان و دعوت الهی و انبیا (ع) است. - انتقال علم بدون تزکیه

۳) در گرو تزکیه نفس است. - انتقال علم بدون تزکیه

۴) در گرو تزکیه نفس است. - انتقال علم بدون عمل

۲۵۲- کدام آیات شریفه، بیانگر این است که علم و فرهنگ بالاترین ارزش را دارد و استفاده از چه واژه‌ای در

قرآن کریم به همین موضوع اشاره دارد؟

۱) «یا ایها الانسان ما عرک بریک الکریم» - الذی خلک فسواک فعدلک» - اکرم

۲) «یا ایها الانسان ما عرک بریک الکریم» - الذی خلک فسواک فعدلک» - کریم

۳) «الرّحمن * علّم القرآن * خلق الإنسان» - کریم

۴) «الرّحمن * علّم القرآن * خلق الإنسان» - اکرم

۲۵۳- به ترتیب، کدام آیه شریفه، بیانگر این نکته است که استادی موفق است که مخاطبین، او را عادل بدانند و ضوابط را فدای روابط و دوستی‌ها نکند و سعی کافران

در بی‌مقدار معرفی کردن پیروان مستضعف رسولان در کدام آیه شریفه، توصیف شده است؟

۱) «آل امرأتک کانت من الغابرین» - «عبس و تولی * أن جاءه الأعمی»

۲) «آل امرأتک کانت من الغابرین» - «و ما نراک اتبعک آل الذین هم اراذلنا»

۳) «کان رسول الله یقسم لحظاته ...» - «و ما نراک اتبعک آل الذین هم اراذلنا»

۴) «کان رسول الله یقسم لحظاته ...» - «عبس و تولی * أن جاءه الأعمی»

۲۵۴- به ترتیب، در سه آیه از قرآن کریم، داشتن چه چیزی کلید موفقیت معرفی شده است و عبارت قرآنی «آیا خداوند تو را یتیم و فقیر نیافت و به تو ثروت

و ماؤا نداد؟» بیانگر چیست؟

۱) ایمان به هدف - صبربودن پیامبر (ص)

۲) ایمان به هدف - دردآشنا بودن پیامبر (ص)

۳) داشتن عزم - دردآشنا بودن پیامبر (ص)

۴) داشتن عزم - صبربودن پیامبر (ص)

۲۵۵- به ترتیب، کدام عبارت قرآنی تنها مسئولیت رسول اکرم (ص) را «انذار» معرفی می‌کند و گرفتن پند از چه موضوعی مختص افراد صاحب مغز و نخبه است؟

۱) «ان أنت آل نذیر» - «الذین یذکرون الله قیاما و قعودا و علی جنوبهم ...»

۲) «ان أنت آل نذیر» - «یؤتی الحکمة من یشاء و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا»

۳) «لینذروا قومهم» - «یؤتی الحکمة من یشاء و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا»

۴) «لینذروا قومهم» - «الذین یذکرون الله قیاما و قعودا و علی جنوبهم»

۲۵۶- از آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا بطانة من دونکم لا یألونکم خبالا و دّوا ما عنکم قد بدت البغضاء من افواههم و ما تخفی صدورهم اکبر قد بینا

لکم الآیات ان کنتم تعقلون» کدام مورد را می‌توانیم دریافت کنیم؟

۱) این آیه، بیانگر چهار شگرد دشمنان برای ضربه‌زدن به مسلمانان است.

۲) این آیه، بیانگر سه شگرد دشمنان برای ضربه‌زدن به مسلمانان است.

۳) این آیه، بیانگر چهار آرزوی دشمنان درباره ضربه‌زدن به مسلمانان است.

۴) این آیه، بیانگر سه آرزوی دشمنان درباره ضربه‌زدن به مسلمانان است.

دین و زندگی ۱ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس ۸ تا ۱۲: آهنگ سفر، دوستی با خدا، یاری از نماز و

روژه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی

صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

دین و زندگی ۱ (انسانی)

درس ۹ تا ۱۴: آهنگ سفر، اعتماد بر او، دوستی با خدا،

یاری از نماز و روژه، فضیلت آراستگی، زیبایی پوشیدگی

صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (سایر رشته‌ها به جز انسانی)

درس های ۱۱ و ۱۲: عزت نفس، پیوند مقدس

صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۵۸

دین و زندگی ۲ (انسانی)

درس های ۱۶ تا ۱۸: عزت نفس، زمینه‌های پیوند،

پیوند مقدس

صفحه ۱۹۶ تا صفحه ۲۳۰

مهارت معلّمی (همه رشته‌ها)

فصل اول: ارزش و امتیاز کار معلّمی

فصل دوم: صفات معلّم، فصل سوم: وظایف معلّم

صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۷- به ترتیب، «لازمه» و «پیامد» قراردادن خداوند به عنوان هدف اصلی زندگی چیست؟

(۱) ایمان - شناخت عوامل موفقیت یا عدم موفقیت

(۲) تقوا - تصمیم و عزم برای حرکت و رسیدن آسان تر به هدف‌های دنیوی

(۳) نماز - ایستادگی در مقابل تندباد حوادث و با قدرت به سوی هدف گام برداشتن

(۴) برنامه‌ریزی - زندگی لذت‌بخش و مطمئن در دنیا و رستگاری ابدی در آخرت

۲۵۸- بعد از مرحله دوم گام گذاشتن در مسیر بندگی و قرب الهی و همچنین برای ثابت ماندن در این راه، نوبت کدام عمل فرا می‌رسد؟

(۱) اگر در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم.

(۲) باقی ماندن در پیمان خود با خدا و وفای بر عهد که رضایت خدا را در پی دارد.

(۳) در صورت سستی از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی‌تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم.

(۴) با خدای خود پیمان ببندیم که آن چه را برای رسیدن به این هدف مشخص کرده، انجام دهیم.

۲۵۹- در میان گزاره‌های زیر، کدام گزاره‌ها نادرست می‌باشند؟

(الف) اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند.

(ب) شرط اصلی دوستی با خداوند، عمل به دستورات اوست که توسط پیامبران (ع) ارسال شده است.

(ج) عبارت «و من الناس من يتخذ من دون الله انداداً» درباره مقایسه تفکر کافران و مؤمنان است.

(د) در عبارت «لا اله الا الله» تویی مقدم بر تبری است.

(ه) حدیث «ما احب الله من عساه» مرتبط با دوستی با دوستان خداوند، به عنوان یکی از آثار محبت به خداست.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «ب» - «ه»

(۳) «ب» - «ج» (۴) «د» - «ه»

۲۶۰- با تدبیر در سخن امام سجاد (ع) چه کسی غیر خدا را اختیار نمی‌کند؟

(۱) آن کس که با خدا انس گیرد.

(۲) آن کس که لذت دوستی با خدا را چشیده باشد.

(۳) آن کس که صدقه فراوان دهد.

(۴) آن کس که از یتیمان حمایت کند.

۲۶۱- به ترتیب، عبارت «کتب علیکم الصیام» در آیه مبارکه «يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون» بیانگر وجوب

روزه است یا استجابات آن و از لحاظ موضوعی، فایده روزه با کدام فایده نماز ارتباط دارد؟

(۱) وجوب - فایده اول (یاد خدا)

(۲) استجابات - فایده اول (یاد خدا)

(۳) وجوب - فایده دوم (دوری از گناه)

(۴) استجابات - فایده دوم (دوری از گناه)

۲۶۲- به ترتیب، آراستگی و مقبولیت مربوط به کدام مورد است و «تبرج» در قرآن به چه معنا است؟

(۱) علت عفاف در زنان و مردان است. - زیاده‌روی در آراسته کردن خود و خودنمایی

(۲) یکی از جلوه‌های عفاف است. - زیاده‌روی در آراسته کردن خود و خودنمایی

(۳) علت عفاف در زنان و مردان است. - تحسین و تمجید از آراستگی ظاهری

(۴) یکی از جلوه‌های عفاف است. - تحسین و تمجید از آراستگی ظاهری

۲۶۳- ادعای خانه نشین کردن زنان و سلب آزادی آنان با نگاه قرآن کریم چه رابطه‌ای دارد و کدام یک نمونه‌ای از آن در قرآن است؟

(۱) سازگار است. - از زنان مسلمانی که در پشت جبهه‌های جنگ برای پرستاری و کمک به مجروحان حضور داشتند.

(۲) ناسازگار است. - ستایش عفت حضرت مریم (ع) در معبدی که همگان به پرستش می‌آیند.

(۳) ناسازگار است. - زنان مسلمانی که در پشت جبهه‌های جنگ برای پرستاری و کمک به مجروحان حضور داشتند.

(۴) سازگار است. - ستایش عفت حضرت مریم (ع) در معبدی که همگان به پرستش می‌آیند.

۲۶۴- موارد مطرح‌شده در کدام گزینه درست است؟

- الف) کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده است.
 ب) با وجود اینکه حد و مرز توجه به تمایلات دانی را هر انسانی براساس غریزه خویش می‌داند، اما همچنان بعضی انسان‌ها در این مورد دچار افراط می‌شوند.
 ج) تمایلات عالی و برتر، لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.
 د) «نفس لوامه» از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم.

۱) «الف» و «د» ۲) «الف» و «ج»

۳) «ب» و «ج» ۴) «ب» و «د»

۲۶۵- به ترتیب، امام علی (ع) در وصف چه کسانی می‌فرماید که: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است» و تعبیر «فلا تبیعوها آلأ بها» در کلام ایشان مربوط به کدام موضوع است؟

- ۱) انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند. - سعی و تلاش برای بندگی خداوند
 ۲) انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند. - نفروختن خویش به بهای اندک
 ۳) کسانی که حد و مرز تمایلات خویش را می‌دانند و بر اساس احکام رفتار می‌کنند. - نفروختن خویش به بهای اندک
 ۴) کسانی که حد و مرز تمایلات خویش را می‌دانند و بر اساس احکام رفتار می‌کنند. - سعی و تلاش برای بندگی خداوند
 ۲۶۶- به ترتیب، پیشوایان ما با تکیه بر کدام مورد توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزتمندانه زندگی کنند و بهترین زمان برای پاسخ منفی‌دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه کدام است؟

۱) بندگی خداوند و پیوند با او - کودکی و خردسالی

۲) انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر - کودکی و خردسالی

۳) بندگی خداوند و پیوند با او - نوجوانی و جوانی

۴) انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر - نوجوانی و جوانی

۲۶۷- به ترتیب، آمادگی برای ازدواج نیازمند چه بلوغ‌هایی است و مهم‌ترین معیار همسر شایسته از دیدگاه قرآن کریم کدام مورد است؟

۱) بلوغ جنسی و عقلی - بالیمن بودن

۲) بلوغ شرعی و عرفی - داشتن خانواده اصیل

۳) بلوغ شرعی و عرفی - بالیمن بودن

۴) بلوغ جنسی و عقلی - داشتن خانواده اصیل

۲۶۸- کدام گزینه نادرست است؟

۱) زن و مرد در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند.

۲) زن و مرد از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت هستند.

۳) شباهت‌های زن و مرد به همدیگر آن‌ها را به هم نیازمند کرده است.

۴) برتری چه زن و چه مرد در نزد خداوند به تقواست.

۲۶۹- کدام گزینه درباره «پاسخ به نیاز جنسی» از اهداف ازدواج، نادرست است؟

۱) بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هرکدام از زن و مرد به یک آرامش روانی می‌رسند.

۲) اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند.

۳) ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج میان مرد و زن است.

۴) احساس این نیاز از دوران کودکی آغاز می‌شود.

۲۷۰- عبارت «علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند» با مضمون کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط است؟

۱) «حب الشیء یعمی و یصم» ۲) «والله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً»

۳) «و جعل بینکم مودة و رحمة» ۴) «و لا یرق و جوههم قتر و لا ذلّة»

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

عبارت «انگیزش درونی»، از تمایل طبیعی فرد به فعالیت‌ها به دلایل لذت، علاقه، یا رضایتی که از خودِ عمل حاصل می‌شود سخن می‌گوید، نه فعالیت‌هایی به واسطهٔ پاداش‌های بیرونی مانند نمره‌ها یا تحسین‌های دیگران. روان‌شناسان، به ویژه ادوارد دسی و ریچارد رایان، نظریهٔ «خودتعیین‌گری» را مطرح کرده‌اند که بر سه نیاز روان‌شناختی اساسی برای شکوفایی انگیزش درونی تأکید می‌کنند: خودمختاری که احساس اختیار و کنترل بر اعمال خود است، شایستگی که احساس اثربخشی و توانایی در انجام وظایف است و ارتباط که به معنای احساس تعلق و ارتباط با دیگران است. هنگامی که این نیازها برآورده شوند، افراد تمایل بیشتری به درگیر شدن فعال در فعالیت‌هایی که برایشان معنادار است، نشان می‌دهند. در محیط آموزشی، تشویق استقلال دانش‌آموزان، فراهم کردن چالش‌های مناسب سطح توانایی آن‌ها و ایجاد فضایی حمایتی و همراه با همدلی، ممکن است به تقویت انگیزش درونی و بهبود یادگیری پایدار کمک کند.

فراتر از محیط‌های آموزشی، شکوفایی این انگیزش درونی، زیربنای سلامت روان و معنابخشی به زیست‌جهان فرد است. زمانی که کنش‌های انسان از چرخهٔ واکنش به محرک‌های بیرونی رها می‌شوند و به سمت خودتعیین‌گری حرکت می‌کنند، «خودشکوفایی» پدیدار می‌شود؛ حالتی که در آن فرد نه برای دستیابی به اهداف فرسایندهٔ اجتماعی، بلکه برای تحقق پتانسیل‌های نهفته در ذات خویش، به فعالیت می‌پردازد. این گذار از «انجام دادن» به «بودن»، باعث می‌شود که چالش‌ها دیگر نه تهدیدی برای عزت‌نفس، بلکه به شکل فرصت‌هایی برای تجربهٔ عمیق شایستگی و گسترش قلمرو توانمندی‌ها دیده شوند. از این رو، گذار از نظام‌های پاداش‌محور به سمت ایجاد محیط‌های مبتنی بر خودمختاری، تنها یک استراتژی آموزشی نیست، بلکه ضرورتی است برای ...

۲۷۱- کدام گزینه متن را به شکل بهتری ادامه می‌دهد؟

- (۱) پرورش انسان‌هایی که قادر به مدیریت معنا و مسئولیت‌پذیری در مسیر زیستی خود هستند.
- (۲) درک درست و تاریخی اهداف آموزشی، نه بر مبنای هنجارهای اجتماعی و یا آرمان‌های فردی.
- (۳) تبیین شکل درست ارتباطات آدمیان با یکدیگر، به‌ویژه برای کسانی که طالب قدرت هستند.
- (۴) تغییر در شکل تربیت فرزندان از سوی گروه همسالان و نه گروه بزرگسالان دیگر.

۲۷۲- برای بیان کاربرد صفت «فرساینده» در عبارت «اهداف فرسایندهٔ اجتماعی» کدام گزینه تعبیر بهتری دارد؟

- (۱) پاداش‌های بیرونی گاه چنانند که انگیزه‌های متعالی درونی را تخریب می‌کنند.
- (۲) پاداش‌های بیرونی هرگز راضی‌کننده نیستند، چرا که آدمی همواره خواستار بیش از پیش است.
- (۳) پاداش‌های درونی گاه چنانند که انگیزه‌های متعالی بیرونی را تخریب می‌کنند.
- (۴) پاداش‌های درونی هرگز راضی‌کننده نیستند، چرا که آدمی همواره خواستار بیش از پیش است.

۲۷۳- متن برای پاسخ به کدام پرسش(های) زیر اطلاعات کافی در اختیار مخاطب قرار می‌دهد؟

- (الف) چه روش‌هایی برای ایجاد فضایی حمایتی و همراه با همدلی به قصد بهبود یادگیری پایدار مؤثرتر است؟
- (ب) یکی از لازمه‌های ایجاد خودشکوفایی چیست؟
- (ج) آیا شخصی که از «انجام دادن» به «بودن» گذار کرده است، چالش‌ها را به شکل تهدید می‌بیند؟
- (۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «ج» (۳) فقط «الف» (۴) فقط «ج»

۲۷۴- کدام برداشت از متن زیر درست است؟

زمین‌ساخت صفحه‌ای، نظریه‌ای بنیادی در علوم زمین است که طبق آن، پوستهٔ سخت بیرونی زمین، که به آن «لیتوسفر» می‌گویند، به قطعات بزرگی تقسیم شده است که به آن‌ها «صفحه» می‌گویند. این صفحه‌ها به آرامی روی لایهٔ خمیری و داغی به نام «گوشته» حرکت می‌کنند. این حرکت‌ها مسئول وقوع پدیده‌های زمین‌شناسی مهمی نظیر زمین‌لرزه‌ها، فعالیت‌های آتشفشانی، تشکیل کوهستان‌ها و ایجاد گودال‌های اقیانوسی هستند. درک چگونگی حرکت این صفحه‌ها به ما کمک می‌کند دربارهٔ خطرات طبیعی پیش‌بینی‌های بهتری داشته باشیم و تاریخچهٔ زمین را بازسازی کنیم.

- (۱) ایجاد گودال‌های اقیانوسی، تشکیل کوهستان‌ها، فعالیت‌های آتشفشانی و زمین‌لرزه‌ها، ناشی از حرکاتی در گوشتهٔ زمین است.
- (۲) دلیل ناتوانی کنونی انسان‌ها برای مقابله با بلایای طبیعی، نه نداشتن سخت‌افزارهای لازم، بلکه ناتوانی در پیش‌بینی وقایع است.
- (۳) برای بازسازی تاریخچهٔ زمین، مطالعهٔ دقیق همهٔ لرزش‌های صفحه‌های زمین در تاریخ خود اجتناب‌ناپذیر و کافی است.
- (۴) تشکیل شدن زمین از چند قطعهٔ بزرگ که عنوان «صفحه» دارند، شاکلهٔ مهمی از یکی از نظریه‌های بنیادی در علوم زمین است.

۲۷۵- کدام برداشت از متن زیر درست نیست؟

در آموزش ابتدایی، بازخورد نه صرفاً ابزاری برای اصلاح خطا، بلکه زمینه‌ای برای شکل‌گیری خودارزیابی است. کودک با دریافت بازخورد ساختاریافته، توانایی تمایز میان داده، برداشت و داوری را می‌آموزد. این مهارت پایه، بعدها در آموزش متوسطه به صورت تفکر انتقادی آشکار می‌شود.

- (۱) می‌توان توان داوری درست دانش‌آموز دبستانی را با ارائهٔ بازخوردهای ساختاریافته به او تقویت کرد.
- (۲) توانایی تمایز میان داده‌ها برای دانش‌آموز دبستانی مهارتی پایه‌ای است که در سال‌های بعد هم مورد نیاز او خواهد بود.
- (۳) اصلاح خطا در دانش‌آموز دبستانی، توان برداشت درست را در او کاهش می‌دهد و مانع شکل‌گیری خودارزیابی می‌شود.
- (۴) در پرورش اندیشهٔ انتقادی دانش‌آموزان در آموزش ابتدایی، نقش بازخورد را نمی‌توان انکار کرد.

۲۷۶- همه قهرمان‌های سال‌های اخیر یک مسابقه علمی در یک کشور فرضی، از شهرهای شمالی آن کشور بوده‌اند. همچنین در سال‌های اخیر اگر شخصی از شهرهای شمالی در مسابقات شرکت کرده و قهرمان نشده، دختر بوده است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که ...

(۱) همه قهرمان‌های سال‌های اخیر این مسابقات علمی، پسر بوده‌اند.

(۲) در مسابقات علمی سال‌های اخیر، هیچ دختری از شهرهای شمالی شرکت نکرده است.

(۳) هر پسری که از شهرهای شمالی در مسابقات علمی سال‌های اخیر شرکت کرده، قهرمان شده است.

(۴) برخی از دخترانی که از شهرهای غیرشمالی در مسابقات علمی سال‌های اخیر شرکت کرده‌اند، به قهرمانی رسیده‌اند.

۲۷۷- برخی از سینمادوستان صاحب‌نظر اعتقاد دارند فیلم‌های اولیه سینما، عمدتاً بهتر از فیلم‌های امروزی هستند. کدام گزینه می‌تواند دلیل این اعتقاد باشد؟

(۱) معلومات عمومی و در نتیجه ارزش سلیقه هنری مردم در طول زمان به تدریج بیش‌تر شده و ارتقا یافته است.

(۲) گسترش آموزشگاه‌های هنری باعث شده است، بازیگران از سنین کم‌تری یادگیری بازیگری را آغاز کنند.

(۳) افزایش توانایی‌های تکنولوژیکی و جنبه‌های هنری، باعث کاهش اهمیت دیگر جنبه‌های فیلم‌سازی شده است.

(۴) اهمیت پیام‌های تجاری و اقتصادی فیلم‌ها به دلیل استقلال بیش‌تر فیلم‌سازان از دولت‌ها، به مرور کم‌تر شده است.

* حامد، رامتین، آرش، سحر و ویدا در یک صف ایستاده‌اند و هر کدام کارتی به یکی از اعداد فرد یک‌رقمی در دست گرفته‌اند. در این باره می‌دانیم:

الف) عددها متفاوتند و عدد ۳ هرگز عدد وسطی نیست. عدد ویدا کوچکترین عدد نیست.

ب) سحر و ویدا حتماً در کنار هم ایستاده‌اند و اختلاف عددهای آن‌ها از دو واحد بیشتر است.

ج) مجموع اعداد حامد و رامتین، از عدد تنها فردی که میان آن‌هاست کمتر است.

بر این اساس به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- کدام شخص قطعاً در جایگاه دوم نیست؟

(۱) آرش (۲) رامتین (۳) سحر (۴) ویدا

۲۷۹- اگر عدد سحر ۷ باشد، کدام عدد برای چه کسی قطعی است؟

(۱) آرش ۹ (۲) حامد ۵ (۳) آرش ۳ (۴) حامد ۱

۲۸۰- اگر مجموع عددهای دخترها از مجموع عددهای دست پسرها بیشتر باشد، قطعاً ...

(۱) رامتین یا اول صف است یا آخر صف.

(۲) عدد نفر وسط صف کوچکترین عدد است.

(۳) رامتین نه اول صف است نه آخر صف.

(۴) عدد سحر قطعاً بزرگترین عدد است.

۲۸۱- در آن بازه زمانی که سن اصغر چهار برابر خواهد شد، عدد سن امیر سه برابر و عدد سن اکبر دو برابر خواهد شد. کدام مورد ممکن نیست سن کنونی اکبر باشد؟ فرض کنید هر سه نفر متولد یک روز از سال هستند.

(۱) ۴۲ (۲) ۱۸ (۳) ۲۴ (۴) ۳۲

۲۸۲- اگر درصد پیروزی‌های یک تیم والیبال با دو پیروزی در هشت مسابقه بعدی از هفتادوپنج به هفتادوسه برسد، این تیم در دوران بازی خود، در مجموع چند مسابقه خود پیروز نشده است؟

(۱) ۵۲ (۲) ۵۴ (۳) ۵۶ (۴) ۵۸

۲۸۳- هشت کارگر یکسان که می‌توانستند کاری را با شش روز کار شش ساعته تمام کنند، با اضافه شدن دو کارگر یکسان دیگر در آغاز روز دوم، کار را در سه روز کار هشت ساعته دیگر تمام کردند. در حضور این دو کارگر جدید، بازده کار هر کارگر چند درصد تغییر کرده است؟

(۱) ۲۰٪ + (۲) ۱۰٪ + (۳) ۰٪ (۴) ۱۰٪ -

۲۸۴- برای فهم مقدار دقیق $\frac{x^2 + y^2}{xy}$ ، کدام داده(ها)ی زیر لازم و کافی است؟

الف) $x^2 - y^2 = 40$

ب) $x + y = 10$

(۱) داده «الف» کافیت و به داده «ب» نیازی نیست.

(۲) داده «ب» کافیت و به داده «الف» نیازی نیست.

(۳) به هر دو داده نیاز است و به پاسخ می‌رسیم.

(۴) به هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۸۵- در الگوی عددی زیر، کدام عدد به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

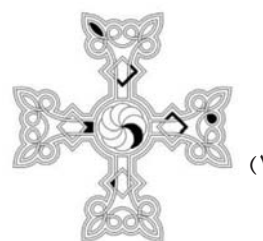
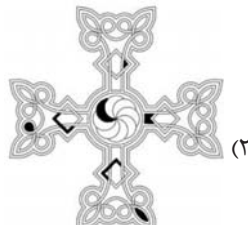
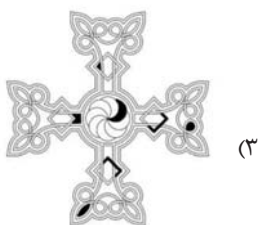
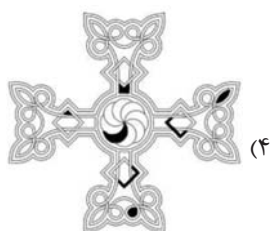
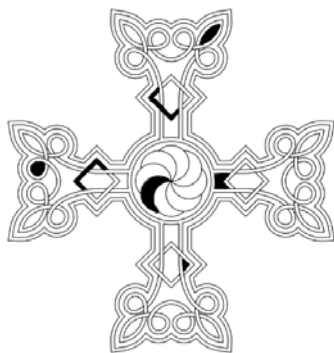
(۱) ۹

(۲) ۸

(۳) ۷

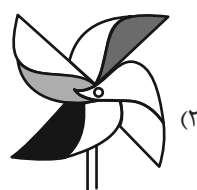
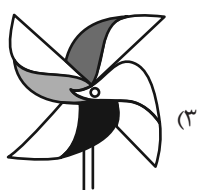
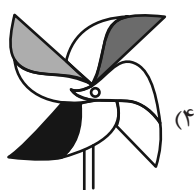
(۴) ۶

۲۸۶- شکل کدام گزینه از دوران شکل زیر به دست می‌آید؟

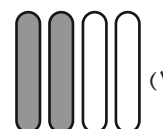
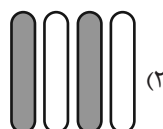
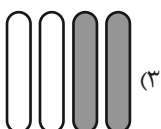
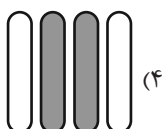
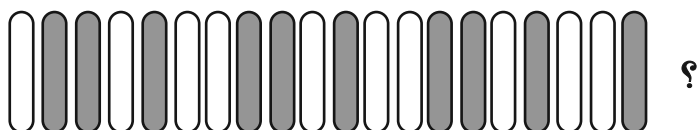

* در دو پرسش بعدی، بهترین گزینه جایگزین علامت سؤال را پیدا کنید.

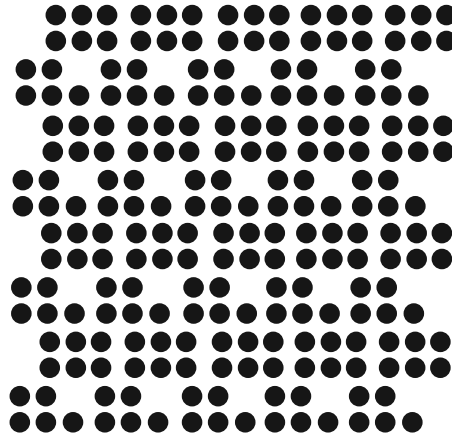
۲۸۷-

۲۸۸-

۲۸۹- شکل زیر با تکرار بی‌تغییر کدام شکل حاصل می‌شود؟

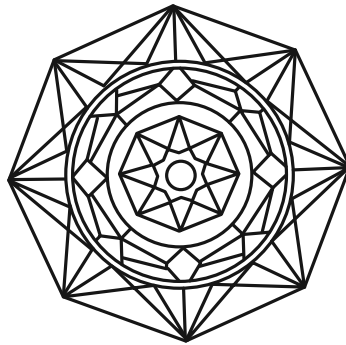

۲۹۰- اگر تعداد ناحیه‌های سفید تصویر زیر را بر چهار تقسیم کنیم، باقی‌مانده کدام خواهد بود؟ ناحیه سفید، ناحیه‌ای است که خطی از آن عبور نکرده

باشد، مثلاً شکل

۳
۲
۱

 سه ناحیه سفید دارد.

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۵

(جامع ۴)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، امیر زراندوز، علی شهربابی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائد‌امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی رهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، ابوالفضل مرادی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی احسان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرائی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

اگر حقوق کارگر فنی را x در نظر بگیریم، حقوق مهندس خط تولید و مدیر خط تولید به صورت زیر است:

$$3x = \text{حقوق کارگر} = \text{حقوق مهندس}$$

$$\text{حقوق مهندس} = \frac{5}{3}x = \text{حقوق مدیر} \Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{5}{3}x$$

$$\Rightarrow \text{حقوق مدیر} = \frac{5}{3} \times 3x = 5x$$

کل حقوق پرداختی برای بخش تولید ۵۶۰ میلیون تومان است، بنابراین:

$$560 = 18x + 6x + 4x$$

$$\Rightarrow 4(5x) + 6(3x) + 18(x) = 560$$

$$\Rightarrow 20x + 18x + 18x = 560 \Rightarrow 56x = 560 \Rightarrow x = 10$$

بنابراین اختلاف حقوق مدیر و مهندس برابر می شود:

$$5x - 3x = 2x = 2 \times 10 = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۴)

۲- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

$$x^2 - 5x + 2 = 0 \Rightarrow 5x - 2 = x^2$$

اگر $x = \beta$ قرار دهیم داریم:

$$5\beta - 2 = \beta^2$$

$$\Rightarrow \alpha^2 + 5\beta - 2 = \alpha^2 + \beta^2$$

حالا کافی است $\alpha^2 + \beta^2$ را به دست آوریم:

$$\frac{b}{a} - \text{حاصل جمع ریشه ها و } \frac{c}{a} - \text{حاصل ضرب ریشه ها است.}$$

$$\alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = \left(-\frac{b}{a}\right)^2 - 2\left(\frac{c}{a}\right)$$

$$= \left(-\frac{-5}{1}\right)^2 - 2\left(\frac{2}{1}\right)$$

$$= 25 - 4 = 21$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(مهمر بصیرایی)

عدد طبیعی مورد نظر را x فرض می کنیم. پس:

$$\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{x-x+1}{x^2-x} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow x^2 - x = 6 \Rightarrow x^2 - x - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (x-3)(x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=3 \text{ قق} \\ x=-2 \text{ غق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow x^2 = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(مهمر اسری)

یک رابطه زوج مرتبی زمانی تابع است که مؤلفه های اول برابر نداشته باشد یا اگر مؤلفه های اول برابر بودند، مؤلفه های دومشان نیز برابر باشند. بنابراین به ازای مقادیر $k=4$ یا $k=6$ یا $k=8$ طبق شرط سؤال داریم:

$$k=4 \Rightarrow f = \{(8,3), (8,5), (1,3), (2,6), (5,4)\}$$

دو زوج مرتب با مؤلفه اول برابر داریم که مؤلفه دوم نابرابر دارند. تابع نیست.

$$k=6 \Rightarrow f = \{(12,5), (8,5), (\frac{3}{2}, 3), (2,6), (7,4)\}$$

هیچ دو زوج مرتبی مؤلفه اول برابر ندارند. تابع است.

$$k=8 \Rightarrow f = \{(16,7), (8,5), (2,3), (2,6), (9,4)\}$$

دو زوج مرتب با مؤلفه اول برابر داریم که مؤلفه دوم نابرابر دارند. تابع نیست.

پس ۱ مورد تابع بود و گزینه «۲» صحیح است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۴۰ تا ۴۹)

۵- گزینه «۳»

(عارف بهرام نیا)

می دانیم ضابطه تابع همانی $y = x$ و ضابطه تابع ثابت، عدد ثابت است، بنابراین:

$$f(x) = \frac{4x^2 - 4x + 1 + c}{ax + b} = x \Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 + c = ax^2 + bx$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=4 \\ b=-4 \\ 1+c=0 \Rightarrow c=-1 \end{cases}$$

$$f(a) + f(c) = g^2(x) \Rightarrow 4 - 1 = g^2(x) \Rightarrow g(x) = \pm\sqrt{3}$$

$$\text{اگر } g(x) = \sqrt{3} \Rightarrow ag(b) = 4\sqrt{3}$$

$$\text{اگر } g(x) = -\sqrt{3} \Rightarrow ag(b) = -4\sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۲)

۶- گزینه «۴»

(امیر زائرندوز)

بهرتر است این سؤال را بدون رسم نمودار حل کنیم فقط کافی است معادله $f(x) = g(x)$ را از نظر تعداد ریشه ها بررسی کنیم (به حل کامل معادله نیازی نیست چون فقط تعداد نقاط برخورد خواسته شده):

$$f(x) = g(x) \Rightarrow x^2 + 5x - 1 = \frac{10x-1}{3} \Rightarrow \frac{x^2 + 15x - 3 = 10x - 1}{3} \Rightarrow x^2 + 5x - 2 = 0$$

$$3x^2 + 15x - 3 = 10x - 1 \Rightarrow 3x^2 + 5x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 5^2 - 4(3)(-2) = 25 + 24 = 49$$

دلته عددی مثبت شد، پس معادله دو ریشه متمایز دارد. لذا دو نمودار هم در ۲ نقطه با هم تلاقی دارند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۶۳ تا ۷۰)

۷- گزینه «۱»

(هاری فولادی)

می دانیم اگر $[x] = k$ باشد، با شرط k عددی صحیح داریم:

$$k \leq x < k+1$$

$$[x] = 1 \Rightarrow 1 \leq x < 2$$

علامت داخل قدرمطلق‌ها در تابع $y = |x-1| + |x-2|$ را تعیین می‌کنیم. با توجه به محدوده $1 \leq x < 2$ داریم:

$$y = |x-1| + |x-2| = x-1-x+2=1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۸- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده فرد)

دامنه تابع $f-g$ اشتراک دامنه هر دو تابع f و g می‌باشد.

$$D_f: -3 < x < 3$$

$$D_g: -2 \leq x \leq 3$$

$$\Rightarrow -2 \leq x < 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۹- گزینه «۲»

(هادی فولادی)

می‌دانیم اگر به همه داده‌ها k اضافه یا کم شوند، واریانس و انحراف معیار ثابت باقی می‌مانند اما اگر داده‌ها k برابر شوند واریانس k^2 برابر و انحراف معیار $|k|$ برابر می‌شود.

اگر $x_1, x_2, \dots, x_n$ را نصف کنیم، انحراف معیار نیز نصف می‌شود، اما اگر ۵ واحد اضافه کنیم، انحراف معیار ثابت باقی می‌ماند، چون انحراف معیار داده‌های جدید ۱۰ شده بنابراین انحراف معیار داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ برابر ۲۰ بوده است.

حالا اگر بخواهیم $x_1, x_2, \dots, x_n$ را به $\frac{1}{4}(x_1+1), \frac{1}{4}(x_2+1), \dots, \frac{1}{4}(x_n+1)$ تبدیل کنیم، باید به داده‌ها ۱

واحد اضافه کنیم (روی انحراف معیار بی‌تأثیر است). سپس حاصل را $\frac{1}{4}$

برابر کرده که باید انحراف معیار هم $\frac{1}{4}$ برابر شود در نتیجه انحراف معیار

این داده‌ها برابر $\frac{1}{4} \times 20 = 5$ است. که واریانس آن‌ها برابر $5^2 = 25$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۰- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

با توجه به نمودار جعبه‌ای سؤال داریم:

$$R = 80 - 20 = 60 = 2k + 6k + 4k$$

$$\Rightarrow 60 = 12k \Rightarrow k = 5$$

$$IQR = 6k = 6 \times 5 = 30$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۱- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

طبق سؤال مصرف منطقه ۲ و ۵ با هم برابر است. پس:

$$4b + 12 = 5b \Rightarrow b = 12$$

$$2 \text{ منطقه} = 5(12)60^\circ \Rightarrow \frac{60^\circ}{360^\circ} = \frac{1}{6}$$

$$\frac{1}{6} = \frac{40}{\text{کل}} = 40 \times 6 = 240$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۱۲- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

ارزش یک گزاره شرطی و عکس نقیض آن با هم برابر است. بنابراین:

$$\sim q \Rightarrow (p \wedge q) \equiv F \Rightarrow \begin{cases} \sim q \equiv T \Rightarrow q \equiv F \\ p \wedge q \equiv F \Rightarrow p \wedge F \equiv F \end{cases}$$

در نتیجه باید گزینه‌ای انتخاب شود که p در ارزش آن بی‌تأثیر باشد.

$$1) p \vee q \equiv p \vee F \Rightarrow p \text{ هم‌ارز با } p$$

$$2) q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow p \text{ به انتفای مقدم همواره درست است}$$

$$3) p \Rightarrow q \equiv p \Rightarrow F \Rightarrow \sim p \text{ هم‌ارز با } \sim p$$

$$4) p \Leftrightarrow q \equiv p \Leftrightarrow F \Rightarrow \sim p \text{ هم‌ارز با } \sim p$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

= تورم نان و گوشت در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال پایه

۱۰۰- (شاخص بهای نان و گوشت در سال ۱۴۰۰)

$$\Rightarrow 27 = x - 100 \Rightarrow x = 127$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنگور سراسری ۱۴۰۱)

برای آنکه عدد زوج و عدد فرد کنار هم قرار نگیرد، باید هر سه رقم تشکیل‌دهنده رمز زوج یا هر سه آنها فرد باشند.

حالت اول: اگر رمز فقط با اعداد زوج

شماره مرحله	(۱)	(۲)	(۳)
تعداد حالت‌ها	۵	۴	۳

{۰, ۲, ۴, ۶, ۸} ساخته شود، در این

$$5 \times 4 \times 3 = 60 \text{ صورت بنا به اصل ضرب}$$

رمز می‌توان ساخت.

حالت دوم: اگر رمز فقط با اعداد فرد

شماره مرحله	(۱)	(۲)	(۳)
تعداد حالت‌ها	۵	۴	۳

{۱, ۳, ۵, ۷, ۹} ساخته شود، در این

$$5 \times 4 \times 3 = 60 \text{ صورت بنا به اصل ضرب}$$

رمز می‌توان ساخت.

پس بنا به اصل جمع، پاسخ سؤال برابر است با $60 + 60 = 120$.

توجه: در این سؤال چون می‌خواهیم «رمز» بسازیم نه «عدد»، صفر بودن رقم سمت چپ مجاز است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۱۵- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

$$n(S) = 4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4$$

$$n(A) = \binom{5}{2} \times 4 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1$$

$$= 10 \times 4 \times 3 \times 2$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10 \times 4 \times 3 \times 2}{4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4} = \frac{15}{64}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

می‌دانیم $2^{12} = 4096$ و $2^{13} = 8192$ ، پس:

$$\frac{n}{2} < 13 \Rightarrow n < 26$$

n برابر با ۲۵ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۹۲)

۱۹- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

ابتدا اعداد را به صورت اعداد توان‌دار با پایه (۳) یا (۵) می‌نویسیم، پس:

$$\left(\frac{1}{2}\right)^{-1} = \left(\frac{1}{5}\right)^{-1} = \left(\frac{1}{5}\right)^3$$

$$\sqrt[3]{(15)^2} = (15)^{\frac{2}{3}} = (3 \times 5)^{\frac{2}{3}} = (3)^{\frac{2}{3}} \times (5)^{\frac{2}{3}}$$

$$\left(\frac{3}{5}\right)^{-1} = (3)^{-1} \times (5)^1, \sqrt[3]{8 \frac{1}{3}} = \sqrt[3]{\frac{25}{3}} = \sqrt[3]{\frac{(5)^2}{(3)^1}} = 5^{\frac{2}{3}} \times 3^{-\frac{1}{3}}$$

در مرحله دوم در صورت امکان صورت و مخرج را ساده می‌کنیم:

$$\frac{\frac{1}{5^3} \times 3^{\frac{2}{3}} \times 5^{\frac{2}{3}}}{3^{-1} \times 5^1 \times 5^{\frac{2}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} \times 5^{\frac{2}{3}}} = \frac{3^{\frac{2}{3}} \times 3^1 \times 3^{\frac{1}{3}}}{5^1} = \frac{3^2}{5} = \frac{9}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۱»

(هاری فولادی)

ابتدا با استفاده از خط $y = 2x + 1$ مختصات نقاط A و B را می‌یابیم.

$$y = 2x + 1 \Rightarrow \begin{cases} A = \begin{bmatrix} 0 \\ y \end{bmatrix} \Rightarrow y = 2 \times 0 + 1 \Rightarrow y = 1 \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \\ B = \begin{bmatrix} x \\ 5 \end{bmatrix} \Rightarrow 5 = 2x + 1 \Rightarrow 2 = x \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} \end{cases}$$

حال با توجه به اینکه تابع $y = a^x + b$ از نقاط A و B عبور می‌کند

داریم:

$$f(x) = a^x + b \Rightarrow \begin{cases} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \Rightarrow f(0) = 1 \Rightarrow 1 = a^0 + b \\ \Rightarrow 1 = 1 + b \Rightarrow b = 0 \\ \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} \Rightarrow f(2) = 5 \Rightarrow 5 = a^2 + b \\ \Rightarrow 5 = a^2 \Rightarrow \pm \sqrt{5} = a \end{cases}$$

می‌دانیم در تابع نمایی باید $a > 0$ و $a \neq 1$ باشد بنابراین $a = \sqrt{5}$ قابل

قبول است.

$$2a + b = 2\sqrt{5} + 0 = 2\sqrt{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

۱۶- گزینه «۲»

(مهم اسری)

طبق فرمول جمله عمومی دنباله حسابی، عبارت $a_7 + a_6 = 153$ را با توجه به رابطه $a_1 + a_8 = 51$ بازنویسی می‌کنیم:

$$a_7 + a_6 = a_1 + d + a_8 + d = 153$$

$$\Rightarrow a_1 + a_8 + 2d = 153$$

حالا داریم:

$$2d = 153 - 51 \Rightarrow 2d = 102 \Rightarrow d = 51$$

همچنین برای بدست آوردن a_1 به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$a_1 + a_8 = a_1 + a_1 + 7d = 51 \xrightarrow{d=51} 2a_1 = 51 - 204$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{-153}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۱۷- گزینه «۴»

(غرشید کریمی)

دنباله داده شده یک دنباله هندسی است. رابطه بازگشتی دنباله هندسی به

صورت $a_{n+1} = r \times a_n$ بیان می‌شود. پس $r = \frac{1}{4}$ و $a_1 = 2000$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow a_8 = a_1 \times r^7 = 2000 \times \left(\frac{1}{4}\right)^7$$

$$= 2000 \times \left(\frac{1}{256}\right) = \frac{2000}{256} = \frac{125}{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۸)

۱۸- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

با توجه به $a_{10} = 20$ و $a_{14} = 80$ مقدار r و a_1 را به‌دست می‌آوریم:

$$\left. \begin{aligned} a_{14} = 80 &\Rightarrow a_1 r^{13} = 80 \\ a_{10} = 20 &\Rightarrow a_1 r^9 = 20 \end{aligned} \right\} \Rightarrow r^4 = 4 \Rightarrow r^2 = 2$$

$$\Rightarrow r = \sqrt{2}$$

با جای‌گذاری $r = \sqrt{2}$ در معادله دوم، داریم:

$$a_1 (\sqrt{2})^9 = 20 \Rightarrow 16\sqrt{2}a_1 = 20 \Rightarrow a_1 = \frac{5}{4\sqrt{2}}$$

جمله عمومی دنباله را می‌نویسیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} = \frac{5}{4\sqrt{2}} \times \sqrt{2}^{n-1} = \frac{5}{4\sqrt{2}} \times \sqrt{2}^n \times \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{5}{8} \sqrt{2}^n = \frac{5}{8} \times 2^{\frac{n}{2}}$$

باید جملات از ۵۰۰۰ کوچکتر باشند.

$$a_n < 5000 \Rightarrow \frac{5}{8} \times 2^{\frac{n}{2}} < 5000 \xrightarrow{\times \frac{8}{5}} 2^{\frac{n}{2}} < 8000 \times \frac{8}{5}$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۲

(الهام ممیری)

شاهنامه ابومنصوری: کتاب تألیف شده در حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، با موضوع تاریخ گذشته ایران کتاب تاریخ الرسل و الملوک (تاریخ طبری): کتابی از جریر طبری به عربی که ابوعلی بلعمی آن را با حذف و اضافاتی به فارسی برگرداند که به صورت تألیفی مستقل درآمد و به «تاریخ بلعمی» شهرت یافت.

یادگار زریران: رساله‌ای به زبان پهلوی در زمره آثار غیردینی درخت آسوریک: این منظومه از جمله قطعات شعری پهلوی است که در میان اندرزنامه‌های منشور جای گرفته است و اصلی پارتی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۴ و ۴۵)

۲۲- گزینه ۱

(هومن نمازی)

غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دست کم تا پایان سلطنت مسعود، دربار آنان به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی آراسته بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

۲۳- گزینه ۱

(الهام ممیری)

ویژگی‌های ادبی نثر سبک هندی: نثر این دوره از دیدگاه ادبی ارزش والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز با تصنع و تکلف همراه است. انحطاط ادبی در این زمان از دوره تیموری بیشتر شده است. استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتر یافته و در آرایه تلمیح نمودار شده است. رواج اشعار ضعیف در متون (غالباً سروده خود مؤلفان)، بی‌دقتی در ذکر تاریخ و حوادث تاریخی و رواج مدح و چاپلوسی نثر این دوره را از رونق انداخته است و آمیزش زبان فارسی با دیگر زبان‌ها نگارش کتاب‌های فرهنگ لغت را در این دوره رواج داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: ویژگی فکری نثر سبک هندی

گزینه ۳: بی‌ربط است. تصاویر خیال‌انگیز مربوط به شعر سبک هندی است.

گزینه ۴: ویژگی ادبی نثر سبک عراقی (قرن‌های هفتم تا نهم)

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۹ و ۱۵)

۲۴- گزینه ۳

(میلاد قنبری)

آثار قیصر امین‌پور: طوفان در پراتنز، بی‌بال پریدن، سنت و نوآوری در شعر معاصر، در کوچه آفتاب، تنفس صبح، آیین‌های ناگهان، ظهر روز دهم، دستور زبان عشق

آثار میرزا حسن‌خان بدیع: شمس‌الدین و قمر، داستان باستان

آثار عبید زاکانی: رساله دلگشا، اخلاق‌الاشراف، صد پند، منظومه موش و گربه

آثار فخرالدین عراقی: لمعات، مثنوی عشاق‌نامه

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۴ و گزینه ۱ شمس و طغرا اثر محمدباقر میرزا خسروی است و در گزینه ۲ جمشید و خورشید اثر سلمان ساوجی است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۵- گزینه ۲

(سید آرش مرتضایی‌فر)

- شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کمتر پایبند بودند و شعر را وسیله‌ای برای بیان مقاصد خود می‌دانستند.

- توجه به جایگاه زنان در اجتماع، مربوط به درون‌مایه «توجه به مردم» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۲۶- گزینه ۳

(حسن اصفابی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: شوهر آهوخانم: علی‌محمد افغانی

گزینه ۲: جعفرخان از فرنگ برگشته: حسن مقدم

گزینه ۴: یکی بود، یکی نبود: سید محمدعلی جمال‌زاده

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۲۷- گزینه ۲

(هومن نمازی)

اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب ابتدا سیاسی و بعد اجتماعی است. همچنین از خصایص برجسته نثر داستانی بعد از انقلاب تنوع موضوعات است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۲)

۲۸- گزینه ۲

(امیرحسین اشتیری)

این بیت متعلق به سبک عراقی است. بیت در ستایش و وصف عشق بلبل و امید وصال اوست که همه باغ و چمن را پر کرده است. بیت فضای عاشقانه دارد و در ستایش عشق است. ضمناً عشقی که همه پهنه طبیعت را پر کند بیشتر متناسب با عشق متعالی و آسمانی است. یکی از خصیصه‌های فکری سبک عراقی فاصله‌گرفتن غزل از عشق زمینی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ستایش خرد و علم و دانش وجود دارد. این مفهوم متعلق به سبک خراسانی است. ضمناً زبان بیت ساده و پند و اندرز آن هم دستوری و ساده است.

گزینه ۳: در این بیت شاعر به مدح ممدوح خود می‌پردازد. مدح از مضامین عمده سبک خراسانی است.

گزینه ۴: وصف طبیعت مشهود است. شاعر در حال توصیف ابری تیره‌رنگ به کمک تشبیه‌های حسی (زاغ‌رنگ - ماغ‌پیکر) است که از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است. ضمناً واژگان مهجور در بیت دیده می‌شوند که متناسب با ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۱۵)

۲۹- گزینه ۲

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی یافت نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کاربرد ردیف طولانی و خوش‌آهنگ (می‌ماند به جا)

گزینه ۳: کاربرد آرایه اسلوب معادله؛ هر دو مصراع در بیان مفهومی یکسان آمده‌اند (کامجویی کردن ناکامی به بار می‌آورد، همان‌طور که در کف گلچین، به جای گل، خار به جا می‌ماند). مصراع دوم مثالی برای تأکید بر مفهوم مصراع اول است و دو مصراع استقلال دستوری دارند.

گزینه «۴»: کاربرد حس آمیزی و تشبیه (آرایه‌های پرکاربرد این دوره); «بخت سبز» حس آمیزی دارد و مصراع اول تشبیه گسترده دارد. همچنین بیت به نوعی به ماجرای شمع و پروانه نیز اشاره دارد که در مضمون سازی آن به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۳۰- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

«سخن رنگین»: حس آمیزی / «بحر خواب»: اغراق / از سخن شاعر، مثل کباب، خون می‌چکد: تشبیه / رنگ قرمز گل لاله، به دلیل سخن خونین شاعر است: حسن تعلیل

تشریح سایر گزینها:

گزینه «۱»: «بو شنیدن»: حس آمیزی / فاقد اغراق / «گلشن زمانه»: تشبیه / فاقد حسن تعلیل

گزینه «۲»: فاقد حس آمیزی / در مصراع اول، در بیان تنگی دهان معشوق، اغراق صورت گرفته است. / شاعر دهان معشوق را به لحاظ تنگی، به پسته تشبیه می‌کند و حتی آن را بر پسته برتری می‌دهد: تشبیه تفضیل / دلیل پاره کردن دهان پسته توسط انسان‌ها، این است که پسته لاف می‌زند: حسن تعلیل

گزینه «۴»: فاقد حس آمیزی / فاقد اغراق / «اکسیر عشق»: تشبیه / سعدی در این بیت، رخ قرمز خود را به مس تشبیه می‌کند و رخ زردش را به طلا. حال می‌گوید که دلیل زرد شدن صورت من، این است که اکسیر عشق من را با ارزش تر کرده است و از مس قرمز رنگ، به طلای زرد رنگ تبدیل شده‌ام: حسن تعلیل

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۱- گزینه «۱»

(الهام مممری)

استعاره: «درخت گل» استعاره از «معشوق» / «سروها» استعاره از دیگر زیبارویان

تشبیه: بلندتر بودن قامت معشوق نسبت به سایرین (تشبیه تفضیل)

کنایه: ندارد

تشریح گزینهای دیگر:

گزینه «۲»: تشبیه: «مهد نفس» و «طفل روح» / استعاره: «گاهواره» استعاره از «نفس» / «رادکش» کنایه از «تاجوان‌مرد»

گزینه «۳»: تشبیهات: «شمع روی» و «شمع روی او، (مانند) چراغ خلوت دل است. / استعاره: منظور از «مه»، یار زیباچهره است. / کنایه: چشم امید به کسی داشتن

گزینه «۴»: تشبیه: «روی معشوق از صبح زیباتر است» (تشبیه تفضیل) / استعاره: «عرق کردن صبح» استعاره مکنیه دارد. / کنایه: «عرق شدن» کنایه از «خجالت کشیدن»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۲- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

لف‌ونشر مشوش، لف ۱: «شمع طرب» / لف ۲: «اشک و آه» / نشر ۱: «ابر» / نشر ۲: ماه

چهار استعاره مکنیه: ۱- شکفتن شمع ۲- آغوش اشک ۳- آغوش آه ۴- به بر (آغوش) گرفته شدن ماه توسط ابرها / تشبیه: «شمع طرب» / جناس: «در» و «بر» - «آه» با «ماه»

علت رد سایر گزینها:

گزینه «۲»: بیت فاقد حسن تعلیل است.

گزینه «۳»: بیت فاقد ایهام تناسب و دارای چهار استعاره است.

گزینه «۴»: بیت فاقد استعاره مصرحه و اغراق است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

الف) تشبیه: «بازار شوق» / دو استعاره مصرحه: «شمع» - یار - «پروانه»: شوق عاشق

ب) جناس تام: «شانه» کتف و وسیله آرایش / تلمیح: اشاره غیرمستقیم به آیه‌ای از سوره احزاب (آیه بار امانت)

ج) بیت فاقد ایهام است. / مجاز: «یک تار مو» مجاز از مقدار کم ارزش و «دو عالم» مجاز از هر آنچه در هستی وجود دارد.

د) بیت فاقد حسن تعلیل است. / دو مجاز: «چمن» - باغ و «کف»: دست

ه) بیت فاقد تضمین است. / حس آمیزی: تازه و تر بودن شعر

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه «۳»

(الهام مممری)

کسوت کبود: استعاره از آسمان / بت: استعاره از معشوق

گزینه ۳: گلنار استعاره از شراب یا جام شراب / صنوبران استعاره از زیبارویان و محبوبان

تشریح گزینهای دیگر:

گزینه «۱»: چاه استعاره از مشکلات و معضل‌ها / نقش قدم استعاره از خوبی‌ها و همواری‌های زندگی / بادیه استعاره از دنیا

گزینه «۲»: «خس» استعاره از «انسان بی‌مقدار» / «خسرو» استعاره از «انسان ارزشمند و آگاه» / «شبدیز» استعاره از «ناله شب‌خیز»

گزینه «۴»: «نمک» استعاره از «خوشی‌ها و لذت‌ها» / «کباب» استعاره از «زندگی» / «شراب» استعاره از «حداقل‌های زندگی»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۵- گزینه «۱»

(الهام مممری)

آرایه‌های گزینه «۱» میان ابیات صورت سؤال مشترک است.

بیت اول: تشبیه (تفضیل): لب معشوق سرخ‌تر از یاقوت است. (شاعر یاقوت را به استهزا گرفته است. / مراعات نظیر: یاقوت، سنگ / تشخیص: دم‌زدن (سخن گفتن) یاقوت

بیت دوم: تشبیه (تفضیل): قد معشوق از سرو بلندتر است. / تشبیه (اضافه تشبیهی): دود آه / تشبیه (گسترده): چون الف ... مراعات نظیر: سرو و قمری (قمری مدح‌کننده زیبایی‌های سرو چمن است) / تشخیص: شرم کردن سرو

بیت سوم: تشبیه (تفضیل): زیبایی معشوق از زیبایی آفتاب بیشتر است. / مراعات نظیر: ماه و آفتاب / تشخیص: نقاب آویختن آفتاب

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۶- گزینه ۲»

(الهام ممدری)

ج) لف و نشر: چشم خوش ← بادام/ لعل لب ← شکر
د) اغراق: معنای بیت: «اگر زنبور عسل از باغ محاسن تو شهد بنوشد و آن شهد تبدیل به عسل شده از آن شمع بسازند، از دود آن شمع که تبدیل به ابر می شود تا روز محشر به جای باران گلاب می ریزد.» همان طور که دریافت می شود شاعر در وصف محاسن معشوق اغراق کرده است.

ه) حسن تعلیل: شاعر علت محو شدن شبنم روی گلبرگ های گل را عشق او به آفتاب می داند.

ب) جناس (ناهمسان): دم و عدم / جناس (همسان): «دم» در مصراع اول: لبه و «دم» در مصراع دوم: نفس

الف) ایهام: «نوا» دو معنا دارد: ۱- به سامان، پر رونق ۲- آواز و صدا (علوم و فنون ادبی، بریج)

۳۷- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا امیری)

هم قافیه شدن همه گروه کلمات مذکور در گزینه «۱» بلامانع است و حروف اصلی آن ها به ترتیب، «یر»، «م و م» و «ان» است. توجه شود که کلمات «خادمی و آدمی» با وجود تفاوت در مصوت کوتاه (و و -)، به دلیل داشتن حروف الحاقی هم قافیه می شوند؛ هم چنین کلمات «ایران و جانان» نیز به دلیل اشتراک در حروفی که در یکی از کلمات الحاقی و در دیگری غیر الحاقی است، هم قافیه می شوند. («ان» در کلمه «جانان»، پسوند نسبت است و در واژه ایران الحاقی نیست).

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۲: «هندسه» و «فلسفه» نمی توانند قافیه شوند، چرا که «های» بیان حرکت همواره در حکم حروف الحاقی است و با حذف آن «هندس» و «فلسف» می مانند که علی القاعده هم قافیه نمی شوند. سایر گروه های این گزینه هم قافیه اند.

گزینه ۳: «بهاران» و «گیلان» قابلیت هم قافیه شدن را دارند، چرا که «ان» در بهاران پسوند زمان است و در «گیلان» پسوند مکان؛ هم چنین هم قافیه شدن «دست» و «بست» نیز درست است، اما با توجه به الحاقی تلقی شدن مصوت بلند «ای» در پایان واژه های قافیه، «معن» و «دعو» قافیه درستی به شمار نمی روند.

گزینه ۴: یکسان بودن نوع پسوندها در کلمات قافیه مردود است، بر همین مبنا سازش و بارش قافیه درستی نمی سازند. (پسوند -ش در هر دو ملحق به بن مضارع است و اسم مصدر می سازد)، ولی هم قافیه شدن سایر کلمات در این گزینه صحیح است. و واژگان «ساز» و «بار» به دلیل اختلاف در حرف روی نمی توانند قافیه بسازند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۸- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا امیری)

بر اساس قافیه خطی، حروف اصلی قافیه از نظر املائی باید یکسان باشند. «ای» و «اغ» نمی توانند قافیه باشند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱: «حروف قافیه در یک مصوت کوتاه اختلاف دارند و به علت وجود حرف الحاقی («ه» بیان حرکت) قافیه آن صحیح است.

گزینه ۲: تلفظ سخن، به صورت «سَخَن» است و با واژه «کَن» قافیه می شود.
گزینه ۴: در صورتی که یکی از کلمات قافیه دارای حرف الحاقی باشد، ولی دیگری نداشته باشد، الحاقی در نظر گرفته نمی شود: گریان (دارای «ان» الحاقی) و باران (فاقد الحاقی) می توانند با هم، هم قافیه شوند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا امیری)

بیت گزینه ۱: «در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن» سروده شده است (وزنی ناهمسان) و قابل دسته بندی هجایی به صورت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» (وزنی همسان) نیز می باشد.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۲: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (وزنی همسان) معادل است با وزن مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن (وزنی همسان)

گزینه ۳: «مفعول مفاعیلن مفاعیلن (وزنی ناهمسان) معادل است با وزن مستفعل فاعلاتن مفعولن (وزنی ناهمسان)

گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن (وزنی است همسان که قابلیت دسته بندی هجایی دوگانه را ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا امیری)

وزن بیت گزینه ۲: «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» است و سایر ابیات در وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» سروده شده اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا امیری)

این شعر بر وزن (فاعلاتن) سروده شده که اختیار رباعی آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در ابتدای تمام مصراع ها به جز مصراع آخر مشهود است و وزن با فاعلاتن شروع و با فاعلاتن ادامه پیدا می کند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۳۰۴)

وزن بیت: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن / ابدال: در رکن سوم مصراع اول (مفتعلن به مفعولن تبدیل شده است.) / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: در رکن اول مصراع دوم هجای کوتاه «ت» در «سلطنت» بلند تلفظ می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن / حذف همزه: در مصراع دوم گ دا ز ا مد - مح ر م را ز ا مد / اختیار وزنی قلب وجود ندارد.

گزینه ۲: وزن بیت: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: نا م را دی یز - هجای بلند (دی) به صورت هجای کوتاه (د) تلفظ می شود. / اختیار وزنی ابدال وجود ندارد.

گزینه ۴: وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: ندارد. / اختیار وزنی فاعلاتن به جای فاعلاتن وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

مصوت کوتاه (ـُ)، در واژه‌های «دو» و «تو» و مصوت کوتاه «ـِ» در کسرۀ اضافه ترکیب «کنفِ قدرت» بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد اختیار تغییر کمیت مصوت بلند است.

گزینه ۲: وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است که حالت همسان آن (مستفعل مستفعل مستفعل فع) ارجحیت دارد. (البته باتوجه به اختیار وزنی قلب، وزن دقیق بیت مفعول مفاعیل مفاعیل فعل است.)

گزینه ۴: بیت فاقد حذف همزه است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

«الف»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن: «بحر رمل مثنی سالم»

«ب»: فاعولن فاعولن فاعولن فعل: «بحر متقارب مثنی محذوف»

«ج»: فاعلاتن فاعلاتن فعلن

«د»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن: «بحر هزج مثنی سالم»

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

معنای رباعی: اگر در کعبه دل تو سوی غیر است، طاعتت نیز فسق محسوب می‌شود و کعبه برای تو چون دیر می‌باشد. اگر دل به خدا داده‌ای ولی با وجود این، ساکن می‌کده هستی، شراب بنوش، چرا که عاقبتت به خیر خواهد بود.

وزن اصلی رباعی «مستفعل مستفعل مستفعل فع» است و در صورتی که این وزن به شکل «مستفعل فاعلات مستفعل فع» دربیاید، با اختیار قلب مواجه هستیم. این اتفاق سه بار (نه دو بار) در مصراع‌های دوم، سوم و چهارم افتاده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «وَاِذْ» «سو» به شکل «سُ» تلفظ می‌شود (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) و مصوت کوتاه «ـِ» در ترکیب «ساکن می‌کده» بلند تلفظ می‌شود.

گزینه ۲: در رباعی به‌واقع «آوردن دلیل غیرمنطقی برای امری طبیعی» و «نسبت دادن همزمان دو وصف متضاد به یک امر» وجود ندارد.

گزینه ۴: ابیات رباعی و بیت گزینه ۴، هر دو بر لزوم اعتقاد قلبی به خداوند تأکید می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(سید آرش مرتضایی‌فر)

عبدالمطلب کلیددار «کعبه» بود و در جواب ابرهه گفت که «کعبه»، خود خدا و صاحبی دارد و او از خانه محافظت می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۳)

۴۷- گزینه ۲»

(حسن اصحابی)

عبارت صورت سؤال راه خدانشناسی را خودشناسی می‌داند. در مقابل بیت گزینه ۲ «شناختن یار و رسیدن به او را مستلزم گذشتن و رهاشدن از خود می‌داند و «خبر یافتن از جانان» را در گرو «بی‌خبری از جسم و جان خویش» می‌داند.

بررسی مفهوم گزینه‌ها:

گزینه ۱: «امیدواری عاشق برای دیدن معشوق باعث انتظار همیشگی اوست.

گزینه ۳: بیانگر توانمندی حاصل از علم و دانش است.

گزینه ۴: منشأ امور خداوند است، نه اراده بشری.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۷)

۴۸- گزینه ۱»

(مفسن اصغری)

تشریح مفهوم ابیات:

ب) مفهوم «خودتکایی» از بیت «ب» دریافت می‌شود. شاعر می‌گوید کوشش طبیب درد را درمان نمی‌کند و خودت باید دنبال دواي دردت باشی.

د) مفهوم «بی‌تأثیربودن تلاش آدمی بدون جذبه و کشش الهی» در بیت «د» بیان شده است و شاعر در مصراع دوم این کشش و جذبه را طلب می‌کند.

الف) بیت «الف» بیانگر این مفهوم است که رزق و روزی آدمی در درگاه الهی مقدر شده است و کم و زیاد نمی‌شود.

ج) شاعر در بیت «ج» با اشاره به داستان آدم و حوا و طمع آنها در خوردن دانه گندم که منجر به هبوط آنها از بهشت شد، به پرهیز از طمع‌کاری اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۴۹- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ج» و «د»: عاشق سختی‌های راه عشق را با مهر و محبتی که از جانب یار نصیب او شده است، تحمل می‌کند.

مفهوم ابیات «الف» و «ب» نیز با هم قرابت دارند (تسلیم بودن عاشق در برابر نگاه و ناز و عشوه معشوق)، اما این دو بیت در گزینه‌ها کنار هم نیامده‌اند، بنابراین پاسخ همان گزینه ۳ است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۵۰- گزینه ۴»

(سید علیرضا احمدی)

شاعر در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۴ به این نکته اشاره دارد که دلیل خمیدگی قامت پیران جست‌وجوی جوانی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شاعر خمیدگی پشت پیران را نشانه‌ای برای رسیدن زمان مرگ عنوان کرده است.

گزینه ۲: شاعر معتقد است که پیری دلیلی برای گذر نکردن عمر نیست و عمر همواره در حال گذر است.

گزینه ۳: شاعر با گلایه از عشق دوران جوانی پشت خمیده را از نتایج آن برمی‌شمارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۱۷)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

اگرچه سرمایه‌های نفتی می‌تواند به انواع دارایی‌ها و ثروت‌ها مانند صنایع و کارخانجات مختلف تبدیل شود؛ اما اگر به درستی استفاده نشود، می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن، به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار، افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را - که در اکثر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود - به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۹)

۵۲- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

یکی از مراحل چهارگانه تکوین نظام نوین جهانی، به قدرت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری است. کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آنها برای تأمین منافع اقتصادی خود، نیازمند در هم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آنها را تحمل نمی‌کردند. آنها برای رسیدن به این هدف، در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند. دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند. آنها همان‌گونه که در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند، در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند. آنان با تبلیغ مسیحیت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۵۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

قدرت وجه عینی و محسوس سیاست و جنبه الزام‌آور آن است، ولی در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است. البته این امر به این معنا نیست که همه حاکمان و قدرتمندان در عمل به چنین اندیشه و نگاهی پایبند بوده‌اند؛ بلکه منظور این است که تلقی عمده فرهنگ‌ها و جوامع بشری از سیاست و قدرت این‌گونه بود و البته سیاستمداران و قدرتمندان نیز حداقل در ظاهر، ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند. رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها

که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است. در قرون اخیر و عمدتاً در اندیشه و عمل جهان مدرن، خود قدرت صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است. به عبارتی، قدرت به مسئله اصلی سیاست و جوهر آن تبدیل شده است و در این میان، برخی همه سیاست را قدرت می‌دانند و برخی بخش عمده‌ای از آن را قدرت می‌پندارند. در این نگاه، سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت، داوری نمی‌شود بلکه بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۴- گزینه «۴»

(رانیا امیری)

- اگرچه انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آنها) درمی‌یابد؛ ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود. - مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۸۸)

۵۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

- فرهنگ اینکاها نوعی فرهنگ بدون تداوم تاریخی بالا و بدون گستره جغرافیایی وسیع بود. - سازمان هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هم‌وطنان و هم‌کیشان را در برمی‌گیرد که از آن به انسجام اجتماعی یاد می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به یکپارچگی نظام تعبیر می‌شود.

- تعامل عالمان شیعی با قاجار براساس «مقاومت منفی» بود. در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود. منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۱۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۰)

۵۶- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است؛ ما در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم. با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها می‌کشاند.

ساده‌زیستی در کشور ما یک آرمان بیرون از قلمرو واقعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۵۷؛

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۷)

۵۷- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

موارد نخست، چهارم و پنجم مربوط به رویکرد تفسیری است. مورد ششم مربوط به رویکرد تبیینی، موارد دوم و سوم مربوط به رویکرد انتقادی و مورد هفتم مربوط به اندیشمندان علوم اجتماعی جهان اسلام است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۰، ۳۹، ۶۵، ۷۷، ۷۸ و ۱۱۴)

۵۸- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

مورد سوم مؤید تحولات مربوط به امپراتوری رسانه، علم و فرهنگ است و ارتباطی به جمله صورت سوال ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰)

۵۹- گزینه «۱»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد.

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

«برای دانا شدن باید به مدرسه رفت» مربوط به لایه هنجار است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه ۳۵ و ۱۲۷؛

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

۶۰- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

«بحران ایجان» در ساحل عاج و «بحران بوپال» در هند نمونه‌هایی از بحران‌های زیست‌محیطی هستند.

عقل ابزاری (تجربی): دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی (محسوس) از این عقل استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبندند. اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی و به کمک این عقل درک می‌شوند. جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶؛

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۶؛

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۳)

۶۱- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

عبارات به ترتیب مؤید «مدینه ضاله، جاهله و فاسقه» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۶۲- گزینه «۴»

(آریتا پیدری)

موارد به ترتیب با گزینه ۴ مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۹)

۶۳- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

عبارات مطرح‌شده به ترتیب منتسب به اشخاص ذکرشده در گزینه «۳» هستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱ و ۱۳۴؛

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۹)

۶۴- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

الف) منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۵؛

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۶۵- گزینه «۱»

(ریحانه امینی)

مجسمه داوود مؤید بازگشت به هنر قرون وسطی و توجه به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان است.

برگزاری جشن سالگرد استقلال الجزایر هم ارتباطی با عبارت مطرح‌شده ندارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۳؛

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۷ و ۱۰۱؛

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۶۳ و ۶۴)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- درست است؛ در بیت به یک موضوع علمی و تأثیر آفتاب بر خاک و پرورش گیاه اشاره شده که تکرارپذیر و قابل بررسی با آزمایش است؛ پس مربوط به روش تجربی یا علمی است.

- درست است؛ در تدوین فرضیه باید اصولی را رعایت کنیم. مثلاً یک جمله خبری باشد، از کلمات باید و نباید یا کلماتی که قطعیت را بیان می‌کنند استفاده نشود و رابطه بین دو متغیر را مطرح کند.

- نادرست است؛ تغییر در نظریه‌ها و منابع زیربنایی غیرتجربی، موجب تغییر در فرضیات و نظریات مربوط به آن در علم تجربی می‌شود.

- نادرست است؛ برای کتی کردن ویژگی‌های روانشناختی و اندازه‌گیری کردن آن از روش آزمون استفاده می‌کنیم؛ اما اطلاعاتی را که نمی‌توان از طریق مشاهده مستقیم به دست آورد را می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه کسب کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۹ و ۲۸)

۶۷- گزینه «۴»

(مفهم میبوی)

شکل درست عبارت‌های نادرست:

(ب) روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

(د) در اسلام مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی، به سه مرحله تقسیم می‌شود. (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۴۱ و ۴۴)

۶۸- گزینه «۳»

(هانا امیرزاده)

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست؛ در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند؛ به‌طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند. این تغییرات (رشد اندام‌های داخلی) باعث احساس توانمندی در نوجوانان می‌شود.

(ب) درست؛ سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش پیدا می‌کند؛ در نتیجه در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه نوجوانان نگه داشته می‌شود.

(ج) درست؛ رشد اجتماعی در دوره نوجوانی مانند سایر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود. در این دوره کنار همسالان بودن برای نوجوان بسیار لذت‌بخش بوده و خود فرد و اطرافیان وی این مسئله را احساس می‌کنند.

یکی دیگر از تغییرات مهم در رشد اجتماعی کسب هویت و در جست‌وجوی خویشتن توسط نوجوان می‌باشد.

(د) نادرست؛ رشد سریع شناختی در نوجوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش‌های دقیق‌تری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴، ۵۶، ۵۸، ۵۹ و ۶۱)

۶۹- گزینه «۱»

(مفهم میبوی)

- تقویت حس شنوایی، نبود حس بینایی را جبران کرده است.

- توجه پارمیدا مداوم و پایدار بوده است، بنابراین با تمرکز مواجه هستیم.

- در شرایط جنگی انتظار صدای انفجار داریم، بنابراین صدای رعدوبرق را انفجار تلقی می‌کنیم.

- محرک غایب بوده، اما دروازه‌بان آن را ردیابی کرده است؛ بنابراین هشدار کاذب رخ داده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۸)

۷۰- گزینه «۳»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. برآورد دقیق حداکثر مدت‌زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف موردنظر بستگی دارد؛ یعنی هر چه قدر موضوع مورد مطالعه دشوارتر باشد، زمان مستمر و مفیدی که می‌توان به آن اختصاص داد کاهش می‌یابد.

- خطای شناختی به باورهای غلط یک فرد اشاره دارد که در طی زمان در فرد به وجود آمده است و عموم مردم چنین باوری ندارند اما خطای ادراکی به خطایی گفته می‌شود که در حوزه احساس اتفاق می‌افتد و احساس فرد با ادراک او مغایرت دارد و معمولاً همه مردم آن را تجربه می‌کنند.

- در توهم چیزی را ادراک می‌کنیم، بدون اینکه آن را احساس کنیم و به عبارتی محرک خارجی در پدیده توهم وجود ندارد ولی آن را ادراک می‌کنیم.

- وقتی چند دانش‌آموز در کنار یکدیگر باشند ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم که این مسئله اشاره به اصل مجاورت دارد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰، ۸۲ تا ۸۴)

۷۱- گزینه «۴»

(هانا امیرزاده)

بررسی گزینه‌ها:

حافظه رویدادی: این حافظه در برگیرنده تجربه شخصی است که به یک زمان و مکان خاص مربوط می‌شود. روز تولد ۴ سالگی و سفر به شمال هر دو مربوط به یک بافت مکانی و زمانی مشخص هستند و در حافظه رویدادی قرار می‌گیرند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

خطای اضافه کردن: بعضی از افراد در یادآوری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطره‌ها یا افسانه‌بافی روی می‌آورند که این موارد نمونه‌ای از خطای نوع «اضافه کردن» است. یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن، یادآوری غیرواقعی رویدادی است که اتفاق نیفتاده و به آن حافظه کاذب می‌گویند.

حافظه حسی: در حافظه حسی اطلاعات پیرامون ابتدا از طریق گیرنده‌های حسی دریافت می‌شوند و در مدت زمان کمتر از یک ثانیه اثری یا ردی از آن در حافظه حسی باقی می‌ماند. (رد گزینه ۱)

تداخل اطلاعات: تداخل زمانی اتفاق می‌افتد که یادگیری یک مطلب مانع یادآوری مطلب قبلی شود؛ در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به دلیل یادگیری محتوای جدید، محتوای قدیمی‌تر فراموش شده‌اند که اشاره به تداخل اطلاعات دارند، اما در گزینه «۳» محتوای دروس سال‌های قبل به دلیل گذشت زمان فراموش شده‌اند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵، ۹۸، ۹۹ و ۱۰۲)

۷۲- گزینه «۲»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- استفاده از روش چند حرکتی، یعنی به کار بردن حرکات متنوع و فعال بودن در حین یادگیری است؛ مانند: راه رفتن، یادداشت برداری، برجسته‌کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار، راه رفتن و حرکت رفت و برگشتی در حین مطالعه.

- رمزگردانی معنادار یعنی هنگام به خاطر سپردن یک مطلب، بین آن مطلب با مطالب دیگر موجود در حافظه ارتباط برقرار کنیم و به اطلاعات معنا دهیم و اگر اطلاعات را به صورت معنایی تبدیل و از معانی مختلف برای رسیدن برای سپردن به حافظه استفاده کنیم، مطالب دیرتر فراموش می‌شوند.

- در بسط معنایی، از مثال‌های مختلفی برای درک بهتر یک موضوع استفاده می‌کنیم و با بیان علت و پیامدها و ویژگی‌های مختلف موضوع، باعث ماندگاری بهتر مفاهیم در حافظه می‌شود.

- مرور یعنی اینکه مطالب گذشته را تکرار کنیم. در مرور مطالب، در هر بار از خودتان بپرسید این بار به چه مفهوم جدیدی رسیدم که در دفعات گذشته به آن دست نیافتم، مرور مطالب فراتر از تکرار صرف است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۷۳- گزینه «۳»

(هانا اهمرزاده)

در این مسئله مهتاب با زاویه‌ای متفاوت به موضوع موردنظر نگاه می‌کند و اقدامات مثبت او تحت الشعاع همین نگاه جدید صورت خواهد گرفت.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مسئله‌ای که مهتاب با آن مواجه است، دارای موقعیت اولیه و هدف مشخص است. (یادگرفتن زبان خارجی برای مهاجرت)، همچنین اقدام‌های در دسترس هم روشن و مشخص‌اند. بنابراین مسئله از نوع خوب تعریف شده است.

گزینه «۲»: مهتاب در مرحله سوم حل مسئله یعنی ارزیابی راه حل قرار دارد، زیرا وضعیت قبل و بعد از اجرای روش مطالعه را با هم مقایسه و ارزیابی می‌کند.

گزینه «۴»: مسئله‌ای که مهتاب با آن روبه‌رو است دارای مبدأ مشخص است و از این طریق او موانع احتمالی را شناسایی کرده و راه‌حل‌های خوبی برای یادگیری زبان خارجی ارائه داده است. ضمناً مشخص نبودن مبدأ، تأثیر مثبتی ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۲۰ و ۱۲۲)

۷۴- گزینه «۳»

(مهمد عرفان فرهادی)

- در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل مواجه هستیم، در روش کاهش تفاوت وضعیت مطلوب با وضعیت موجود، حل کننده مسئله سعی می‌کند فاصله این دو موقعیت را کاهش دهد.

- استفاده از روش تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را افزایش می‌دهد و اعتبار آن با گذشت زمان از بین نمی‌رود.

- روش مهندسی معکوس اشاره به شروع تولید از قطعات ساده‌تر و سپس قطعات پیچیده‌تر دارد.

- بسیاری از افراد که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۹ و ۱۳۰)

۷۵- گزینه «۴»

(مهمد میببی)

عبارت گزینه «۴» نادرست و باقی عبارت‌ها درست هستند. پس جواب گزینه «۴» می‌باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹)

۷۶- گزینه «۳»

(مهمد میببی)

- چون تصمیم آرش ناگهانی بوده است، سبک تکانشی داشته است.

- امنیت شغلی در مرحله ارزیابی پیامد هر انتخاب بررسی می‌شود.

- دانش آموز نتوانسته هیجان خشم خود را کنترل کند.

- این موقعیت چون یک وجه خواستنی (خوردن غذای مورد علاقه) و یک وجه نامطلوب (افزایش فشار خون) دارد، مربوط به تعارض گرایش - اجتناب است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۸، ۱۵۰ و ۱۵۲)

۷۷- گزینه «۳»

(مهمد عرفان فرهادی)

مهدی با وجود اینکه به رشته حقوق علاقه ندارد، اما چون پدر او آرزوی وکیل شدن را داشت، مهدی خواسته پدرش را بر خواسته خود ترجیح داده است، در واقع مهدی به دنبال به دست آوردن رضایت والدین است که از بین گزینه‌ها تنها گزینه «۳» مرتبط با نگرش است.

تکته: انسان مانند حیوان، فقط بر اساس غریزه و خواسته قدم برنمی‌دارد، بلکه در کنار خواسته‌ها آنچه که رفتار او را کنترل می‌کند نگرش است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۱ تا ۱۶۳)

۷۸- گزینه «۲»

(مهمد میببی)

- اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست نیافتنی انتخاب کنیم؛ هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز می‌مانیم.

- ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

- اگر اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار داشته باشیم، دچار یاس و دلسری می‌شویم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸، ۱۷۳ و ۱۷۶)

۷۹- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

- روان‌شناسی سلامت شاخه‌ای از روان‌شناسی است که از یافته‌های این علم برای پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی بهره می‌برد؛ همچنین بین سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد که بررسی این ارتباط در حوزه روان‌شناسی سلامت قرار می‌گیرد.

یکی از اهداف روان‌شناسی سلامت، پیشگیری و درمان بیماری‌ها و همچنین حفظ و ارتقای سلامتی است. (رد گزینه ۳)

- تغذیه سالم و متعادل با سبک زندگی افراد مرتبط است. همه افراد نیاز به رژیم غذایی خاص سن و جنس خودشان دارند و به تناسب رشد، نوع رژیم غذایی تغییر می‌کند. (رد گزینه ۱)

- فشار روانی در جنبه‌های مختلف با علائم متفاوتی همراه است که از علائم رفتاری فشار روانی می‌توان به فرار کردن و از عوامل شناختی می‌توان به نداشتن تمرکز و افزایش حواس پرتی اشاره کرد. (رد گزینه ۴)

- هدف اصلی فرد در مقابله، حذف عامل فشارآور است که زندگی او را از حالت عادی خارج ساخته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۳ و ۱۹۷)

۸۰- گزینه «۴»

(هانا اهمرزاده)

بررسی عبارت‌ها:

- نادرست؛ به خاطر آوردن یک رویداد خوشایند از روش‌های سازگارانه کوتاه‌مدت و تفریح و سرگرمی از روش‌های سازگارانه بلندمدت به حساب می‌آید.

- نادرست؛ فردی که بدون تلاش کردن منتظر وقوع اتفاق خارق‌العاده است، روش مقابله‌ای درانتظارمعجزه‌بودن را در پیش گرفته است.

- درست؛ مذهب و ارتباط با خداوند تأثیر غیرمستقیم نیز بر سلامت افراد دارد و از این طریق افراد مذهبی نسبت به سایر افراد سبک زندگی سالم‌تری دارند و از رفتارهای پرخطر جنسی، مصرف سیگار و تغذیه ناسالم دوری می‌کنند.

- درست؛ از اثرات مستقیم مذهب بر سلامت می‌توان به ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسمات مذهبی اشاره کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۴)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۳

(فاطمه منصوره/کلی)
«إِنَّ»: همانا، به درستی که، بی گمان، بی شک / «لَذُو فَضْلٍ»: دارای (صاحب) بخشش است (رد گزینه ۱) / «عَلَى النَّاسِ»: بر مردم (رد گزینه ۱) / «وَ لَكِنَّ»: ولی، اما (رد گزینه ۴) / «أَكْثَرُ النَّاسِ»: بیشتر (اکثر) مردم (رد گزینه ۴) / «لَا يَشْكُرُونَ»: سپاسگزاری نمی کنند (رد گزینه های ۱ و ۲) همچنین در گزینه «۲»، عبارت «این خداوند است که» نادرست است. (ترجمه)

۸۲- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
«مَضَتْ»: (مفرد مؤنث غایب) گذشت، سپری شد (رد گزینه های ۱ و ۴) / «أَيَّامَ طُفُولَتِي»: روزهای کودکی ام / «صَعْبَةً»: (حال) به سختی، با دشواری / «بَلَغْتُ مِنَ الْعُمُرِ ثَلَاثَةَ عَشْرَ عَامًا»: به سیزده سالگی رسیدم (رد گزینه ۴) / «صِرْتُ» (از افعال ناقصه): شدم (رد گزینه های ۱ و ۴) / «بِإِنْعَاقِ الْأَزْهَارِ»: گل فروش (رد گزینه های ۱ و ۴) / «لَمْ أَوْصِلْ»: متکلمم (وده) ادامه ندادم (رد گزینه های ۲ و ۴) / «دِرَاسَةً»: تحصیل (رد گزینه ۲)
نکته مهم درسی:

هرگاه «لَمْ» بر سر فعل مضارع بیاید، به صورت «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» ترجمه می شود.

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳

(روح الله گلشن)
«إِنَّ»: بدون شک، قطعاً، همانا (باید در ابتدای ترجمه فارسی بیاید نه جای دیگری ← رد گزینه ۲)، ضمناً ترجمه شدنش اختیاری است؛ مانند گزینه های ۱ و ۳ / «تَقْلِيلٌ»: کم کردن (مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» و «مَتَعَدًى» است، نه لازم ← رد گزینه های ۲ و ۴) / «كَلَامُهُ»: سخن خود (رد گزینه های ۱ و ۲) / «الْجَهْلُ»: نادانان، افراد نادان (دقت کنید جمع مکسر «الجاهل» و اسم فاعل است، نه اسم مبالغه؛ پس با لفظ «بسیار» ترجمه نمی شود ← رد گزینه ۱) / «يَعْلَمُ»: می داند (فعل است نه اسم ← رد گزینه های ۱ و ۴) / «قَدْ يَكُونُ»: گاهی (گاه) می باشد (رد گزینه های ۱ و ۲)
نکته مهم درسی:

«قَدْ» با فعل مضارع، به معنای «گاهی (گاه)، شاید، ممکن است» ترجمه می شود. (ترجمه)

۸۴- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)
«لَيْتَ النَّاسَ فِي كُلِّ الْعَالَمِ»: کاش مردم در تمام جهان (رد گزینه ۳) / «يُشَاهِدُونَ»: مشاهده کنند (رد گزینه ۱) / «تُمْنَحُ»: (مضارع مجهول) داده می شود، بخشیده می شود (رد گزینه های ۱ و ۳) / «فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلَفَةِ»: در زمینه های مختلف / «لِمَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ»: به کسی که به بشریت سود می رساند (رد گزینه های ۱ و ۴) / «خَاصَّةً»: به ویژه، مخصوصاً / «قَدْ تُعْطَى»: گاهی اعطاء می شود، گاهی داده می شود (رد گزینه ۴) / «لَذَى»: به کسی که (رد گزینه ۱) / «لَيْسَ أَهْلًا لَهَا»: شایسته آن نیست. (رد گزینه ۱)
نکته مهم درسی:

اگر بعد از «لَيْتَ»، فعل مضارع بیاید، معادل مضارع التزامی فارسی ترجمه می شود. (ترجمه)

۸۵- گزینه ۲

(مرتضی کاظم شیروردی)
«إِذَا»: اگر، هرگاه / «زَرَعْنَا»: (فعل ماضی در اسلوب شرط، می تواند به صورت مضارع ترجمه شود) بکاریم (رد گزینه ۳) / «بِذَرَةِ»: دانه ای، بذری / «كَمَا»: همانطور که، آن گونه که / «كَانَ أَجْدَادُنَا يَزْعُونَ»: (ماضی استمراری) اجدادمان می کاشتند (رد گزینه ۳) / «سَوَفَ يَسْتَفِيدُ»: استفاده خواهند کرد (رد گزینه ۴) / «الْآخَرُونَ»: دیگران / «أَيْضًا»: نیز، هم / «لِذَلِكَ»: از این رو، بنابراین / «قَرَرْنَا»: تصمیم گرفتیم، قرار گذاشتیم / «أَنْ نُحْيِيَ»: احیا کنیم (رد گزینه ۱) / «هَذِهِ السَّنَةُ الْحَسَنَةُ»: این ست پسندیده (رد گزینه ۴) / «إِحْيَاءٌ حَقِيقِيًّا»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) به طور حقیقی (رد گزینه ۱) همچنین در گزینه «۴»، عبارت «در آینده» اضافی است.

نکات مهم درسی:

۱) در جملات شرطی، فعل ماضی را می توان به صورت ماضی یا مضارع ترجمه کرد؛ البته معمولاً ترجمه به شکل مضارع، شیواتر است.
۲) در ترجمه مفعول مطلق نوعی، به هیچ وجه از قیدهای تأکیدی (قطعاً، حتماً، بی شک) استفاده نمی شود.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۳

تشریح سایر گزینه ها:

(ابوطالب درانی)
گزینه «۱»: «إِنَّ هَذِهِ أَمْتَكُمْ»: بی شک این امت شما است
گزینه «۲»: «ذَنْبٌ»: (مفرد) گناه
گزینه «۴»: «لِلْإِعْصَارِ»: گردباد / «مَائَتِي كِيلُومِتْر» (مَائَتَيْنِ + کیلومتر): ۲۰۰ کیلومتر

نکته مهم درسی:

اسم های مثنی و جمع مذکر سالم وقتی مضاف می شوند، حرف «ن» شان حذف می شود؛ مثال: مَائَتَيْنِ + کیلومتر ← مَائَتِي کیلومتر (ترجمه)

۸۷- گزینه ۳

(ممد رضا قاندرامینی - اصفهان)
ترجمه «آثار بلدنا الخلافة» به صورت «آثار جذاب کشورمان» صحیح است. دقت کنید که «الْخَلَّابَةُ» صفت و مؤنث است، پس موصوف آن «آثار» است. (ترجمه)

۸۸- گزینه ۱

(کامران عبداللوی)
«به دانش آموزانش سفارش کرد»: أَوْصَى طَلَبَهُ (رد گزینه ۴) / «که به نیازمندان کمک کنند»: أَنْ يُسَاعِدُوا الْمُحْتَاجِينَ (فعل مضارع نباید مجهول باشد ← رد گزینه ۲، فعل مضارع بعد از «أَنْ» باید «ن» ش حذف شود ← رد گزینه ۳) / «از رحمت خدا»: مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ (رد گزینه ۳) / «تا امید نشوند»: أَنْ لَا يَيْأَسُوا، أَنْ لَا يَقْنَطُوا (رد گزینه ۲) همچنین در گزینه «۴»، «أَبْدَأُ» اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد. (تعریب)

۸۹- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
با توجه به معنای عبارت صورت سؤال (بدان که بهترین دوستان، قدیمی ترین آن هاست!)، بیت گزینه «۳» مفهوم نزدیکی دارد، زیرا به وضوح ارزش دوستان قدیمی را یادآوری می کند.
نکته مهم درسی:
کلمه «إِخْوَانُ» برادران «گاهی معنی «دوستان» هم می دهد.

(مفعول)

ترجمه متن درک مطلب:

استفاده از کتابخانه‌های کوچک و رایگانی که در خیابان‌ها یا مقابل پارک‌ها قرار می‌گیرند، در برخی شهرها افزایش یافته است. این‌ها صندوق‌هایی چوبی هستند که مردم بعضی از کتاب‌ها را درون آن‌ها قرار می‌دهند تا خواننده کتابی از آن‌ها بردارد و کتاب دیگری به جای آن بگذارد. هدف از این ابتکار، تشویق به کتاب‌خوانی در میان اعضای جامعه است، به‌ویژه برای کسانی که نمی‌توانند به آسانی به کتابخانه‌های بزرگ دسترسی داشته باشند؛ عابر ممکن است هنگام پیاده‌روی خود، کتابی بیابد و آن را بردارد. اما موفقیت این ایده تنها به قراردادن صندوق‌ها در خیابان‌ها بستگی ندارد، بلکه به همکاری ساکنان نیز وابسته است؛ زیرا تداوم این طرح نیازمند آن است که خواننده، در ازای کتابی که برداشته، کتاب دیگری را جایگزین کند.

با وجود این، برخی کارشناسان اشاره می‌کنند که این ابتکار نمی‌تواند جایگزین کتابخانه‌های عمومی بزرگ شود؛ زیرا آن کتابخانه‌ها خدمات علمی و منابع متنوعی را ارائه می‌دهند که امکان فراهم کردن آن‌ها در یک صندوق کوچک در مسیر وجود ندارد. از این رو، آنان معتقدند که نقش این کتابخانه‌ها، بیش از آنکه یک منبع علمی جامع باشد، (همچنان همان) تشویق به مطالعه روزانه باقی می‌ماند.

۹۰- گزینه «۲»

(سیر مضمعلی مرتضوی)

«کتابخانه‌های کوچک با صندوق‌هایی ساده، بعضی از مردم را به‌طور تصادفی (اتفاقی) به مطالعه تشویق می‌کنند!» درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر کسی که کتابی از این کتابخانه‌های کوچک برمی‌دارد، آن را پس از خواندن برمی‌گرداند! (نادرست)

گزینه «۳»: موفقیت این ابتکار به تعداد صندوق‌ها و محل قرار گرفتن آن‌ها در خیابان‌ها یا پارک‌ها بستگی دارد! (نادرست)

گزینه «۴»: این ابتکار در ابتدا در داخل مدارس پدیدار شد، سپس به تدریج در مکان‌های مختلف گسترش یافت! (نادرست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۳»

(سیر مضمعلی مرتضوی)

این مفهوم از متن فهمیده می‌شود که:

«این کتابخانه‌های کوچک در مکان‌هایی نزدیک به مردم قرار داده می‌شوند، بنابراین مطالعه را در هر زمانی از روز آسان می‌کنند!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بدون شک این کتابخانه‌ها می‌توانند بیشتر نقش‌هایی را که کتابخانه‌های عمومی بزرگ انجام می‌دهند، ایفا کنند!

گزینه «۲»: اگر همه ساکنان شهرها در خرید صندوق‌ها و کتاب‌ها مشارکت کنند، قطعاً این ابتکار ادامه می‌یابد و موفق می‌شود!

گزینه «۴»: هدف اصلی از ایجاد این کتابخانه‌ها، فراهم کردن منابع علمی تخصصی برای جوانان در زمینه‌های گوناگون است!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه «۴»

(سیر مضمعلی مرتضوی)

«قوانین استفاده از کتابخانه‌های کوچک!» در متن نیامده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نقش کتابخانه‌های کوچک در جامعه!

گزینه «۲»: دامنه سودمندی کتابخانه‌های کوچک!

گزینه «۳»: تنوع دیدگاه‌ها در برابر کتابخانه‌های کوچک!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه «۴»

(سیر مضمعلی مرتضوی)

«اسم فاعل» نادرست است؛ «آخر» (بر وزن: أَفْعَل) به معنی «دیگر» اسم تفضیل است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۱»

(سیر مضمعلی مرتضوی)

«مفعول و منصوب» نادرست است؛ «استخدام» فاعل برای فعل «زاداد» و مرفوع است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه «۲»

(عمار تابیش)

«یَقْدَرُ» فعل، «العلماء» فاعل آن و «أنواع» مفعولش است؛ پس این فعل، مضارع معلوم است و حرکت گذاری آن به‌صورت «یَقْدَرُ» با حرکت کسره روی عین‌الفعل صحیح است.

(فیض حرکات)

۹۶- گزینه «۱»

(روح‌الله گلشن)

«ثلاثین» در این گزینه، اسم «إِنْ» است و به‌درستی به شکل منصوب آمده است، ضمناً «الأولی» نیز به عنوان عدد ترتیبی، صفتِ «المرحلة» است که هماهنگ با آن، به‌صورت مؤنث آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «عشرون» ← شکل صحیح: «عشرین»؛ چون خبر «صار» از افعال ناقصه است و باید منصوب بیاید.

گزینه «۳»: «مقالة» ← شکل صحیح: «مقالات»؛ زیرا به عنوان معدود برای عدد ۳، باید به شکل جمع بیاید.

گزینه «۴»: «ستون و خمسة» ← شکل صحیح: «خمسة و ستون»؛ چون در اعداد دورقمی، ابتدا یکان و سپس دهگان ذکر می‌شود.

(عدد)

۹۷- گزینه «۳»

(امیر حسین شکوری)

صورت سوال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، کلمه «هؤلاء» نائب فاعل نباشد، به عبارت دیگر، فعل قبل از آن یک فعل معلوم باشد نه مجهول.

فعل «یؤکد» در گزینه «۳» معلوم است، «هؤلاء» نیز نقش فاعل آن را دارد.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این پژوهشگران برای اجرای تحقیقاتی میدانی درباره تغییرات اجتماعی فرستاده می‌شوند!

گزینه «۲»: این برندگان برای مسابقه شعری که در مسجد برگزار شد انتخاب شدند!

گزینه «۳»: این کارشناسان بر اهمیت تربیت در ساخت یک جامعه پیشرو تأکید می‌کنند!

گزینه «۴»: به این شاعران جوایز ارزشمند برای تقدیر از نوآوری ادبی‌شان داده شد!

(فعل مجهول)

۹۸- گزینه «۴»

(کامران عبداللہی)

در همه گزینه‌ها «لام» ناصبه (ل + فعل مضارع منصوب) به معنی «برای اینکه، تا اینکه» داریم، به جز گزینه «۴» که حرف «لام» بر سر یک اسم (مصدر «تَعَلَّمَ») آمده و از نوع جازه (حرف جرّ) است.

(ترجمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه «۲»

(سیره میا مؤمنی)

«إنفاقاً، غفلة، مُساعدة» در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مفعول مطلقند ولی «علماً» در گزینه «۲» مفعول (به) است.

همچنین دقت کنید مصدر «عَلَّمَ»، «تعلیم» است نه «علم»، بنابراین مشخص بود که در این گزینه مفعول مطلق نداریم.

(مفعول مطلق)

۱۰۰- گزینه «۳»

(شبیه‌سازی‌شده از کتاب آبی پیمانه‌ای)

با توجه به این که «الطّالبات»، مؤنث است و «ال» گرفته است، لازم است قبل از آن «أَيْتَهَا» آورده شود. حرف ندای «یا» مستقیماً قبل از اسم دارای «ال» قرار نمی‌گیرد.

(اسلوب نداء)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

از ویژگی‌های مشترک میان دین و آیین تمدن‌های هند و یونان در دوران باستان اعتقاد به چندخدایی و پرستش خدایان متعدد و قربانی کردن برای خدایان خود بود.

آیین بودایی، مهم‌ترین آیینی بود که در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار و رسوم کیش برهمایی در هند ظهور کرد.

مصریان به زندگی بعد از مرگ اعتقاد داشتند و معتقد بودند که روح پس از مرگ، مدتی سرگردان می‌ماند و سپس به جسم باز می‌گردد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۳، ۴۴ و ۵۳)

۱۰۲- گزینه «۳» (کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۳ نوبت دوم تیرماه)

در زمان پادشاهی قباد یکم (۵۳۱-۴۸۷ م)، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهی‌دستان تقسیم شود. (درستی موارد «ب» و «د»)

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۵)

۱۰۳- گزینه «۴»

(محمدمهدی یعقوبی)

در عصر باستان، قوانین مربوط به نظم عمومی (قانون «۵»)، نافرمانی (قانون «۲») و خیانت به شاه و کشور (قانون «۱») حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی خیلی سخت و بدون ملاحظه اجرا می‌شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: در عصر قاجار محاکم عرف به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقه، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند. این محاکم را قضا و مأمورانی اداره می‌کردند که از مقام‌های حکومتی فرمان می‌بردند و حقوق می‌گرفتند.

گزینه «۲»: اجرای بدون ملاحظه قوانین مربوط به نظم عمومی، نافرمانی و خیانت به شاه، درباره عصر باستان صادق است و چنین گزاره‌ای، در کتاب درسی درباره عصر قاجار ذکر نشده است.

(تاریخ (۱)، آیین کشورداری، صفحه ۱۰۴)

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)

۱۰۴- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) خانواده، هسته اصلی جامعه آریایی نخستین به شمار می‌رفت. خانواده در آغاز، بسیار گسترده بود. در این خانواده سلطه پدر بر اعضای آن نامحدود بود. پدر هم قاضی و هم مجری آداب و رسوم دینی و نگهبان آتش‌خانه به حساب می‌آمد. خانواده گسترده پس از عصر هخامنشی تحت تأثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی، به تدریج کوچک‌تر و محدودتر شد. تشکیلات قضایی و گروه روحانیان، بخشی از اختیارات پدر مانند قضاوت و اجرای مراسم و تشریفات دینی را به عهده گرفتند.

(علیرضا پدرا)۳

۱۰۸- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

- (ب) تصویرسازی زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت پیشه‌وران (دوران صفوی)
(ج) استفاده از رنگ و طلا برای پدید آوردن کتاب‌های مصور (دوران تیموری)

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه ۱۵۱؛

تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۵۴)

(تابان صیقلی)

۱۰۹- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

- (الف) در سده‌های ۱۲ و ۱۳ میلادی با احیای شهرها و رشد تجارت، به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه انگلستان و فرانسه بر سر کار آمدند.
(ب) با گسترش مسیحیت و افزایش شمار مسیحیان در قلمرو امپراتوری روم، کلیساهای متعددی در سراسر آن امپراتوری سر برآوردند.

(ج) همه پاسخ‌ها به این عبارت درست هستند.

(د) یکی از مهم‌ترین تحولات رنسانس، اکتشافات جغرافیایی و کشف راه‌های دریایی جدید بود. این تحول موجب برهم خوردن موازنه تجارت جهانی و آغاز استعمارگری اروپاییان شد.

(ه) اهتمام و اعتنا به روش تجربی به تدریج سبب پیشرفت‌های جدیدی در بسیاری از علوم شد و زمینه انقلاب علمی را در سده‌های ۱۷ و ۱۸ میلادی فراهم ساخت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بریز، صفحه‌های ۱۶۸، ۱۸۰، ۱۸۱ و ۱۸۶)

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

۱۱۰- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌ها:

(الف) اشغال تبریز توسط حکومت عثمانی به دنبال شکست در چالدران (۹۲۰ هجری قمری)

(ب) پایان حکومت مسلمانان در اندلس (۸۹۸ هجری قمری)

(ج) نابودی آخرین نظامیه در بغداد (۶۵۶ هجری قمری)

(د) قتل عام مردم ری به دلیل اسماعیلی بودن (۴۲۰ هجری قمری)

(ه) آزاد کردن بیت‌المقدس از اشغال صلیبیان توسط صلاح‌الدین ایوبی (۵۸۳ هجری قمری)

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۳، ۱۰۱، ۱۱۱، ۱۳۷ و ۱۶۷)

(علیرضا آژادی‌زاده)

۱۱۱- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: انقلاب باشکوه انگلستان در سال ۱۶۸۸ میلادی رخ داد.

گزینه «۲»: کمپانی هند شرقی را هلند، فرانسه و انگلستان تشکیل دادند.

گزینه «۳»: مدتی بعد از انقلاب فرانسه، انقلابیون لویی شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت را اعدام کردند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۵، ۲۶، ۲۹ و ۳۱)

(ب) در پی جنبش مزدک، خسروانوشیروان پسر و جانشین قباد، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی، اقداماتی انجام داد. در نتیجه این اقدامات، قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه دوم افزوده شد.

(تاریخ (۱)، جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

جرج سارتن پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است که گزینه «۲» درباره او درست است و سایر گزینه‌ها، درباره ابن‌سینا صادق است.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۰۶- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌ها:

(الف) این اقدام یعنی بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری، در دوران غازان خان از حاکمان ایلخانان اتفاق افتاد. (احداث قنات در دوران هخامنشیان بوده که در دوران غازان خان بازسازی می‌شوند).

(ب) در عصر مغول - تیموری، در مقایسه با مردم غیرشهری، بازاریان و صنعت‌گران از زندگی به‌مراتب بهتری برخوردار بودند. در واقع این صنعت‌گران در شهرها می‌زیستند و زندگی شهری عاملی برای زندگی بهتر آنان بود.

(ج) در دوره سلجوقی سنگ‌های قیمتی، انواع منسوجات، برخی محصولات کشاورزی پرطرفدار، برخی اشیای فلزی، ظروف سفالی و انواع ظروف شیشه‌ای در داخل و خارج از مرزهای ایران توسط تاجران مبادله و خرید و فروش می‌شدند.

(د) در دوره ساسانی کارگاه‌های متعددی وجود داشت که متعلق به حکومت بود و کالاهای مورد نیاز شاه، دربار، سپاه و تشکیلات اداری را تأمین می‌کردند.

(تاریخ (۱)، اقتصاد و معیشت، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۵)

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۲۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

فتحعلی‌شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متحد قدرتمندی نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد. پس از انعقاد عهدنامه‌فین‌کنشتاین، هیئتی نظامی از فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد. اندکی بعد، ناپلئون تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه نیز صلح کرد. بنابراین، در صورت پایبندی کامل فرانسه به تعهدات خود در عهدنامه‌فین‌کنشتاین، وقوع موارد «ب» و «د» کاملاً محتمل به نظر می‌رسید.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۶)

۱۱۲- گزینه ۲

(امیرمسین کاروبن)

قرادادهای ۱۹۰۷ و ۱۹۱۵ مشترکاً توسط روسیه و انگلیس به ایران تحمیل شدند، اما مدتی بعد، انگلستان قرارداد ۱۹۱۹ را به ایران تحمیل کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: هر دو عبارت این گزینه در قرن ۱۹ میلادی رخ داده‌اند.

گزینه ۳: این رقم تنها مربوط به کشته‌شدگان جنگ جهانی دوم است.

گزینه ۴: ارتش ایران در جنگ جهانی دوم مقاومت چندانی نکرد و تنها درگیری مختصری به‌ویژه میان یگان‌های نیروی دریایی ایران با قوای متفقین رخ داد.

(تاریخ ۱۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۹، ۸۱، ۸۸، ۹۰ و ۱۰۸

۱۱۳- گزینه ۱

(فاطمه احمدی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) تعداد شهدای معلم، دو هزار و پانصد نفر است.

ج) شهید محمد ابراهیم همتی فرمانده ناوچه پیکان بود که در عملیات مروارید به شهادت رسید و سردار شهید حسین همدانی در سال ۱۳۹۶ به شهادت رسید.

(تاریخ ۱۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۶، ۱۵۷ و ۱۶۱

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۱

(راضیه ابراهیمی نژاد)

سؤال «چه چیز» به ماهیت پدیده می‌پردازد؛ چه چیزی رخ داده است؟ (افزایش سطح آب‌های جهانی و گسترش خسارت اقتصادی)

سؤال «چرا» به علت وقوع پدیده می‌پردازد؛ چرا این پدیده رخ داده است؟ (گرمایش بی‌رویه زمین و در پی آن ذوب شدن یخ‌های قطبی)

سؤال «کجا» به رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان پدیده‌ها می‌پردازد؛ کجا این پدیده رخ داده است؟ (برخی نواحی ساحلی جهان)

سؤال «چه موقع» به روند زمانی پدیده‌ها می‌پردازد؛ چه زمانی این پدیده شدت یافته است؟ (سال ۲۰۲۵)

(جغرافیای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۸)

۱۱۵- گزینه ۲

(زهره دامیار)

هر دو پدیده ناشی از فشار مواد از اعماق به سمت سطح بالا می‌آیند، اما در منشأ ماده (نمک در مقابل گاز و بخار آب) و ماهیت ماده خروجی تفاوت دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گل‌فشان‌ها نتیجه فعالیت‌های آتشفشانی (خروج مواد مذاب) نیستند؛ بلکه به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین بالا می‌آیند.

گزینه ۳: گل‌فشان‌ها صرفاً مربوط به فرسایش رودخانه‌ها نیستند، بلکه ناشی از فشار درونی زمین هستند. هم‌چنین هر دو پدیده می‌توانند جنبه‌های فعال زمین‌شناسی داشته باشند.

گزینه ۴: گنبد نمکی (تقریباً گنبدی شکل) در زاگرس (غرب) و گل‌فشان‌ها (معمولاً مخروطی یا گنبدی شکل) در مکران (جنوب شرق) دیده می‌شوند. هم‌چنین تراکم جمعیت (عوامل انسانی) تأثیری در شکل‌گیری این پدیده‌های زمین‌شناسی ندارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۷ و ۳۰)

۱۱۶- گزینه ۱

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش یا کاهش جمعیت، رشد طبیعی جمعیت را اندازه‌گیری می‌کنند (رد گزینه ۲). سیاست کنترل جمعیت در کشور A به گونه‌ای است که در آینده، هرم سنی کشور به سمت سالمندی حرکت می‌کند (رد گزینه ۳). برهم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور از پیامدهای سیاست کاهش جمعیت در کشور B بوده است (رد گزینه ۴).
درستی گزینه ۱:

مدت زمان دو برابر شدن جمعیت = $\frac{۷۰}{\text{نرخ رشد جمعیت}} = \text{قانون } ۷۰$

$$\left. \begin{aligned} A &= \frac{۷۰}{۰/۴} = ۱۷۵ \\ B &= \frac{۷۰}{۱/۴} = ۵۰ \end{aligned} \right\} \begin{aligned} A &= \frac{۱۷۵}{۵۰} = ۳/۵ \\ B &= \frac{۵۰}{۱۷۵} = ۰/۲۸ \end{aligned}$$

(جغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ و ۷۲)

۱۱۷- گزینه ۳

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) مشترک میان کلود و گرز دیو است.

ب) اشکال تراکمی شامل تپه‌های ماسه‌ای یا تلماسه است.

ج) اشکال کاوشی شامل دشت ریگی، چاله‌های بادی، کلود و هودو است.

د) مشترک میان چاله‌های بادی و تلماسه است.

(جغرافیا ۲)، تاهماری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۱۸- گزینه ۳

(علیرضا پیرا)

فضاهای شهری می‌توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم‌خیزی نقش داشته باشند. زاغه‌ها، ساختمان‌های متروکه، برخی محله‌های قدیمی و فرسوده و مناطقی که در شب نور کافی ندارند، جرم‌خیز و فاقد امنیت‌اند. افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مدار بسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده و مخروبه از جمله کارهایی است که مدیران شهری می‌توانند در این زمینه انجام دهند. برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود. البته آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان نیز در این زمینه مفید است و اهمیت دارد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: برگزاری کارگاه‌های آموزش عمومی جزو عوامل کاهش‌دهنده آسیب‌های اجتماعی است.

(فاطمه امیری)

۱۲۲- گزینه «۴»

مساحت کل: ۴۵۰/۰۰۰

$$\frac{38}{100} = \frac{171/000}{450/000}$$

۳۸ درصد از مساحت کل: ۱۷۱/۰۰۰

جمعیت: ۱۵/۰۰۰

$$\frac{171/000}{15/000} = 11/4$$

سرانه کاربری مسکونی:

سرانه استاندارد: ۱۵ متر مکعب

نیاز اضافه شدن ۵۴ هزار متر مربع

$$171/000 + 54/000 = 225/000$$

$$\frac{225/000}{15/000} = 15$$

سرانه کاربری مسکونی استاندارد:

(معماری (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(یاسین ساعری)

۱۲۳- گزینه «۲»

ویژگی‌های حمل و نقل هوایی:

۱- از سریع‌ترین شیوه‌های حمل و نقل است.

۲- برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان، مناسب است.

۳- به احداث مسیر نیاز ندارد، اما هزینه‌های تولید و خرید هواپیما و راه‌اندازی فرودگاه‌ها و مساحت آن‌ها به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد.

۴- برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم یا ارزشمند و مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود.

۵- امنیت بسیار زیادی دارد و نرخ سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است.

۶- مصرف سوخت آن نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر است و سفر با آن نیز گران‌تر است.

(معماری (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه ۵۵)

(فاطمه عزیزی)

۱۲۴- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لندست (Landsat)

گزینه «۲»: GIS

گزینه «۳»: دستگاه‌های سنجنده نصب‌شده روی ماهواره‌ها

(معماری (۳)، فنون و مهارت‌های مخابراتی، صفحه‌های ۴۰، ۷۷ و ۷۸)

(علیرضا پدرا)

۱۲۵- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۳»: اگر نقطه A قله باشد، باید ارتفاع x بیشتر از y باشد.

گزینه «۴»: اگر نقطه A قعر یک دره باشد، باید ارتفاع x کمتر از y باشد.

دقت کنید چون ناهمواری یکنواخت است، اعداد مربوط به منحنی‌های میزان باید همگی افزایشی یا کاهشی باشند.

(معماری (۲)، مهارت‌های مخابراتی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

گزینه «۲»: فعالیت «کودکان کار» به‌طور کلی غیرقانونی و آسیب‌زا است. گزینه «۴»: آلودگی در فضای شهری به‌طور مستقیم جزء عوامل افزایشی در آسیب‌های اجتماعی نیست.

(معماری (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۴)

۱۱۹- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) چین در دو دهه اخیر در زمینه صنعت به رشد قابل ملاحظه‌ای دست یافته و به یک قدرت صنعتی جهانی تبدیل شده است.

د) ساختار اقتصادی و اجتماعی کشورهای نیمه پیرامون دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. از جمله کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به چین که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته است، کره جنوبی و سنگاپور اشاره کرد.

نکته مهم درسی:

کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزء کشورهای مرکز هستند.

(معماری (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵، ۱۰۷ و ۱۱۳)

(معماری (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه ۴۹)

۱۲۰- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

الف) راتزل از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

ب) برخی معتقدند نظریه قدرت خشکی سر هلفورد مکیندر، در سیاست‌های جنگ‌طلبانه آلمان، هجوم این کشور به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم بی‌تأثیر نبوده است.

ج) آلفرد ماهان در کتاب «نفوذ و تأثیر قدرت دریایی در تاریخ»، نشان داد که چگونه انگلستان به دلیل برخورداری از قدرت دریایی بر رقیبان خود پیروز شد.

د) فردریش راتزل اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.

(معماری (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶ و ۱۵۰)

۱۲۱- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر سه نوع از حرکات می‌توانند به تدریج باعث ایجاد گسل‌ها یا وقوع زمین‌لرزه شوند.

گزینه «۲»: این حرکات در ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند و اگر ادامه یابند، شکستگی‌هایی به نام گسل ایجاد می‌کنند، حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود. (هر حرکت محسوس، منجر به وقوع یک زمین‌لرزه نمی‌شود!)

گزینه «۳»: در ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین، دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می‌یابد.

(معماری (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۳۰؛

معماری (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سروان)

منطق دانشی فراگیر است؛ زیرا قواعد تفکر همگانی است. این دانش ضمن دسته‌بندی و توضیح قواعد اندیشیدن، به شناخت و معرفی بیماری‌های فکری (مغالطه‌ها) می‌پردازد. این رویکرد پیشگیرانه و درمانی، در نهایت امکان دستیابی به تعاریف صحیح و استدلال‌های معتبر را برای همگان فراهم می‌آورد و هدف نهایی این علم را تحقق می‌بخشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» به بخشی از کارکرد منطق (تعریف مفاهیم و پرهیز از ابهام) اشاره می‌کند، اما جامع نیست. منطق فقط به تعریف مفاهیم و جلوگیری از ابهام در استدلال‌ها محدود نمی‌شود و دامنه کاربرد آن بسیار گسترده‌تر است (مثلاً شامل شناخت مغالطه و نظم‌بخشی به کل قواعد اندیشه است). همچنین، عبارت «استدلال‌های پیچیده» شاید کمی گمراه‌کننده باشد؛ هدف اصلی پیچیده کردن نیست، بلکه صحیح کردن استدلال است.

گزینه ۲: «۲» این گزینه منطق را بیش از حد به حوزه فلسفی و عرفانی محدود می‌کند (حقایق عمیق‌تر، رازهای هستی)، درحالی‌که منطق ابزاری برای هر نوع اندیشیدن صحیح است، نه فقط تفکر فلسفی.

گزینه ۳: «۳» این گزینه منطق را بسیار محدود و صرفاً نظری جلوه می‌دهد (طبقه‌بندی صور استدلال، تمایز استدلال قیاسی و استقرایی)، درحالی‌که این‌ها بخشی از مباحث منطق هستند، اما منطق کاربردهای عملی فراوانی در زندگی روزمره، علوم و تمام حوزه‌های تفکر دارد و فراتر از یک طبقه‌بندی صرف است.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۲۷- گزینه ۴»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

در گزینه ۴ «۴» دو مفهوم «فلسفه» و «هستی‌شناسی» با یکدیگر رابطه عموم و خصوص مطلق دارند.

توضیح بیشتر آنکه هستی‌شناسی، بخشی از ریشه فلسفه است و فلسفه بخش‌های دیگری مثل معرفت‌شناسی یا فلسفه‌های مضاف دارد.

در دیگر گزینه‌ها دو مفهوم که با هم رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند، وجود ندارد. (در گزینه ۲ «۲» واژه‌های «سقراط» و «آتن» اسم خاص هستند؛ بنابراین هیچ‌یک از نسب اربعه با این دو واژه ساخته نمی‌شود).

(منطق و فلسفه یازدهم، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

گزینه ۴ «۴» به کاربرد استدلال استقرایی تعمیمی مربوط نمی‌شود؛ تقسیم استدلال‌ها در منطق استقرا محسوب نمی‌شود.

سایر گزینه‌ها همگی مربوط به موارد کاربرد استدلال‌های استقرایی تعمیمی است که به ترتیب در علوم تجربی، ریاضی و علوم انسانی دیده می‌شود.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱، ۴۵ و ۴۶)

۱۲۹- گزینه ۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

قضیه الف: شهرام تکالیفش را تحویل داد.

موضوع: شهرام / محمول: تحویل‌دهنده تکالیفش

قضیه ب: در اکثر اوقات کنکوری‌ها مشکل عدم تمرکز دارند.

موضوع: کنکوری‌ها / محمول: در اکثر اوقات دارنده مشکل عدم تمرکز

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۰- گزینه ۲»

(علی معزی)

مربع تقابل نشان می‌دهد که قضایای محصوره، از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت، دارای روابطی با یکدیگر هستند و این مربع نشان می‌دهد که میان قضایای محصوره حداقل چهار رابطه وجود دارد.

اجزای قضیه (موضوع و محمول) در عکس مستوی جابه‌جا می‌شوند.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه ۶۲)

۱۳۱- گزینه ۳»

(پوار پاکرل - فاروج)

چون نتیجه قیاس در صورت سؤال داده شده است و کیفیت نتیجه موجب است، بنابراین طبق قانون نتیجه قیاس مقدمه دوم آن نباید سالبه باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

در شکل سوم حدوسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار می‌گیرد. ضمناً شرایط سه‌گانه اعتبار قیاس اقترانی با مقدمه مذکور در گزینه‌های «۱» و «۳» برقرار است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۱۳۲- گزینه ۱»

(موسی سپاهی - سروان)

در مثال اول، شخص «الف» از عبارت «مغزم دارد آب می‌شود» به‌صورت استعاری و برای بیان خستگی زیاد یا فشار ذهنی استفاده کرده است. اما شخص «ب» این عبارت را به معنای ظاهری و تحت‌اللفظی آن تفسیر کرده و آن را یک وضعیت پزشکی خطرناک قلمداد می‌کند. این همان مغالطه «توسل به معنای ظاهری» است که در آن دلالت مطابقی به جای دلالت التزامی برداشت شده است.

در مثال دوم، شرکت امنیتی به جای ارائه دلایل منطقی برای خرید سیستم امنیتی خود، سعی دارد با ایجاد ترس در مخاطب، او را به خرید ترغیب کند. تهدید به از دست دادن همه چیز در صورت عدم نصب سیستم، نمونه «توسل به احساسات» و به‌طور مشخص «توسل به ترس» است. در این روش گوینده تلاش می‌کند تا با تحریک عواطف، از استدلال منطقی فرار کند.

(منطق، لفظ و معنا و سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۵، ۱۰۹ و ۱۱۰)

۱۳۳- گزینه ۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

در متن صورت سؤال قواعد بنیادی تأیید و ابطال نظریه‌های علمی تشریح شده است. بنابراین مناسب‌ترین حوزه برای بررسی آن «فلسفه علم» است. در این شاخه از فلسفه قواعد بنیادی و پایه‌ای علم بررسی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۴- گزینه ۲»

(موسی اکبری)

این عبارت که جمله معروفی از هراکلیتوس است نشان‌دهنده این اعتقاد او است که هیچ چیز ثابتی در جهان وجود ندارد.

دیدگاه پارمنیدس که در گزینه ۲ «۲» بیان شده است وجود هرگونه تغییر را در هستی نفی می‌کند و بنابراین با عبارت صورت سؤال در تناقض است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۳۵- گزینه «۳»

(همید سوریان)

این مطلب دو وجه عقل را جمع کرده است: وجه اول: عقل به عنوان ناظر، تحلیل گر و همکاری کننده با سایر قوا (شناخت تجربی، تشخیص خطای حسی و ...). وجه دوم: عقل به عنوان منبع مستقل برای درک کلیات که اساس تمام دانش هاست (شناخت عقلی).

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه (ناتوانی عقل در درک جزئیات) درست است. اما تله در قسمت اول است؛ عقل خطای حس را تشخیص می دهد، اما برای تشخیص نهایی خطا، ما اغلب به تجربه و مشاهده جدید (مثل نزدیک شدن به سراب) نیاز داریم. عقل بدون داده جدید حسی، صرفاً «احتمال» خطا را می دهد، نه تبیین قطعی فیزیکی (حداقل تمرین کتاب درسی اصرار دارد که برای تشخیص خطای حس باید از خود حس نیز بهره برد. پس طبق محتوای کتاب درسی این گزینه نادرست است).

گزینه «۲»: عقل مبنای «اعتبار» (تأیید صدق) شناخت های دیگر است، نه مبنای «تحقق» آن ها. شناخت حسی و شهودی بدون دخالت عقل «اتفاق می افتند» (محقق می شوند)، اما برای اینکه بفهمیم درست هستند یا نه، به عقل نیاز داریم.

گزینه «۴»: عقل محض یا همان شناخت عقلی نیز قواعدی مثل «علیت» را صادر می کند که بر کل هستی (حتی سنگ و چوب) حاکم است. بنابراین موضوع شناخت عقلی نیز «هستی» است، نه فقط «ماوراء الطبیعه».

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه های ۵۱ تا ۵۵)

۱۳۶- گزینه «۲»

(همید سوریان)

از نظر ملاصدرا روح انسان نتیجه رشد و تکامل بدن است و بدن هم از موجودات مادی عالم طبیعت است؛ پس می توان گفت روح انسان از عالم ماده و طبیعت پدید می آید. ولی ابن سینا معتقد است روح از جانب خداوند و از عالم ماوراء الطبیعه به بدن اعطا می شود.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: درست است که در فلسفه ملاصدرا روی نقش اراده تأکید ویژه می شود، ولی ابن سینا هم نقش اراده را رد نمی کند. ابن سینا معتقد است افعال اخلاقی که متکی بر اراده آزاد انسان هستند می توانند منجر به تکامل روح شوند.

گزینه «۳»: هر دو فیلسوف این مطلب را قبول دارند، ولی تفاوت در این است که ملاصدرا روح را باطن بدن می داند نه اینکه جزء متمایزی از بدن بداند که صرفاً جنبه باطنی وجود انسان باشد.

گزینه «۴»: هر دو فیلسوف این مطلب را قبول دارند. ابن سینا می گوید بدن باید صاحب همه اندام ها شود تا دارای روح شود و ملاصدرا می گوید روح نتیجه رشد و تکامل خود بدن است و از جای دیگری اعطا نمی شود.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۲)، صفحه های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۳۷- گزینه «۱»

(فیروز نژاد زهف - تبریز)

طبق فلسفه ارسطو کسی که فقط طرح شبهه کند و به دنبال گیرانداختن دیگران باشد، بدون اینکه در جست و جوی حقیقت باشد در عقل افراط می کند. به این ویژگی جریزه می گویند که حالت افراط قوه عقل است.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویور افلاق کرا، صفحه ۸۷)

۱۳۸- گزینه «۱»

(پوار پاکدل - فاروج)

اگر مفهوم وجود جزء مفهوم ماهیت باشد، وجود بخشی از ماهیت خواهد بود و آن را می سازد؛ بنابراین درون هر ماهیتی وجود خواهد بود و با این فرض حتی امور خیالی و انتزاعی نیز وجود خواهند داشت.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه های ۵ و ۶)

۱۳۹- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

فیلسوفی که از نظریه فرگشت برداشت فلسفی داشته و چنین استدلال کند که پیچیدگی ظاهری و تنوع زیستی که می بینیم حاصل جهش های تصادفی ژنتیکی و انتخاب طبیعی است نه چیزی بیشتر که از پیش تعیین شده باشد، در واقع به این مفهوم اشاره می کند که نظم و تنوع ژنتیکی که می بینیم در طی فرگشت و تکامل اتفاق افتاده نه این که از قبل کسی تصمیم گرفته باشد انسان را خلق بکند یا چنین خلق بکند.

چنین نظری موافق با معنای سوم اتفاق است، بدین معنا که جهان علت نخستین و آفریننده ای ندارد که آن را از پیش طرح ریزی کرده باشد، بنابراین غایتی هم نمی توان برای جهان تصور کرد.

(فلسفه دوازدهم، کرام تصویر از جوان، صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

۱۴۰- گزینه «۱»

(علی معزی)

از نظر کانت، انسان باید هر چه بیشتر در رعایت اصول اخلاقی بکوشد و این امر را بر اساس اراده خود انجام دهد؛ در این صورت مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق معنا دارد، وگرنه اگر آدمی برحسب طبیعت و غریزه خود آن را انجام دهد، فاقد ارزش است.

(فلسفه یازدهم و فلسفه دوازدهم، ترکیبی)

۱۴۱- گزینه «۱»

(امیرمهر قلعه کاهی)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: ابن سینا در فصل یازدهم کتاب اشارات بیان می کند که اگر سلسله علت ها تا بی نهایت هم پیش رود (این فرض برخلاف محال بودن تسلسل علل نامتناهی است)، باز هم چون تک تک افراد سلسله ممکن الوجود هستند، کل مجموعه هم ممکن الوجود است. پس دیدیم که شیخ الرئیس در برهانش امتناع تسلسل علل نامتناهی را وارد نکرد و فرضی را مطرح کرد که اگر تسلسل علل نامتناهی هم ممکن باشد، باز هم برهان ابن سینا معتبر است.

گزینه «۳»: وجود واجب الوجود بالذات (خداوند) از ناحیه خودش ضرورت یافته است، پس تمام موجودات جهان وجودشان از ناحیه غیر نیست.

گزینه «۴»: این گزینه نادرست است؛ چراکه ویژگی های ذاتی موجودات تغییر نمی کند و حالت امکان ذاتی موجودات همچنان پابرجا است و در صورت وجود یافتن ذاتشان همچنان ممکن الوجود است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه های ۴۴ و ۴۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه های دینی نتیجه توجه به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی توسط حکمای مسیحی در دوره دوم حاکمیت کلیسا بود.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این عبارت «عده اندکی از بزرگان کلیسا» نادرست است.

گزینه «۲»: به حاشیه رفتن دین مسیحیت مربوط به دوره جدید است.

گزینه «۴»: اختلاف درباره محدوده کارآمدی عقل در ابتدای رنسانس آغاز شد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۱

(مفهم‌رسین متولی)

الف) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی را برای تولید کشف می‌کند.
ب) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

ج) فرمول محاسبه سود حسابداری به شرح زیر است:

مجموع هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود (یا زیان) حسابداری

(اقتصاد، کسب‌وکار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵، ۸ و ۹)

۱۴۷- گزینه ۱

(سپهر فتح‌اللهی)

برای پاسخ باید ابتدا نوع هر کسب‌وکار را مشخص کرد و سپس متناسب با نوع آنها ویژگی‌ها را بررسی کنیم.
دندانپزشک: کسب‌وکار شخصی
تعاونی کالاهای اساسی: تعاونی
مؤسسه خیریه کودکان بدسرپرست: مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه
شرکت داروسازی: شرکت سهامی

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: مزایای کسب‌وکار شخصی - ویژگی کسب‌وکار تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه - معایب ایجاد شرکت سهامی
گزینه ۲: مزایای کسب‌وکار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه - مزایای کسب‌وکار شخصی
گزینه ۳: مزایای کسب‌وکار شخصی - ویژگی کسب‌وکار تعاونی - مزایای کسب‌وکار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی
گزینه ۴: مزایای ایجاد شرکت سهامی - معایب ایجاد شرکت سهامی - مزایای کسب‌وکار شخصی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۴۸- گزینه ۱

(سارا شریفی)

الف)

= درآمد تولیدکننده در قیمت ۱۰۰,۰۰۰ ریال
قیمت کالا (۱۰۰,۰۰۰) × میزان کالای تولید شده و فروخته شده
ریال ۴۰۰,۰۰۰ × ۱۰۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰,۰۰۰
= ۴۰ میلیون ریال

ب) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (قیمت تعادلی جایی است که در آن میزان عرضه و تقاضا با هم برابر شوند که با توجه به جدول در سطح قیمت ۲۵۰,۰۰۰ ریال میزان عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند. (۱۰۰۰ کیلو)) مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند. سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، قیمت‌های ۵۰,۰۰۰ و ۱۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

۱۴۳- گزینه ۲

(موسی سپاهی - سروان)

گزاره الف (عقل بالملکه): درک بديهيات يا قضايای نزدیک به بديهی به مرحله «عقل بالملکه» تعلق دارد. در این مرحله، ذهن آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند.

گزاره ب (عقل بالفعل): وقتی دانشجوی منطق اصول اولیه را می‌آموزد و آن‌ها را درک می‌کند، یعنی در حال گذراندن مرحله «عقل بالفعل» است. در این مرحله، دانش‌ها کسب شده و آمادگی برای به‌کارگیری آن‌ها وجود دارد، هرچند هنوز تسلط کامل و استادی حاصل نشده است.

گزاره ج (عقل بالمستفاد): توانایی یک فیلسوف برجسته در تحلیل پیچیده‌ترین مسائل و ارائه راه‌حل‌های نوآورانه، نشان‌دهنده مرحله «عقل بالمستفاد» است. در این مرحله، فرد بر دانش خود تسلط کامل دارد و می‌تواند به‌راحتی از آن در جهت حل مسائل جدید و خلاقانه استفاده کند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۴- گزینه ۲

(موسی اکبری)

دقت شود که صحبتی از حکیم متأله نشده و انسانی که تنها غرق در تأله است صرفاً از شهود و ذوق عرفانی بهره برده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مبدأ جهان مرتب‌های نزدیک به کمال از نور نیست، بلکه نور محض است.

گزینه ۳: دقت شود که در هر فلسفه‌ای مبنا عقل است و از شهود قلبی در فلسفه اشراق به‌عنوان تکمیل‌کننده آن چه عقل دریافته استفاده می‌شود.

گزینه ۴: رستگاری در دیدگاه شیخ اشراق یعنی وصول کامل به روشنایی نورالانوار.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۴۵- گزینه ۲

(همیر سوریان)

افرادی که در گروه چهارم قرار می‌گیرند (صاحبان سبک زندگی سالم و استوار)، ریشه‌های فکری خود را به درستی انتخاب کرده و شاخ و برگ‌های نظام فکری‌شان را با عقلانیت بالا از همان ریشه‌ها استخراج می‌کنند. در مورد این افراد، «مخاطب فهیم» (که در گزینه با تعبیر «مخاطب خاص» آمده) متوجه می‌شود که سخن و عمل آن‌ها دقیقاً برگرفته از همان مبانی و ریشه‌های فلسفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این افراد «اصولاً یک نظام فکری مشخص برای خود ندارند». عبارت «پی‌های لرزان فکری» به معنای داشتن یک پی (ریشه) اما از نوع ضعیف آن است؛ در حالی که این گروه اصلاً بنای فکری ندارند و صرفاً بر اساس تقلید و جو جامعه عمل می‌کنند.

گزینه ۳: علت ناهماهنگی در گروه دوم (کسانی که در حال رشدند)، این است که «هنوز نمی‌توانند میان افکار فلسفی و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند». عبارت «قرار دادن ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم» ویژگی مخصوص گروه سوم است، نه گروه دوم. در اینجا علت شکست گروه سوم به ناهماهنگی گروه دوم چسبانده شده است.

گزینه ۴: نظام فکری و عملی شهید مطهری «در عین اتکا به میراث ماندگار تمدن اسلامی» پاسخگوی نیازهای زمان است. استفاده از عبارت «مستقل از میراث سنتی» یک تله محتوایی است. شهید مطهری نواندیش بود، اما نواندیشی او بر پایه میراث گذشته بود، نه مستقل و جدا از آن.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(ج)

= پرداختی مصرف کنندگان در قیمت ۵۰۰,۰۰۰ ریال
 قیمت کالا $\times (۵۰۰,۰۰۰)$ میزان تقاضای مصرف کنندگان
 ریال $۵۰۰ \times ۵۰۰,۰۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
 میلیون تومان ۲۵ = تومان $۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
 (بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه ۵۱)

۱۴۹- گزینه «۴»

(مهمربسین متولی)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} = \text{تورم}$$

درصد $۲۵ = \frac{۴۰۰ - ۳۲۰}{۳۲۰} \times ۱۰۰$ = میزان تورم کشور C

میزان تورم کشور C $= \frac{۱}{۲} \times$ = میزان تورم کشور A

درصد $۱۲/۵ = \frac{۱}{۲} \times ۲۵$

$$\frac{۱۲}{۵} = \frac{x - ۶۰۰}{۶۰۰} \Rightarrow ۰/۱۲۵ = \frac{x - ۶۰۰}{۶۰۰}$$

واحد پولی $۶۷۵ = x - ۶۰۰ \Rightarrow x = ۶۷۵ + ۶۰۰ = ۱۲۷۵$

درصد $۵۰ = ۲ \times ۲۵$ = میزان تورم کشور C $2 \times$ = میزان تورم کشور B

$$\frac{۵۰}{۱۰۰} = \frac{۵۴۰ - y}{y} \Rightarrow ۰/۵y = ۵۴۰ - y$$

واحد پولی $۳۶۰ = y = \frac{۵۴۰}{۱/۵}$ $\Rightarrow ۱/۵y = ۵۴۰$

راه حل ساده تر:

حالت اول:

نرخ تورم برابر با $۱۲/۵$ درصد است که به صورت اعشار می شود:

$\frac{۱۲}{۵} = ۰/۱۲۵$ و سپس با یک جمع می کنیم و برابر می شود با: $۱/۱۲۵$

شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را داریم و باید شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را در عدد به دست آمده $(۱/۱۲۵)$ ضرب کنیم:
 واحد پولی $۶۷۵ = ۱/۱۲۵ \times ۶۰۰$

حالت دوم:

نرخ تورم برابر با ۵۰ درصد است که به صورت اعشار می شود: $\frac{۵۰}{۱۰۰} = ۰/۵$

سپس با یک جمع می کنیم و برابر می شود با: $۱/۵$

شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را داریم و باید شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را بر عدد به دست آمده $(۱/۵)$ تقسیم

واحد پولی $۳۶۰ = \frac{۵۴۰}{۱/۵}$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۱)

۱۵۰- گزینه «۱»

بررسی موارد نادرست:

(ب) وقتی تولید در کشوری ناکارا باشد، کشور از تمام ظرفیت های خود به درستی استفاده نکرده است و منابع غیرفعال دارد؛ در نتیجه برای اینکه تولید کارا شود، فقط باید از منابع تولیدی موجود به درستی استفاده کند.

(د) نقاط خارج از منحنی مرز امکانات تولید با منابع موجود غیرقابل دستیابی هستند. برای رسیدن به آن نقاط باید منابع تولید را افزایش داد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۳۶ تا ۴۰، ۸۴، ۸۵ و ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۵۱- گزینه «۴»

(آفرین سامری)

(الف) برای به دست آوردن مبلغ کل فروش سهام، باید مبلغ سرمایه گذاری اولیه را به سود به دست آمده اضافه کنیم:

میلیون تومان $۴۲۰ = ۳۵ + ۳۸۵$ = مبلغ فروش کل سهام

(ب)
$$\frac{\text{مبلغ کل سهام فروخته شده}}{\text{تعداد برگه سهم}} = \text{قیمت بازاری سهام}$$

تومان $۶۰۰,۰۰۰ = \frac{۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۷۰۰}$ = قیمت بازاری سهام

(ج)
$$\frac{\text{مبلغ کل سهام خریداری شده}}{\text{تعداد برگه سهم}} = \text{قیمت اسمی سهام}$$

تومان $۵۵۰,۰۰۰ = \frac{۳۸۵,۰۰۰,۰۰۰}{۷۰۰}$ = قیمت اسمی سهام

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه گذاری، صفحه ۱۵۶)

۱۵۲- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

مرحله خرید هوشمندانه:

مرحله اول: مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ بررسی کنید که آیا آنچه می خواهید نیاز است یا خواسته و از چه راه هایی می شود آن را برطرف کرد. آیا اصلاً راهی غیر از خرید کردن هم دارد؟

مرحله دوم: مشخص کنید که چه میزان قرار است هزینه کنید.

مرحله سوم: مشخص کنید که چه گزینه هایی در سطح پولی که شما می خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می توانید از وبسایت ها و فروشگاه های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.

مرحله چهارم: آن ویژگی هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید. (در سه دسته: ویژگی هایی که می خواهید حتماً در کالای هدف باشد، آنهایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آنهایی که اصلاً نمی خواهید باشد).

مرحله پنجم: با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه ای مشخص شده است، گزینه ها را بررسی کنید.

مرحله ششم: انتخاب کنید و بخرید.

(اقتصاد، تصمیم گیری در مقارن، صفحه ۱۴۳)

۱۵۳- گزینه «۴»

(اسان عالی نژاد)

(الف) با افزایش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف کنندگان غالباً کاهش می یابد.

(ب) با بررسی رفتار تولیدکنندگان به این واقعیت پی می بریم که با افزایش قیمت یک کالا، میزان تولید و عرضه آن افزایش می یابد.

(ج) تصمیم مصرف کنندگان در مورد خرید کالا از عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه خودشان، تبلیغات و قیمت سایر کالاها تأثیر می پذیرد.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۳۸ تا ۵۰)

۱۵۴- گزینه «۴»

(امسان عالی نژاد)

هنگامی که اطلاعات جدول یا مسئله براساس میزان تولید کالاها باشد، کشوری که کالایی را بیشتر تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد. در نتیجه کشور ژاپن در تولید خودرو، کشور استرالیا در تولید محصولات پروتئینی و کشور فیلیپین در تولید محصولات پتروشیمی مزیت مطلق دارند.

در نتیجه:

- کشور ژاپن باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید خودرو اختصاص دهد و محصولات پروتئینی مورد نیاز خود را از کشور استرالیا و محصولات پتروشیمی مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین وارد کند.

- کشور استرالیا باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پروتئینی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن و محصولات پتروشیمی مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین وارد کند.

- کشور فیلیپین باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پتروشیمی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن و محصولات پروتئینی مورد نیاز خود را از کشور استرالیا وارد کند.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۵- گزینه «۲»

(مهری کاروان)

مالیات بر ارزش افزوده + مالیات بر مصرف + عوارض گمرکی و خدماتی = مالیات غیرمستقیم
میلیون تومان $64 + 240 + 48 = 352$

میلیون تومان $240 \times \frac{1}{4} = 60$ = مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد + مالیات بر دارایی = مالیات مستقیم
میلیون تومان $140 + 60 = 200$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۶- گزینه «۲»

(مهری کاروان)

الف) دولت‌ها گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

ب) آنچه پشت‌سر امضای پیمان‌های تجاری و یا نقض آن بوده است، همان منافع ملی کشورهاست.

ج) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات»، مشهور شد و بعدها به سازمان دائمی تجاری جهانی (WTO) تبدیل شد.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه‌های ۷۵)

۱۵۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

موارد مطرح‌شده در صورت سؤال به ترتیب، به هریک از دوران گزینه «۴» یعنی دوران پایانی حکومت صفویه، پهلوی و قاجار اشاره دارد.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف)

درصد $1/5 = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک چهارم}$

$\Rightarrow 1/5 = 4/5 - \text{سهم دهک چهارم} \Rightarrow$

درصد $4/5 + 1/5 = 6$

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک نهم $= 100 - \text{سهم دهک نهم}$
 $\Rightarrow (24 + 5 + 14 + 10 + 10 + 6 + 6 + 5 + 4 + 2) = 100 - \text{سهم دهک نهم}$
 $\Rightarrow$ درصد $19 = 100 - 81$ سهم دهک نهم

ب)

میلیون دلار $22/8 = 120 \times \frac{19}{100} =$ سهم دهک نهم از درآمد ملی

ج) ۲۰ درصد کم‌درآمد جامعه، یعنی دهک‌های اول و دوم در نتیجه می‌توان گفت:

$(24 + 6) = 30$ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پایین یا کم‌درآمد جامعه تعلق دارد.

د) شاخص توزیع درآمد در این کشور برابر است با: $12 = \frac{24}{2}$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

الف)

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

اگر جمعیت بیکار را برابر با x در نظر بگیریم، جمعیت شاغل $2x$ خواهد بود، در نتیجه خواهیم داشت:

$$2x + x = 1350 \Rightarrow 3x = 1350$$

$$\Rightarrow x = \frac{1350}{3} = 450 \text{ هزار نفر}$$

بنابراین جمعیت بیکار جامعه برابر با ۴۵۰ هزار نفر است.

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد } 33 = \frac{450}{1350} \times 100 = \text{نرخ بیکاری}$$

ب) بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

بررسی قسمت «ب» در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیکاری دوره‌ای

گزینه «۲»: بیکاری فصلی

گزینه «۴»: بیکاری ساختاری

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۶۰- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

تفاوت حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت در میزان سود پرداختی به آنها و برخی شرایط دیگر است. در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند. اما در سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت امکان برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد و در صورت برداشت از حساب مقداری از سودی که بانک در ابتدا تعهد کرده است، می‌کاهد و به نوعی مشتری را جریمه می‌کند! در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید. همچنین می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود و از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

حیات انسان، در ایمان و عمل صالح است و خداوند متعال و انبیا (ع)، هم مردم را به همان دعوت کرده‌اند: «دعایم لما یحییکم». اطاعت از فرامین آنان، رمز رسیدن به زندگی پاک و طیب است. اگر استاد رسالت خود را رسالتی الهی، نبوی و علوی بداند و اتصال خود را با خدا و اولیای خدا مستحکم کند، واجد نفس مسیحیایی می‌شود. در این صورت، کار معلم، کار انبیا (ع) خواهد بود؛ و گرنه انتقال علم بدون تزکیه، مثل جداشدن سوزن از نخ است که به جای دوزندگی، سوراخ می‌کند و صدمه می‌زند.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۲۵۲- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

خداوند آن‌جا که سخن از آفرینش انسان است، خود را «کریم» معرفی می‌کند: «یا ایها الإنسان ما غرک برک الکریم * الذی خلقک فساوک فعدلک»؛ «ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بزرگوار مغرور کرد و فریب داد؟ همانکه تو را آفرید و [اندام تو را] استوار ساخت و متعادل کرد.» ولی آن‌جا که سخن از علم و فرهنگ است، صفت «اکرم» را به کار می‌برد و می‌فرماید: «أقرأ و ربک الاکرم: بخوان که پروردگار تو از همه گرامی‌تر است.»

در سورة الرحمن نیز ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند، سپس آفرینش انسان: «الرحمن * علم القرآن * خلق الإنسان: خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید.»

آری! باید قبل از ماشین، راه ساخته شود؛ اول راه هدایت (علم القرآن)، سپس آفرینش انسان. این تعبیر، بیانگر ارزش علم، معلم و تعلیم است و نشان می‌دهد که علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۲۵۳- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

استادی موفق است که مخاطبین، او را عادل بدانند و ضوابط را فدای روابط و دوستی‌ها نکند. دقت در آیات قرآن کریم، این نکته را برای ما روشن می‌کند؛ خدای تعالی به حضرت لوط (ع) فرمود: «آلأ امرأتک کانت من الغابرین: ما همسر تو را از قهر خود نجات نمی‌دهیم.»

کافران همیشه سعی کرده‌اند که پیروان مستضعف رسولان را انسان‌های بی‌مقدار معرفی کنند: «و ما نراک اتبعک آلا الذین هم اراذلنا: و ما تنها اشخاص پست و بی‌مقدار را می‌بینیم که از تو پیروی می‌کنند.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۲۵۴- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

داشتن عزم در سه آیه از قرآن کریم، کلید موفقیت معرفی شده و در هر سه آیه، صبر، نشانه عزم دانسته شده است. خداوند متعال به پیامبرش (ص) می‌فرماید: «آیا خداوند تو را یتیم و به تو ثروت و مأوا نداد؟ پس اکنون که طعم یتیمی و فقر را چشیده‌ای و دردآشنایی، یتیم و فقیر را از خود طرد نکن.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۶۲ و ۶۶)

۲۵۵- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم پیامبر اکرم (ص) را بشیر و نذیر می‌خواند؛ و در عین حال، مکرراً به انداز و هشدار ایشان توجه خاص کرده و حتی فرموده است که او مسئولیتی جز هشدار و انداز ندارد: «ان أنت آلا نذیر»

در قرآن کریم آمده است: «یؤتی الحکمة من یشاء و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیراً کثیراً و ما یذکر آلا اولوالالباب: [خداوند] حکمت و بینش را به هر کس بخواهد [و شایسته ببیند] می‌دهد و به هر کس حکمت داده شود، همانا خیری فراوان به او داده شده است و جز خردمندان [از این نکته] متذکر نمی‌گردند.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۱۰)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

در این آیه بیان شده است که دشمنان خود را بشناسید و هشیار باشید؛ چرا که آنان ذره‌ای در توطئه و فتنه علیه شما کوتاهی نمی‌کنند؛ و با شگردهای گوناگون درصدد ضربه‌زدن به شما هستند؛ شگردهایی همچون:

(الف) فساد: «لا یألونکم خیالاً»

(ب) فشار: «وؤدا ما عنتم»

(ج) نفاق: «ما تخفی صدورهم اکبر»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۲۵۷- گزینه ۴

(غردین سماقی)

لازمه قراردادن خداوند به عنوان هدف اصلی زندگی، برنامه‌ریزی است و هر کس خداوند را به عنوان هدف اصلی زندگی برگزیند، در دنیا، زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت، رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۶)

۲۵۸- گزینه ۲

(سراسری خارج از کشور، کنکور انسانی، ۱۴۰۰)

پس از مرحله دوم که «عهد بستن با خداوند» است، نوبت به مراقبت از عهد و پیمان می‌رسد. در این مرحله، باقی‌ماندن در پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی در مقابل او را به دنبال می‌آورد؛ عهدی که ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت» شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۲۵۹- گزینه ۴

(غردین سماقی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

(د) در عبارت «لا إله الا الله» تبری (لا اله) مقدم بر تویی است (إلا الله).

(ه) حدیث «ما أحب الله من عساه» مرتبط با «پیروی از خداوند» به عنوان یکی از آثار محبت به خداست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۱)

۲۶۰- گزینه ۲»

(مفسر بیاتی)

امام سجاد (ع) می‌فرماید: «بار الهی! خوب می‌دانم هرکس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۶)

۲۶۱- گزینه ۳»

(فریدین سماقی)

عبارت «کُتِبَ علیکم الصَّیام» در آیه مبارکه «یا ایها الذین آمنوا کُتِبَ علیکم الصَّیام کما کُتِبَ عن الذین من قبلكم لعلکم تتقون» بیانگر وجوب (واجب بودن) روزه است و از لحاظ موضوعی فایده روزه یعنی تقوا با فایده دوم نماز (دوری از گناه) ارتباط دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۵)

۲۶۲- گزینه ۲»

(سراسری خارج از کشور: کنکور انسانی، ۱۴۰۰)

یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است. برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

۲۶۳- گزینه ۲»

(سراسری انسانی، ۱۴۰۰)

چنین ادعایی با نگاه قرآن و پیشوایان، ناسازگار است. قرآن کریم عفت حضرت مریم (ع) را در معبدی که همگان، چه زن و چه مرد، به پرستش می‌آیند، می‌ستاید. توجه کنید که حضور زنان مسلمان در پشت جبهه‌ها، یک خبر تاریخی است، نه نمونه‌ای از مثال‌های قرآنی.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۳۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

۲۶۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) حد و مرز توجه به تمایلات دانی را خدا (نه همه انسان‌ها) می‌داند و خداوند با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده است.
ج) تمایلات دانی، لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۱ و ۲۰۲)

۲۶۵- گزینه ۲»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

امیرالمؤمنین علی (ع) در وصف انسانی‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است» و حدیث علوی: «آه لیس لانفسکم ثمن آلا الجنة فلا تبعوها آلا بها؛ همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست؛ پس

[خود را] به کمتر از آن نفروشید» که اشاره به «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» از راه‌های تقویت عزت دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۶- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند. نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای پاسخ منفی‌دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۰ و ۲۰۱)

۲۶۷- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.

از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بالیمان‌بودن اوست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۲۵)

۲۶۸- گزینه ۳»

(مبین هاشمی)

تشریح گزینه نادرست:

زن و مرد اگرچه در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو، هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت زن‌بودن و مردبودن یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. این تفاوت‌ها به گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است؛ بدون این‌که یکی بر دیگری برتری داشته باشد، زیرا برتری هر کس نزد خداوند به تقواست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۱)

۲۶۹- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

این نیاز (نیاز جنسی) که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشانند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۵)

۲۷۰- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) می‌فرماید: «حُبَّ الشَّیءِ یعمی و یصم: علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند» که این حدیث شریفه با عبارت صورت سوال در ارتباط است و بیانگر یک موضوع هستند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۲۲۳)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۱

(مادر کریمی)

متن در بند دوم، بیان می‌کند که تغییر رویکرد در نظام‌های آموزشی و ایجاد محیط‌هایی با انگیزه‌سازی‌های درونی، فقط یک استراتژی آموزشی نیست، بلکه چیزی فراتر از استراتژی آموزشی، یعنی عاملی است برای تربیت و پرورش انسان‌هایی با قابلیت‌هایی والاتر.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۱

(مادر کریمی)

صفت «فرساینده» معنا و مفهوم «تخریب‌گری» دارد. این صفت برای اهداف اجتماعی به کار رفته که در مقابل «پتانسیل‌های نهفته در ذات» قرار می‌گیرد. یعنی این اهداف اجتماعی، پاداش‌های بیرونی به همراه دارند که گاه مخربند، چنان که حتی ممکن است انگیزه‌های متعالی درونی را نیز از میان ببرند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۲

(مادر کریمی)

الف) متن از روش‌هایی برای ایجاد فضایی حمایتی و همراه با همدلی سخن نگفته است.

ب) زمانی که کنش‌های انسان از چرخه واکنش به محرک‌های بیرونی رها می‌شوند و به سمت خودتعیین‌گری حرکت می‌کنند، «خودشکوفایی» پدیدار می‌شود.

ج) خیر، گذار از «انجام دادن» به «بودن»، باعث می‌شود که چالش‌ها دیگر نه تهدیدی برای عزت‌نفس، بلکه به شکل فرصت‌هایی برای تجربه عمیق شایستگی و گسترش قلمرو توانمندی‌ها دیده شوند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

ایجاد گودال‌های اقیانوسی، تشکیل کوهستان‌ها، فعالیت‌های آتشفشانی و زمین‌لرزه‌ها، ناشی از حرکات صفحه‌ها، یعنی قطعات پوسته سخت بیرونی زمین است. همچنین ناتوانی کنونی انسان‌ها برای مقابله با بلایای طبیعی، صرفاً به دلیل ناتوانی در پیشبینی نیست و گاه سخت‌افزارهای لازم نیز به میزان کافی وجود ندارد. مطالعه دقیق حتی همه لرزش‌های صفحه‌های زمین در تاریخ خود نیز برای بازسازی تاریخچه زمین کافی نیست، دیگر مطالعات نیز لازم است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

متن «اصلاح خطا» را امری نادرست نمی‌داند و چنین بیان نمی‌کند که این موضوع مانع شکل‌گیری خودارزیابی می‌شود یا توان برداشت درست را در او کاهش می‌دهد، بلکه هدف بازخورد را چیزی فراتر از یک اصلاح خطا می‌داند: این که خودارزیابی به درستی انجام شود.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۳

(کتاب استعدادتعلیلی هوش کلامی)

نمودار فرضی روبه‌رو، دختران و پسران شهرهای شمالی و غیرشمالی شرکت‌کننده در مسابقات را نشان داده و قسمت هاشورخورده، قهرمان‌ها را طبق متن صورت سؤال مشخص کرده است:

شرکت‌کننده‌های شهرهای شمالی

۳	۱	۲	۴
۵	۶	۷	۸

شرکت‌کننده‌های شهرهای غیرشمالی

واضح است که برخی قهرمان‌ها، دختر و از شهرهای شمالی بوده‌اند، همه پسرهای شرکت‌کننده از شهرهای شمالی قهرمان شده‌اند و هیچ دختر و پسری از شهرهای غیرشمالی در این مسابقات قهرمان نشده است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۳

(کتاب استعدادتعلیلی هوش کلامی)

تنها گزینه «۳» است که جنبه‌ای منفی از سینمای امروزی بیان می‌کند و می‌تواند دلیل ادعای صورت سؤال باشد.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۲

(غریزاد شیرممدلی)

دو دسته و دو نوع ایستادن داریم:

سحر یا ویدا	ویدا یا سحر	و	حامد یا رامتین	آرش	حامد یا رامتین
-------------	-------------	---	----------------	-----	----------------

جایگاه: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

جایگاه: ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

معلوم است که رامتین و حامد هرگز در جایگاه دوم نخواهند بود.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۱

(غریزاد شیرممدلی)

اگر عدد سحر ۷ باشد، عدد ویدا قطعاً ۳ است. چرا که اگر ۱ باشد کوچکترین است و اگر ۵ یا ۹ باشد، اختلاف آن ۷ بیشتر از دو نخواهد بود. حال سه عدد ۱، ۵ و ۹ برای سه پسر هست که عدد آرش باید از مجموع دو نفر دیگر بیشتر باشد، پس آرش ۹ است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۲»

(غرض از شیرممدار)

جایگاه رامتین و حامد کاملاً جابه‌جایی پذیر است. عدد سحر هم لزوماً بزرگترین نیست. ممکن است ویدا ۹ باشد. تنها حالت‌های ممکن (دقت کنید ۳ وسط نیست):

سحر یا ویدا	رامتین یا حامد	آرش	رامتین یا حامد
۵ ۹	۱	۷	۳

(استرال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۴»

(همیر کنی)

سن کنونی اصغر را x ، سن کنونی امیر را y و سن کنونی اکبر را z می‌نامیم. اگر آن بازه زمانی $\bigcirc$ باشد، داریم:

$$\left. \begin{aligned} x + \bigcirc &= 4x \Rightarrow \bigcirc = 3x \\ y + \bigcirc &= 3y \Rightarrow \bigcirc = 2y \\ z + \bigcirc &= 2z \Rightarrow \bigcirc = z \end{aligned} \right\} \Rightarrow z = 2y = 3x$$

معلوم است که z عددی مضرب ۶ است، چرا که هم مضرب ۲ است و هم مضرب ۳. عدد ۳۲ مضرب ۶ نیست.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲»

(همیر کنی)

اگر تعداد پیروزی‌ها x و تعداد کل بازی‌ها y باشد، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{x}{y} &= \frac{75}{100} \Rightarrow 100x = 75y \\ \frac{x+2}{y+8} &= \frac{73}{100} \Rightarrow 100x + 200 = 73y + 584 \\ \Rightarrow 75y - 73y &= 384 \Rightarrow y = 192 \Rightarrow x = 144 \end{aligned}$$

این یعنی فرد در $200 = 192 + 8$ بازی، $144 + 2 = 146$ پیروزی داشته است، یعنی $54 = 146 - 200$ بازی بدون پیروزی.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۳»

(همیر کنی)

هشت کارگر اولیه کار روز نخست را به درستی انجام داده و از آغاز روز دوم می‌بایست کار را در پنج روز شش ساعته کاری، یعنی $5 \times 6 = 30$ ساعت

تمام می‌کردند. با حضور دو کارگر یکسان دیگر، تعداد کارگرها $\frac{10}{8}$ و در

نتیجه زمان کار باید $\frac{8}{10}$ شود، یعنی $\frac{8}{10} \times 30 = 24$ ساعت، که دقیقاً

اتفاق افتاده و بازده کار تغییری نداشته است: $3 \times 8 = 24$

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

عبارت‌های «الف» و «ب» به تنهایی ما را به پاسخ نمی‌رسانند. با هر دو داده داریم:

$$\left. \begin{aligned} x^2 - y^2 &= 40 \Rightarrow (x-y) \times (x+y) = 40 \\ (x+y) &= 10 \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow (x-y) \times 10 = 40 \Rightarrow x-y = 4$$

حال داریم:

$$\left. \begin{aligned} x+y &= 10 \\ x-y &= 4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2x = 14 \Rightarrow x = 7, y = 3$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 + y^2}{xy} = \frac{49 + 9}{21} = \frac{58}{21}$$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۲»

(فاطمه، اسخ)

در هر شکل صورت سؤال با توجه به بزرگترین شمارنده مشترک اعداد داریم:

$$10 = 5 \times 2, 8 = 4 \times 2, 4 = 2 \times 2 \rightarrow 2 + 4 + 5 = 11$$

$$9 = 3 \times 3, 18 = 6 \times 3, 3 = 1 \times 3 \rightarrow 1 + 6 + 3 = 10$$

$$24 = 2 \times 12, 36 = 3 \times 12, 48 = 4 \times 12 \rightarrow 4 + 3 + 2 = 9$$

و داریم:

$$42 = 6 \times 7, 7 = 1 \times 7, ? = x \times 7$$

$$x + 1 + 6 = 8 \Rightarrow x = 1 \Rightarrow ? = 1 \times 7 = 7$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

جهت «هلال»های مرکزی در دیگر گزینه‌ها، به شکلی است که نه با دوران، بلکه با تقارن شکل صورت سؤال حاصل می‌شود.

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۲»

(فاطمه، پاسخ)

جابه‌جایی طرح‌های رنگی الگوی صورت سؤال، از محل شروع:

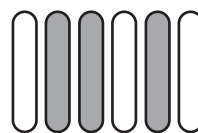

(الگوهای تصویری فطی، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(غرزاد شیرممدولی)

با قرارگیری شکل گزینه «۲» به جای علامت سؤال، شکل تکرارهایی از طرح زیر خواهد بود:

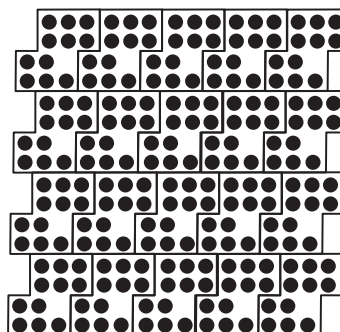

(الگوهای تصویری فطی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۳»

(همیر اصفهانی)

تکرارهای مدنظر:

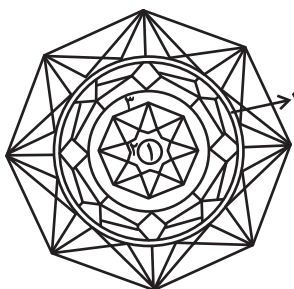

(الگوهای تصویری غیرفطی، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۴»

(همیر کنی)

در شکل صورت سؤال، از هر ناحیه سفید، عددی دقیقاً مضرب چهار هست، به جز چهار ناحیه شماره شده زیر. پس مجموع نواحی سفید، $4k + 4$ است که k عددی طبیعی است. در واقع، این عدد $4(k+1)$ مضرب چهار است.

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)